THE LATVIAN NEWSPAPER FOR CANADA AND U.S.A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921—7121; 368—3239
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N.Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — Z. Kēlere, 2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill., 60647, U.S.A.
SATURDAY, AUGUST 12, 1967

LATVIJA AMERIKĀ

64. N-RS. SESTDIENA, 1967. GADA 12. AUGUSTS 17. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

LATVIEŠU LAIKRAKSTS AMERIKA

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368—3239 (redakcijai), 921—7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531—4533
Ņujorkas redakcijas vaditājs V. IRBE
4035 Rombouts Ave., Bronx N.Y. 10466. U.S.A.
Tālrunis 994—7917
Čikagas redakcijas vaditāja Z. KĒLERE, 2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill., 60647. U.S.A., tālrunis 486—8975

Miris archibiskaps prof. Kārlis Kundziņš

Redakciju slēdzot, no Sietlas saņemta ziņa, ka pēc vairāku mēnešu smagas slimības miris Latvijas ev.-lut. baznīcas archibiskaps emeritus prof. Kārlis Kundziņš. Kā zināms, archibīskaps T. Grīnbergs pirms nāves prof. K. Kundziņu izraudzīja par savu aizstājēju. Archibīskapa amatu K. Kundziņš pildīja līdz pērnajam gadam, kad darba slodzes un veselības apsvērumu dēļ no pienākumiem atteicās un archibiskapa amatu nodeva starplaikā ievēlētajam bīskapam A. Lūsim.

Prof. Dr. theol. Kārlis Kundziņš dzimis 1883. gada 12. aprīlī Smiltenē, 1907. gadā pabeidzis studijas Tērbatas universitātē un papildinājies Berlīnes universitātē, pēc tam no 1908.—1916. gadam bija skolotājs un vikārmācītājs Valmierā, kad ievēlēts par Tērbatas universitātes docentu. Nodibinoties Latvijas valstij, viņš līdz 1919. gadam bija Izglītības biedrības vidusskolu direktors Rīgā un piedalījās Latvijas universitātes organizēšanā, sākot ar 1921. gadu, izņemot komūnistu okupācijas gadu, bija līdz dzimtenes atstāšanai Latvijas universitātes profesors Jaunajā derionā un pirmkristīgā reliģijas vēsturē, 1925. gadā ieguva Dr. theol. grādu un vairākkārt bijis teoloģijas fakultātes dekāns un veicis citus universitātes amatus, laikā no 1923.—1940. gadam būdams arī Bērnu palīdzības savienības priekšnieks un Baznīcas virsvaldes loceklis. Trimdas gados Vācijā prof. Kundziņš no 1945.—1947. gadam bija pirmais LCK priekšsēdis, divus gadus latviešu pārstāvis pie britu kontrolkomisijas, no 1948.—1951. gadam vadīja latviešu ev.-lut. baznīcas lietas Vācijas britu joslā, bet 1951. gadā izceļoja uz ASV.

Jaunās derības pētniecībā prof. K. Kundziņš pievērsās Jāņa evaņģelija formas un topoloģiskās tradicijas noskaidrošanai, kā arī pirmkristietības attēlojumam evaņģelijos, izlietojot formas kritikas metodi. Viņa vadībā arī veikts Jaunās derības emendācijas darbs un izdots Dziesmu grāmatas pielikums. K. Kundziņš publicējis rakstus latviešu, vācu un angļu valodā par teoloģijas un paidagoģijas jautājumiem, starp citu pētījumus par Jāņa evaņģelija īpato tradicijas vielu (1925., 1929. g.), grāmatu „Kristus" (3. izd. 1931. g.) un eseju krājumu „Ap dzīves lielo mīklu" (1932. g.). Prof. K. Kundziņš ir arī vairāku garīgu dziesmu autors.

Aizgājēju pēdējā gaitā izvadīs otrdien, 15. augustā, plkst. 2 pēcpusdienā Sietlā. Viņam veltīts un archibīskapa A. Lūša vadīts piemiņas dievkalpojums Toronto notiks svētdien, 20. augustā, plkst. 6 vakarā Sv. Jāņa baznīcā.

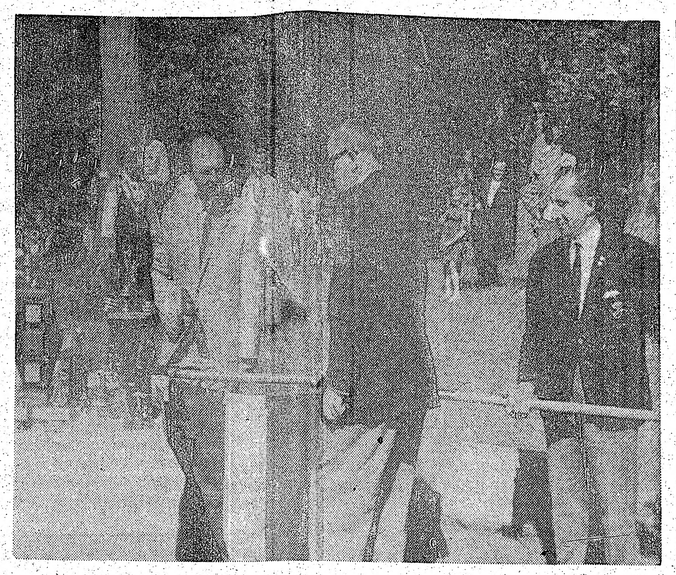

Kanadas DV dienu nobeigumā Vinipegā zemes valdes priekšsēdis E. Krūka (pa kreisi), sakarā ar 11 pastāvēšanas gadiem, iesit atceres naglu DV Manitobas nodaļas karogā; no viņa pa labi nodaļas priekšnieks Kārlis Līcēns un Staņislavs Prancs. Foto: A. Kēleris

Kā Austrālijā pazuda prof. E. Andersons

AMERIKAS CIEMIŅA RAIBĀS GAITAS AUSTRĀLIJĀ PIRMS DOŠANĀS ATCEĻĀ UZ KALIFORNIJU. — ASV PREZIDENTS VILSONS BIJA LIELĀKAIS BALTIJAS VALSTU IENAIDNIEKS

Trešdien, 19. jūlijā, īsi pirms Dr. E. Andersona paredzētā referāta sākuma Kanberā, „Austrālijas Latvieša" redakcijā Melburnā ieskanējās tālrunis. Pieteica tālsarunu no Kanberas.

„Kur jūs esat likuši profesoru Andersonu?" klausulē runāja satraukta balss. Runātājs izrādījās Kanberas latviešu biedrības prks B. Kokle, kas tai dienā bija sagaidījis ne vien nenorunāto, bet vēl trīs citas lidmašīnas no Melburnas. Velti: neviena no tām nebija atvedusi prof. Andersonu.

Redakcija B. Koklem varēja tikai paskaidrot, ka prof. Andersons, kā paredzēts, no Melburnas uz Kanberu izlidojis plkst. 13.30 ar TAA lidmašīnu. Atradās arī aculiecinieki: Melburnas latviešu organizāciju apvienības valdes priekšsēde Austra Tamuža un agr. L. Dunsdorfa, kuras viņi bija pavadījušas līdz lidlauka barjērai.

„Nu tad nekā," drūmi noteica B.Kokle. „Tad man jāiet uz lietuviešu zāli un jāsūta laudis mājās."

„Varbūt vēl pagaidiet," melburnietis deva kanberietim padomu. „Cilvēks taču nevar vienkārši pazust zilā gaisā." B. Kokle solījās klausītājus vēl aizkavēt, bet redakcija sāka pētīt lidmašīnu sarakstus. Izrādījās, ka vienai pašai TAA sabiedrībai no Melburnas lidlauka vienā stundā un minūtē paceļas trīs lidmašīnas uz dažādām pusēm. Vai tiešām...?

Bet lai labāk stāsta pats prof. Dr. E. Andersons:

„Kad izsauca mūsu lidmašīnu uz Kanberu, kā pirmais devos ceļā un biļešu kontrolierei uzrādīju savu zīmi un pieteicu — uz Kanberu. Viņa paskatījās zīmē, kurā biju apzīmēts par profesoru Andersonu un pateica:

— Tieši uz priekšu un, lūdzu, pasteidzieties!"

Otra stjuartese mani raušus ierāva lidmašīnā, kuŗa tūlīt aizvēra durvis un devās ceļā.

Pēc 15 minūtēm lidmašīnas skaļrunī dzirdēju kapteiņa balsi, kas ziņoja, ka esam ceļā uz Hobartu. Nobrīnījos un saucu stjuartesi.

Tad nāca tālākais. Izrādījās, ka Hobartas lidmašīna bija speciāli aizkavēta, lai sagaidītu kādu amerikāņu profesoru no Kanberas, kuŗam tai vakarā plkst. 20 jālasa lekcija Hobartas universitātē. Man savukārt plkst. 19.30 bija jālasa lekcija Kanberā. Tā sagadījās, ka diviem 'amerikāņu' profesoriem bija vienlaicīgi jādodas vienam no Kanberas, otram uz Kanberu!

Stjuarteses bija noķērušas nepareizo profesoru — mani un nosūtījušas uz Tasmāniju. Kas notika ar manu kollēgu — nezinu. Tā vēl pirms referāta dabūju divas reizes apskatīt Tasmāniju no gaisa. TAA laudis bija ļoti nelaimīgi, ēdināja, dzirdīnāja un centās mani uzjautrināt. No lidmašīnas sūtīja telegrammas Kokles kungam uz Kanberu (kuŗas netika nodotas) un lidlaukam, lai manas mantas nenosūta uz pilsētu Kanberā (kas netika ievērots).

Beidzot vēlā vakarā es tomēr nokļuvu Kanberā izlidojies lielkas 600 jūdzes uz TAA lēses, un sarīkojuma vietā vienā laikā ieradās kā lektors, tā viņa mantas no divām dažādām vietām. Tas, laikam, var notikt tikai Austrālijā.

Kanberā man klājās ļoti labi, Nacionālajā universitātē man bija 40 ļoti entuziastisku klausītāju — austrāliešu. Vietējā latviešu kolonija ar 87 cilvēkiem arī bija labi pārstāvēta.

Manas nedienas ar gaisa līnijām tomēr turpinājās arī 21. jūlijā, kad TAA no Kanberas mani par visu varu gribēja aizvest uz Brisbenu. Lūgšus lūdzos, lai taču ved uz norunāto Sidneju. Ceru, ka mani beigās nenosūtīs arī vēl uz Darvinu."

Mūsu līdzstrādniece L. Kokle Kanberā piemetina:

„Ar prof. E. Andersona meklēšanu Kanberas lidlaukā, jau sākot ar plkst. 15, nodarbojās visa lidosta, gan saucot viņa vārdu skaļrunī, gan ejot klāt vai katram atbraucējam un apvaicājoties, vai tas nav prof. Andersons. Viss tomēr palika bez sekmēm: gaidītā viesa nebija. Tuvojās priekšlasījuma laiks, klausītāji sāka pulcēties lietuviešu zālē. Ko viņiem teikt? Gods kanberiešiem, vairums palika gaidām un apspriežoties, kas ar profesoru būtu varējis notikt, ja pat telegramma nav sūtīta. Kāds ieteica meklēt pazudušo krievu sūtniecībā...

Stundu pēc noliktā laika, pl. 20.30, prof. Andersons ieradās no — Hobartas... Izrādījās, ka no lidmašīnas nosūtītā pārpratuma izskaidrotāja telegramma nogulējusi uz TAA Kanberas biroja galda. Lidostas apkalpei tas gan godu nedara. Par spīti raibajām gaitām, profesors pēc 7 stundu garā ceļojuma Kanberā ieradās gluži mierīgs un tūlīt sāka savu priekšlasījumu." — —

☆

No Kanberas prof. Dr. E. Andersons devās uz Sidneju, kur, pēc red. A. Zariņa „Austrālijas Latvietim" sniegtās informācijas, kopskaitā 310 klausītājiem sniedzis jau citās pilsētās lasītos

(Nobeigums 5. lpp.)

Sanhozē universitātes profesors Dr. Edgars Andersons jūlijā viesojās Austrālijā, apmeklējot 8 latviešu centrus un sniedzot referātu virkni par tematiem, kas saistās ar Latvijas vēsturi, arī par hercogu Jēkabu un viņa Tobago salu. Viesis runāja ne vien latviešu sarīkojumos, bet arī austrāliešu publikai, galvenokārt universitātēs. Viņa pēdējie referāti Kanberā, Sidnejā, Brisbenā un Ņūkāslē bija tikpat labi apmeklēti kā iepriekš Pertā, Adelaidē un Melburnā. Prof. Andersons 26. jūlijā izlidoja no Sidnejas atpakaļ uz Kaliforniju, taču pirms tam — ceļā no Melburnas uz Kanberu — viņam nācās piedzīvot neparedzētas dēkas. Par tām „Austrālijas Latvietis" 4. augusta numurā ziņo:

Izredzes vairojas

Paldies laikrakstam „Latvija Amerikā" un tā vadībai par atbalstu aicinājumam piedalīties mūsu visu kopīgajā uzdevumā, lai panāktu Baltijas valstu neatkarības pasludināšanas 50 gadu atceres pastmarku. Ziņas, kuŗas saņemtas no Vašingtonas, ļauj cerēt, ka ASV kongresā Baltijas valstu brīvības atjaunošanas jautājums gūst arvien lielāku atbalstu.

Jau tagad senātors Everets Dirksens iesniedzis jaunu rezolūciju, kuŗa būtībā līdzinās jau pieņemtajai H.C.Res. 416, bet saturā daudz asāka — ar noteiktāku prasību uzsākt aktīvu rīcību Baltijas valstu brīvības atjaunošanas jautājumā. Vērā liekami ir arī senātora Franka Lauses komentāri senāta debatēs, kuŗos uzsvērts, ka nedrīkst aizmirst komūnisma upuŗus, jo pretējā gadījumā sadrups arī atlikusā brīvās pasaules daļa un visiem draudēs līdzīgs liktenis, kāds piemeklējis komūnisma verdzībā jau smokošās tautas. Ļoti asi izteicās Ilinojas delegāts H. Kollirs, kas apzīmējis komūnismu par visbistamāko sociālo, saimniecisko un politisko vēzi cilvēces vēsturē.

Ja vēl nesen likās, ka latviešu sabiedrības atsaucība nepieciešamajam darbam pastmarkas lietā nav pietiekama, tad tagad, pēc sazināšanās ar Vašingtonu, noskaidrojies, ka vēstules kongresā beidzot sāk ienākt arvien lielākā skaitā. Ievācot telefonisku informāciju, kļuva redzams, ka ļoti enerģiskas tautiešu grupas un atsevišķi individuāli cīnītāji, kā arī vairākas Daugavas Vanagu apvienības un organizācijas Americans for Congressional Action to Free the Baltic States nodaļas jau veikušas atzīstamu darbu. Jūtama aktīvitāte ir Čikagā, Bostonā, Indianapolē, Minneapolē, Aijovā, Ņudžersijā un citās vietās, kā arī Latviešu biedrību apvienībā. Savu daļu Ņujorkā, kā parasts, jau veicis arī Amerikas latviešu apvienības vicepriekšsēdis A. Puķīte un citi darbinieki.

Organizācijas Americans for Congressional Action to Free the Baltic States Ilinojas nodaļa izsūtījusi informācijas brošūras, vēstuļu paraugus un aicinājumus visām Daugavas Vanagu apvienībām, tāpat visiem tiem, kuŗu adreses bija pieejamas. Zinot Daugavas Vanagu nacionālo garu, esmu pārliecināts, ka ikviena apvienība jau uzsākusi darbu. Ir jau sagatavoti jauni paraugi, kā arī ASV kongresa satsāva saraksts, ko reizē ar citu informāciju var saņemt, rakstot mūsu organizācijas Ilinojas nodaļai — 2932 W. Eastwood Ave., Chicago, Ill. 60625. Ar prieku jāatzīmē, ka sāk ienākt arvien lielāks skaits pieprasījumu un manāma aktīvitātes vairošanās.

Tagad pastāv visai liela iespēja, ka izdosies panākt Baltijas valstu dibināšanas atceres pastmarkas izdošanu, ja vien visas mūsu organizācijas un atsevišķie tautieši visdrīzākajā laikā iesaistīsies sagatavošanas darba veikšanā. Akmens nu ir beidzot iekustināts, jāpanāk tikai, lai tas sāktu velties, tad būsim arī šoreiz sekmīgi mūsu ciņā par Latvijas un reizē ar to Baltijas valstu labāku nākotni!

Voldemars Korsts,
Americans for Congressional Action to Free the Baltic States priekšsēža speciālasistents

Alfreds Puķīte

Ko tagad darīsim?

Mēs, latvieši, esam interesanti cilvēki. Mums patīk kontroversijas, un mēs strauji ieņemam savu nostāju. Reiz mēs savu viedokli esam ieņēmuši, mēs no tā negribam atkāpties. Mēs darām visu iespējamo un nereti muļķīgo, lai pierādītu savu taisnību. Mums arī patīk „gulēt uz lauriem" — iemidzināties apziņā, ka esam daudz darījuši, kaut vai tikai ar savu eksistēšanu vien. Mēs sen vairs nesekojam laika garam, un jaunās atziņas kā straume plūst mums garām. Šekmīgi ir tie vadītāji, kas var mūs kaut kā „sabikstīt", bet arī tikai īslaicīgiem izrāvieniem, kontroversālām opozicijām.

Es tagad sāku saprast veco labo latviešu pasaku vārdu — Antiņš. Kad „gudrie" brāļi atpūšas, tas strādā vēl šodien. Kontroversālie paņēmieni iedragā mūsu vienotību, un, uz kaut ko iedegušies, mēs ātri aizejam pa sānu ceļiem kā ievainoti bulļi pakaļ toreādora uzpletnim. Vai mēs būtu aizmirsuši, kas pasakā ieguva karaļmeitu? Kas izcīnīja un uzcēla mūsu karaļmeitu — brīvo Latviju? Vai „gudrī" būdami, mēs to spēsim? Mēs esam ārkārtīgi čakli un strādīgi savas labklājības nostiprināšanā, toties gausi jājam no mājām paņemto nodzīto pretkomūnisma zirdziņu, paretam lietojot sen nodrāzētas pātagu frazes, kuŗās reti kāds vairs klausās.

Vistraģiskākais ir tas, ka savus argumentus mēs sakām galvenokārt paši sev — draugu pulciņos, sūcot „garo" padzērienu, pakritizējot mūsu pašu vadību un pasaules valdības. Mēs to vietā visus jautājumus, protams, atrisinātu pavisam gudri un vienkārši. Tai pašā laikā mēs izvairāmies no organizāciju sapulcēm — bailēs no ievēlēšanas kādā amatā. Nemaksātas biedru naudas mēs mēģinām aizmirst, par atgādinājumiem un aizrādījumiem uz izslēgšanas iespēju mēs pārskaišamies un beidzot jaujam sevi izslēgt, paliekot mūžīgā ienaidā.

Ceru, augšā minētajam būs 100.000 oponentu, ka viss teiktais ir tikai manas tukšas iedomas. Baltijas valstu rezolūcijas lietā ASV kongresā ienāca pusotra miljona vēstuļu, bet brošūrā „Turpināsim strādāt" minētajiem mērķiem būs vēl vairāk sekotāju. Šis nebija tikai izrāviens, mēs esam gatavi turpināt — neatlaidīgā darbā dienu no dienas. Mēs visi esam gatavi iestāties par Baltijas valstu neatkarības pasludināšanas 50 gadu atceres pastmarku, šodien pat mēs visi rakstām saviem senātoriem un kongresmeņiem.

Baltijas valstu neatkarības pasludināšanas 50 gadu atceres pastmarka ir viens no projektiem Latvijas 50. dzimšanas dienas atzīmēšanas plānā, kuŗu tik vienprātīgi pieņēma Amerikas latviešu apvienības kongress. ALAs valde, uzsākot šo projektu iedzīvināt, griezās pie ASV pasta ministra ar attiecīgu iesniegumu, ALAs priekšsēdim jau bijušas sarunas ar labi pamatotām motīvācijām ārlietu ministrijā. Viņš panācis, ka dažās instancēs jau radusies interese un zināms atbalsts, bet viņam arī pateikts, ka uz pastmarkas izdošanu cerēt var tikai tad, ja baltieši izdarīs uz ASV kongresu tādu pašu spiedienu ar vēstuļu akciju, kā to darīja Baltijas valstu rezolūcijas lietā. To apzinoties, ALAs valde griezās pie organizācijas Americans for Congressional Action to Free the Baltic States, un, tā mēs redzam, V. Korsta iniciatīvā ir parādījušies ievadraksti, doti vēstuļu paraugi un publicēti aicinājumi latviešiem un to organizācijām vairāk tūkstoš eksemplāros.

Septembrī vai oktobrī ASV pasta ministrija izšķirsies par nākamā gadā izdodamajām markām. Ja mēs nopietni gribam, lai 1968. gadā iznāktu Baltijas valstu dibināšanas atceres marka, mums jāizraisa vēstuļu plūdi ASV pasta ministrijā un ASV kongresā. Zināmu kontroversiju baltiešu kopīgajos mērķos gan radījuši lietuvieši, kas prasa atsevišķu Lietuvas marku. Mēs sākotnēji arī plānojām īpašu Latvijas marku, bet vēlāk domu atmetām, izšķiroties par labu baltiešu vienībai. Galu galā tas tomēr nav tik jauni, jo var ieinteresēt lielākas lietuviešu masas. Loģiski liktos, ka ASV pasta ministrijai būtu izdevīgāk izdot vienu Baltijas marku.

Markas lietā interesantu aspektu ienesis prof. P. Lejiņš, savos iesniegumos norādot, ka Baltijas valstu dibināšanas atceres būtībā būtu arī 50 gadu atceres marka ASV prezidenta V. Vilsona pašnoteikšanās tiesību deklarācijai pēc pirmā pasaules kara, kas palīdzēja Baltijas valstīm iegūt starptautisku atzīšanu. Pie šiem principiem ASV turas vēl šodien. Interesantā aspektā marka nostādītu arī Pad. svienību, kuŗas pašreizējā valdība nosodījusi Staļina ēru ar tās agresijām un vardarbību. Vismaz Izraēlas gadījumā komūnisti šobrīd ir pret agresiju. Vai Baltijas valstu marka viņiem un visai pasaulei kaut ko neatgādinās?

Baltijas valstu pastmarkas jautājumā nule saņēmu atbildi no sava kongresmeņa. „Thank you for your recent letter, and it was a pleasure to hear from you again. I have noted your interest in the prospects of having a commemorative stamp issued next year, in honor of the people of Baltic States, and certainly I will be glad to bring the matter to the attention of postal authorities for every possible consideration. Be assured I will write you again just as soon as I have a reply to my inquiry on the subject matter."

Šī vēstule skaidri rāda, ka viņš griezīsies pasta ministrijā un šo jautājumu skaidros. Es ceru, ka to pašu darīs abi mani senātori. Stāvoklis būtu pavisam citāds, ja visi latvieši rakstītu manā kongresa rajonā un tāpat manā pavalstī, tad viņu rīcībā būtu jau vairāku tūkstošu prasība. Mēs zinām, ka ASV kongresā jau ir ierosināta rezolūcija markas lietā. Tādēļ tagad bez kavēšanās jāizdara spiediens, un to nevar panākt ar organizāciju memorandiem. Mums katram ir pašam sava roka jāpieliek. Tas nav daudz — tikai 10 minūšu vēstulei un 5 centi pastmarkai. Pat bērns to varētu izdarīt. Viss tagad atkarīgs no tā, ko mēs darīsim.

● Hongkongā arestēti 528 sarkanās Ķīnas teroristi, pie kuŗiem atrasts liels vairums dažādu ieroču un sprāgstbumbu.

● Žīdu organizācijas ziņo, ka antisemītiski noskaņots demonstrantu pūlis — sakarā ar kaŗu Vidējos austrumos — Pad. savienībā nonāvējis kādu žīdu rabīnu, bet vairāk nekā 10 citu žīdu ievainojis. Incidents noticis Centrālazijas pilsētā Taškentā.

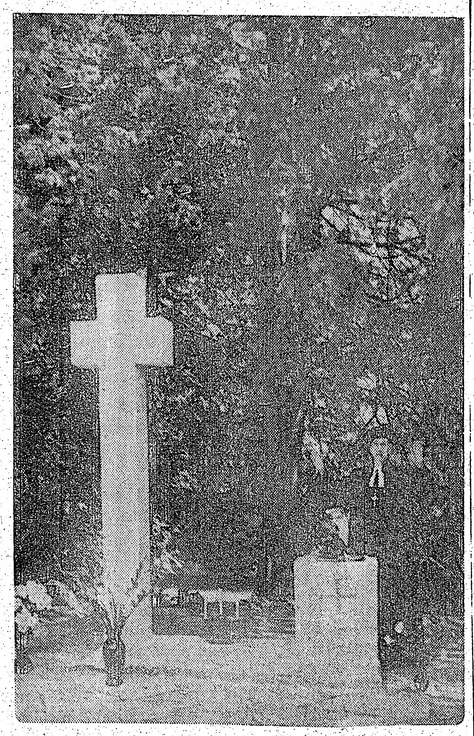

Toronto latviešu ev.-lut. Austrumu draudzes lauku īpašumā Tālavā prāv. A. Skrodelis iesvētīja brīvdabas dievkalpojumu altāri, kuŗu pēc mākslinieka O. Grebžes meta izveidojis būvamatnieks A. Apsiņā. Foto: JAK

ATKAL DZIMTAJĀ PUSĒ

Kāds okupētās dzimtenes apmeklētājs, kura vārds mums zināms, bet kas saprotamu iemeslu dēļ vēlas palikt anonims, mums piesūtījis sekojošo rakstu par savām izjūtām un vērojumiem dzimtenes apmeklējumā šai gadā. **Redakcija**

Ignorējot mūsu centrālo organizāciju ieteikumu pagaidām vēl neapmeklēt Latviju, ar dalītām jūtām posos ceļā uz zemi, kur pirmoreiz sauli ieraudzīju, kas mani izauklējusi brīvu un laimīgu un kuru man bija jāatstāj pirms vairāk nekā divdesmit gadiem.

Neskaitāmas reizes sapņos, pamostoties un vaļējām acīm biju nomocījies ar dažādiem jautājumiem, kas saistīti ar šo braucienu. Ko gan izjutīšu, ja atkal reiz speršu kāju uz dzimtās zemes, staigāšu pa jaunības sapņu iemīļtām takām, skatīšu atkal pašas acīm mūsu vienreizējo Brīvības pieminekli un beidzot vaigu vaigā sastapšu mīļus, tuvus, ilgi neredzētus cilvēkus? Kā senie draugi mani uzņems? Kā viņi novērtēs manas vieglās dzīves mērķi, ja vispār tāds ir? Vai es vairs sapratīšu viņus? Vai mūsu domu pavedieniem maz ir vairs kopīgs turpinājums? Cik daudz man vairs varētu būt kopīga ar cilvēkiem, kas tik daudz izcietuši, asinodami fiziski un garīgi, tomēr palikdami uzticīgi savai zemei? Vai mēs, brīvajā pasaulē dzīvodami, darām visu iespējamo, kas mūsu spēkos, lai attaisnotu savu esamību ārpus dzimtenes un izpildītu savu misiju?

Divdesmit gadu cilvēka mūžā ir ilgs laika sprīdis. Pa šo laiku izaugusi vesela jauna paaudze ar citām domām, idejām un mērķiem. Man metās bailes domāt par to, cik pats esmu atsvešinājies no savas zemes, piesūcies jaunās pasaules uzskatu un domāšanas.

Bet ceļojums lidmašīnā bija tik īss, ka pat nepaspēju lāgā uztraukties, kur nu vēl izdomāt visas šīs sarežģītās lietas. Nedaudzās stundās bijām jau Stokholmā, no kurienes ar kuģi devāmies mūsu ceļojuma pēdējā posmā pāri Baltijas jūrai. Tā bija mierīga, un es gulēju vareni un ilgi. Kad pamodos, tālumā jau bija jaušami dzimtenes krasti...

Daugavgrīvas tuvumā uz kuģa uzkāpa krievu muitas ierēdņi pārbaudīt mūsu bagāžu: laikrakstus un grāmatas, piemēram, jau nav atļauts ievest. Un tiklīdz bijām cauri muitas pārbaudei, kuģis jau piestāja Daugavmalā, netālu no Rīgas pils.

Pirmās izjūtas nav aprakstāmas. Atkal mājās — mūsu sirmajā Rīgā! Pavīdēja viens otrs pazīstams tornis, viena otra celtne. Un sagaidītāju simti, to vidū vajadzēja būt manai māmuļai un citiem tuviniekiem!

Kā lai viņus pazīstu?

Tik daudzi gadi pagājuši. Bērni pieauguši, jaunekļi kļuvuši vīri, bet pusmūžnieki jau sirmgalvji...

Pēkšņi kāds sauc manu vārdu. Paraudzījos no klāja lejup jaužu drūzmā un ieraudzīju pušmūža vīru ar varen balti iekrāsotiem deniņiem. Tādi kā pazīstami vaibsti... Tas taču mans labākais draugs no senajiem laikiem, ar kuru kopā aru jaunības sapņu tīrumos! Un sirdī iezagās sāpīga smeldze. Ak Dievs, vai patiešām arī es esmu kļuvis jau tikpat vecs? Pa kuru laiku? Likās, tas bija tikai vēl aizvakar, kad jaunības neprātā nakti staigāju gar Gaujas malu, skaitīju krītošās zvaigznes un zīlēju nākotni... Tik ātri taču dzīve nepalet! Varbūt tas ir tikai sapnis? Bet sapnis tas nebija.

Tad es jau biju atkal uz dzimtās zemes, mīlošu roku apkampts un sveikts. Veci, jauni un pat bērni atnākuši mūs sagaidīt, jo viņiem un mums notikums bija vienreizējs. Jo ilgāk skatījos viņos, jo vairāk jutu, ka esmu daļa no viņiem, bet viņi savukārt daļa no manis.

Un tomēr... Mēs bijām kā no divām pasaulēm...

Saņēmēju delegācija — Intūrista ļaudis bija laipni, korrekti un — arī vēlākajās dienās— centās būt apolitiski, tomēr nespēja atturēties no lielīšanās ar īpaši izbūvētām bērnu vasaras notvietnēm, veco ļaužu mītni Juglā un citiem t.s. sociālistiskajiem sasniegumiem. Tomēr melu šķidrauts ir pārāk plāns, un patiesība tam spīd cauri.

Rīga ir varen izplētusies, tālu aiz savām kādreizējām robežām, taču dzīvokļu trūkums ir neiedomājams. Jaunprecētiem pāriem gadiem jāgaida uz atsevišķu dzīvokli. Bet tas saprotams, ja ievēro tos krievu tūkstošus, kas arvien turpina pārplūdināt mūsu skaisto Rīgu. Tikai pāretam ielās vēl dzird latviešu valodu, jo no visiem Rīgas iedzīvotājiem labi ja trešā daļa ir latvieši. Rīgā netrūkst lielu un pat modernu jaunceltņu, taču būvmateriālu kvalitāte ir vāja un darbs sasteigts, padarīts bez intereses un mīlestības. Daudzas jaunceltnes tikko pabeigtas, bet jau saplaisājušas. Par spīti tam, ka dārzi un parki, arī Meža un Brāļu kapi ir tīri, uzkopti un skaisti, vispārējais Rīgas iespaids ir ārkārtīgi pelēks, pat drūms. Man stāstīja, ka sliktās kvalitātes krievu krāsas tik un tā neturoties ilgāk par gadu, tāpēc neesot vērts namus krāsot.

Centrāltirgū pārtikas netrūkst, jautājums vienīgi, cik lielas ir vienkāršā darba cilvēka pirktspējas, ievērojot zemās algas. Arī apģērbušies rīdzinieki visumā labi. Drēbju kvalitāte pa lielākai daļai gan tikai viduvēja, bet nelielos daudzumos pieejama arī augstas kvalitātes angļu drāna, ja vien pietiek līdzekļu tās iegādei. Ja ģimenē vīrs un sieva strādā, Rīgā var dzīvot visumā labi, mazākais pēc turienes standarta, bet nav iespējams nekā atlicināt nebaltām dienām.

Visnabadzīgākais cilvēks pašreiz Latvijā ir kolchoznieks, ja nerunā par paraugkolchoziem, uz kuriem ved tūristus. It sevišķi tas sakāms par kolchozniekiem Vidzemē un Latgalē, kur zeme nabadzīgāka un kalnaināka, tik viegli arī nepadodas apstrādāšanai ar lielajām un modernajām mašīnām. Vienīgi piemājas zemīte kolchozniekus vēl paglābj no galīga posta.

Ir tomēr jāapbrīno latviešu tautas sīkstā dzīvotgriba un sasniegumi. Pēc otra pasaules kara, kad svešas varas bija noplicinājušas, sagrāvušas un izlaupījušas mūsu zemi, latviešu tauta (jo krieviem pašiem tai laikā nekā neesot bijis) burtiski ar kailām rokām uzbūvēja atkal jaunus tiltus, uzcēla jaunas ēkas un nostabilizēja saimniecību vismaz tā, ka badā nebija jāmirst. Vai ar to vien latviešu tauta dzimtenē nav ierakstījusi neizdzēšamas rindas vēstures lappusēs, nemaz nerunājot par to sīvo pretestību, kādā visa tauta vienota gandrīz bezcerīgajā cīņā pret pārkrievināšanu?

Krievu pašreizējā politika vērsta uz visas Latvijas industriālizēšanu, pārplūdinot zemi ar krievu masām, lai tās pilnīgi nožņaugtu visu latviešu tautu. Tās ir drūmas nākotnes perspektīvas.

Bet kāds ir pašas tautas noskaņojums?

Vecākā paaudze, sevišķi tie, kas bijuši izsūtījumā, dzīvo kā nāves ēnā — šausmu atmiņās par pārciesto un baiļu pārņemti par rītdienu. Vidējā paaudze, rūgti vilusies brīvās pasaules solījumos (sevišķi ungāru sacelšanās asinainās apspiešanas rezultātā, kad Rietumi nepalīdzēja), negrib nekā vairs dzirdēt par nesakaidriem brīvības solījumiem un rītdienu, bet dzīvo vienīgi šai dienai un dzer vodku aumaļām... Tomēr visvairāk mani pārsteidza jaunā paaudze. Tā nav piedzīvojusi brīvās Latvijas laikmetu, bet ir visai labi informēta (ārzemju radioraidījumi un ievesti ārzemju laikraksti) par brīvās pasaules daļu, sevišķi Ameriku, kuru pilnīgi dievina. Kur vien es parādījos, jaunieši mani ielenca, lai iegūtu kādas zīņas par dzīvi šai viņu sapņu zemē.

Kad Maskavā notika amerikāņu izstāde, pat krievu jaunieši dienām un naktīm esot stāvējuši rindā, lai tikai varētu savām acīm skatīt kādu dzirksti no brīvās pasaules. No otras puses, šī pati jaunatne ir nesaprašanā par daudzām ikdienas aktualitātēm, piemēram, par Vietnamas karu, nēģeru nemieriem ASV u. c. Vai tieši še nebūtu darba lauks brīvās pasaules latviešiem?

Komūnisti, nesekmīgi izmēģinājušies iznīcināt reliģiju ar varu, tagad lieto viltu, pie tam ar pārsteidzoši labiem panākumiem. Kristībām, iesvētīšanām un laulībām, kaut tām lieto citus apzīmējumus, viņi izveidojuši ļoti līdzīgu procedūru kristīgajai, tikai Dieva vārdu nemin. Mācītājus tieši nevajā, bet baznīcas apliktas ar lieliem nodokļiem. Baznīcu apmeklētājus savukārt darba vietās izsauc pie vadības, kur tie saņem brīdinājumu, tā ka tagad baznīcas apmeklē gandrīz vai vienīgi veci cilvēki. Ļoti izūtams arī garīga un filozofiska satura literatūras trūkums.

Domājot par latviešu tautu dzimtenē, nevijus uzmācas jautājums: cik daudzi no viņiem ir pārliecināti komūnisti? Dievs vien to zina, bet sarunās radās iespaids, ka tagad arī latviešu komūnistiem ar krieviem ir vēl mazāk kopīga nekā poļiem vai rumāņiem. Pat tā mazā pārliecināto komūnistu saujiņa, kas tik dedzīgi iestājās par marksisma idejām, ka pat nodeva savu

(Nobeigums 5. lpp.)

LATVIJA

64. N-RS. SESTDIENA, 1967. GADA 12. AUGUSTS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinķels, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 368—2339;

Izdošanas redaktors — Rūdolfs Norītis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 752—2076;

Sporta redaktors — Valdis Teteris, 17 Chester Hill Rd., Toronto 6, Ont., tālr. 463—4226.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Nelietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs teikts un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.00, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

LASĪTĀJU VĒSTULES

GRAMATIKA VAI LOĢIKA?

Par strīdīgo jēdzienu dzimumdiena vai dzimšanas diena lietošanu, kas vairāku lasītāju skarta mūsu laikraksta slejās, vēlos pastāstīt, ka nel. baltu filologs prof. Kārlis Kārkliņš iedegās stiprā īgnumā, ja kāda audzēkne uzdrošinājās jaukt jēdzienus dzimums un dzimšana. Atšķirība šais abos jēdzienos taču ikvienam skaidra.

Dzimumdiena ir prof. J. Endzelīna saskaņā ar attiecīgiem lingvistikas likumiem automatiski atvasināts vārds. Latvijas universitātes literatūras profesors K. Kārkliņš ģimnazijā mācīja ne tikai gramatiku, bet rūpējās arī par latviešu valodas izteiksmes daiļumu, precizitāti un loģiku. Atceroties mācīto, — varbūt varētu vienoties literāri labskanīgā latviešu valodā lietot loģisko „dzimšanas diena", bet divainuli „dzimumdiena" atstāt lingvistiķu ziņā, kam gramatikas likumi rūp vairāk par valodas garu.

S. Ancāne

★

VĒL PAR VENTIEM JEB VENETIEM

Pie ļoti interesantā Alberta Kalniņa raksta „Mūsu tālās pagātnes gaitas" (LA 19. jūlija numurā) atļaujos piebilst vēl sekojošo:

Venti, kas pazīstami arī ar nosaukumu veneti, eneti un heneti, minēti jau Homēra darbos, pazīstami kā labi ārgu audzētāji, dzīvojuši Mazāzijā. Viena venetu dzīvesvieta bija arī Francijas ziemeļrietumos, pie okeana. Šos venetus sakāva Jūlijs Cēzars 53. gadā pr. Kr. No šī laika Francijā saglabājies vietas nosaukums Vannes, kas atrodas 469 km rietumos no Parīzes. Šie veneti izklīda uz divām pusēm: vieni pārcēlās uz britu salām un nodibināja Vincesteru, kas saucās Castra Ventorum (Ventu cietoksnis), bet otri nokļuva Ziemeļitālijā un apmetās purvainā, zemā vietā, kur nodibināja Venēciju. Purvi bija vieta, kur slēpties.

Venti ir mūsu ciltsbrāļi. Ventu vietvārdi Latvijā bez Ventas upes, Ventspils un senā Cēsu nosaukuma Wenden vēl pazīstami pēc diviem citiem vārdiem, proti — saknes „balt-" ar nozīmi purvs un „osa" ar nozīmi apse. Te pieder tādi vietu nosaukumi kā Baltinava, Balvi (zemas, purvainas vietas) un uzvārdi Balgals, Baltiņš (nozīmē Purviņš). Pļaviņu pagastā bija saimnieks ar uzvārdu Balgals; ierēdņi, viņam pasi rakstīdami, gribēja „pārkristīt" par Baltgalvi, bet viņš stingri protestēja un apgalvoja, ka viņa dzimta esot veca un vectēvs teicis, ka viņu uzvārds nozīmējot purva gals. Bija mums arī uzvārds Purgals, kas ir parallēla forma Balgalam. Vietu vārdi ar ventu sakni „osa" (apse) pazīstami šādos vārdos: Osugals (Barkavas pagastā), Osyune un Osveja (ezers un apdzīvota vieta Krievijas daļā, kas bijusi ventu zeme). Venti un latgaļi daudzu paaudžu laikā dzīvojuši kaimiņos un, būdami radi, nav karojuši savā starpā. Nav šaubu, ka viņi varēja viegli saprasties valodas zīņā.

Prof. Leonards Latkovskis

★

VAI NEVAJADZĒTU PĀRDOMĀT

„Latvija Amerikā" 2. augusta numurā lasāma čikagieša Friča Grīnberga vēstule „1940. gada 20. jūlijā izšķīrās Latvijas liktenis".

Latvijas liktenis uz vienu gadu izšķīrās 1940. gada 17. jūnijā, kad sarkanarmija okupēja zemi. 20. jūlijā izšķiršanās būtu tad, ja notiktu demokratiska tautas nobalsošana.

Ja minētās vēstules virsrakstu pārrakstītu šādi: „1940. gada 20. jūlijā komūnisti izšķīra Latvijas likteni", arī tad tas nepārliecinātu, jo komūnisti nekad nav devuši kādai okupētai zemei brīvību. Braukšana pa vienvirziena ielu nav izšķiršanās.

Jēdziens „izšķīrās Latvijas liktenis" ir neierobežots laika ziņā. Tas nozīmē, ka Latvijas liktenis ir izšķīries jau 1940. gadā. Ar to it kā kļūst nenozīmīga starptautiska Latvijas pieminēšana pēc otra pasaules kara, un to arī nepieminēja... Nenozīmīgi it kā kļūst arī latviešu leģionāri.

Publikācijās šo gadu piemin kā komūnistu okupācijas sākumu, bet tas nav tiesa. Šī okupācija ilga tikai vienu gadu, tad sākās vācu okupācija, kas ilga četrus gadus. Otrreizējā komūnistu okupācija, kas turpinās vēl tagad, sākās 1945. gada pavasarī, tādēļ Latvija otrā pasaules karā būtu minama kopā ar Poliju un Austrumvāciju, kuras arī okupētas 1945. gadā. Vai Latvijas pieminēšanu varam sagaidīt no citiem, ja paši sakām, ka Latvijas liktenis ir izšķīries jau 1940. gadā?

Nujorkietis

IRĒNE BLŪMFELDE

Vientuļi cilvēki

STĀSTS

Pusdienas traukus nomazgājusi, Katrīne Smilga apsēdās turpat mazās virtuves šaurajā kaktā pie loga un, vājo roku pār nobružātā skapiša virsu izstiepusi, pavilka dziesmu grāmatu sev tuvāk. Daudz gadu bija pagājuši, kopš tēvs to viņai iesvētīšanas dienā bija dāvinājis. Daudz gadu Katrīne to lietojusi. Kādreiz melnais grāmatas vāks bija izbalējis pelēks, tā malas apdilušas un sadzeltējušās lapas tikko turējās kopā.

Lielā ģerāņijas poda ēnā parakņājusies pa dziļu skārda kastīti, kurā glabājās pogas, adatu spilventiņi un diegu spolītes, satinušās ar strupiem zīmuļu galiem, Katrīne izņēma acenes. Slaucīdama tās priekšauta stūrī, viņa pagrieza seju pret logu.

Debesis bija apmākušās un sniga. Celiņš, ko sētnieks no rīta pagalmā bija atracis, lai ļaudis nesabridušies tiktu uz ielas, bija atkal aizputināts. Namu jumti un āra palodzes, tāpat blakus mājas koka kāpnes ar visām margām gulēja dziļā sniegā iegrimušas.

Atbīdījusi tumšo lakatiņu no pieres, Katrīne uzlika acenes un atšķīra dziesmu grāmatu. Vēlreiz pametusi skatu logā,viņa sāka lasīt paklusā balsī, it kā sarunādamās ar Dievu un aizmirsdama visu citu sev apkārt. Tā viņa darīja katru svētdienu, kad pusdienas traukus bija nomazgājusi. Arī darba dienās Katrīne Smilga sēdēja tai pašā vietā, virtuvē pie loga, adīdama vai lāpīdama drānas savam ilggadējam īrniekam Kasparam Strautmalim. Senāk viņa mazgāja un lāpīja veļu arī citiem, bet tagad, būdama septiņdesmit piecus gadus veca, to vairs nespēja.

Ikreiz, smagajiem dzelzs vārtiem noklaudzot, Katrīne pacēla galvu un, loga rūtīm tuvu piespiedusies, raudzījās pagalmā, kur sētnieks, ietvi notīrījis, ienāca ar lāpstu rokā, apsnidzis balts kā sniega kupena. Vēl tad, kad vecais vīrs, sniegainās kājas pie sliekšņa nodauzījis, aizsita nama durvis aiz sevis, Katrīne brīdi skatījās tukšumā, it kā neticēdama, ka viņš tā varēja pazust. Dažreiz viņa nocēla mazos kaktusus un pelargoniju podus no palodzes un tos uz trauku skapīša novietojusi, galvu logā iebāzusi, pētīja ienācēju, ja tas bija svešs cilvēks. Katrīne zināja, ka pie viņas, izņemot māsas meitu, viņas krustmeitu, kas pāris reižu gadā iebrauca no Bolderājas, vai sētnieci, sen vairs neviens nenāca. Reti gadījās, ka pie Strautmaļa ieradās kāds pazīstams vai draugs, kā viņš savus ciemiņus sauca. Tomēr Katrīni ziņkāroja ikviens, kas attaisīja sētas vārtus. Ja ienācējs nebija māju cilvēks, acīm sekodama, kuŗas durvis svešais atvērs, Katrīne minēja vajadzības, kādēļ viņš nācis. Sveša seja bija vienīgā pārmaiņa, ko sētā varēja saskatīt. Citādi dienas tāpat kā Rīgas nomales pelēkās mājas līdzinājās viena otrai un nomāca Katrīni.

Sniegs vēl joprojām sniga, un lasot Katrīne dzirdēja, ka Strautmalis blakus istabā krāca. Kasparam Strautmalim tāpat kā Katrīnei nebija kur iet. Viņa jaunības draugi jau sen bija izklīduši kur kuŗais. Katrīne Smilga viņu pieņēma par īr. nieku pāris gadu pēc sava vīra nāves, līdz šim vēl rūpēdamās, cik spēdama, lai Strautmalis būtu pamēdis un viņa drānas būtu kārtībā. Toreiz Katrīne īrēja nelielu ēdienu veikalu, un viņas vadībā strādāja vairākas jaunas meitenes. Strautmalis nāca tur ēst. Tā viņi iepazinās. Strautmaļa tēvs un māte jau bija miruši. Vecākais brālis mantojis mājas Kurzemē, netālu no Ventspils. Pēc tam kad Strautmaļa iemīlēto meiteni apprecējis cits, Strautmalis atstāja Kurzemi un negribēja vairs tai pusē rādīties. Rīgā viņam laimējās ietikt kādā fabrikas kantorī, kur vēlāk ieņēma diezgan atbildīgu vietu. Drīz pēc tam brālis viņam vēstulē ziņoja, ka jaunā sieva, Kaspara mīļotā meitene, sajukusi prātā. Tas Strautmali tik dziļi satrieca, ka viņš par precēšanos nekad vairs nedomāja. Pirmais pasaules karš izputināja Katrīnes veikalu un uz laiku no viņas atšķīra arī Strautmali. Kasparam Strautmalim un citiem fabrikas darbiniekiem vajadzējis doties uz plašo Krieviju. Izklejojies pa Sibiriju un Kaukazu, pēc kara viņš atkal atgriezās Rīgā pie Katrīnes.

Bija jau kļuvis tik tumšs, ka Katrīne vairs nevarēja saredzēt lasīt. Viņa pacēla galvu un paskatījās logā. Sniegs bija pārstājis snigt un sals pieņēmās. No durvīm, kaut aizklātām ar biezu zupura maisu, nāca aukstums, un Katrīnes kājas sāka lauzīt reumatisms. Viņa labprāt būtu iegājusi savā istabā un paņēmusi kādu segu, ar ko aptīt kājas, vai kādu brītiņu ielikusies gultā, bet viņa baidījās atvērt cīkstošās durvis, lai neuzmodinātu Strautmali. Un tā viņa palika turpat sēžam, palsajā sniega vizmā lūkodamās un arvien vairāk iegrimdama sevī . . . Tikai kad pretī stāvošā augstā nama logos iedegās gaišas ugunis, Katrīne Smilga savā krēslā mazliet sakustējās un sāka domāt par tiem laikiem, kad viņa jauna un laimīga ar savu vīru tur dzīvoja. Tās bija bijušas spožas dienas. Toreiz pie viņiem nāca daudz draugu. Arī Katrīnes māsa ar saviem bērniem no Bolderājas iebrauca daudz biežāk nekā tagad. Jā, toreiz Katrīnei bija pilnas rokas, un viņa varēja dalīt dāvanas uz visām pusēm. Māsai pat un viņas bērniem — cik daudz drānu un kurpju Katrīne bija atdevusi, ko pati, pie bagātiem vācu kungiem strādādama, bija saņēmusi kā dāvanas svētkos, gan vārda un dzimšanas dienās. Tik skaidri, it kā tas būtu noticis tikai vakar, Katrīne atcerējās to dienu, kad viņa tikko septiņpadsmit gadu veca, sīka un trausla meitene, atstāja Bolderāju un aizgāja kalpot pie svešiem ļaudīm. Viņas tēvs jau bija kļuvis tik vecs, ka vairs nespēja braukt jūrā zvejot. Un kādā dienā, kad māte raudāja un žēlojās, ka ar iztikšanu viņiem kļūst ar katru dienu sliktāk, Katrīne iesēja pāris naudas gabalu kabatas lakatiņā stūrī, un, papīrā ietinusi maizes šķēles, izgāja dzīvē.

Grūts Katrīnei bija pirmais gads ārpus mājas. Vēl vairāk tādēļ, ka viņa neprata vācu valodu un kundze nemācēja latviski. Pat putekļus slaukot, aiz pārspīlētas uzmanības Katrīnei uz grīdas nokrita un saplīsa caurspīdīga porcelāna vāzīte, vai cits kāds grezns nieciņš, kādu viņa nekad agrāk nebija savās rokās turējusi. Sevis kaunēdamās un kundzes dusmu bīdamās, Katrīne nezināja kur likties. Bet labums bija tas, ka kundzes dusmas ātri pārgāja un drīz viņa tā iemīļoja Katrīni, ka tai uzticējās vairāk nekā tām kalponēm, kas pie viņas bija strādājušas ilgāku laiku. Vasarās, uz ārzemēm aizbraukdama, kundze atstāja Katrīnei sava dārglietu skapja atslēgas. Un vēlāk kungi savā mājā sarīkoja viņai kāzas.

Bet negaidot Katrīnes vīrs saslima ar plaušu karsoni un nomira gandrīz reizē ar viņu mazo dēliņu. Katrīne bija tā sagrauzta, ka tūlīt izgāja no baltā nama, kas tagad aizsedza sauli viņas dzīvokļa logiem un ienāca šai divstāvu namiņā, kas atradās sētā. To viņa nedarīja tādēļ, ka nebūtu bijis naudas, ar ko samaksāt īri par gaišajām telpām lielajā namā, bet Katrīnei likās, ka tādam bēdu cilvēkam, kādu viņa sevi iedomājās, nemaz nav vajadzīgas tik saulainas istabas. Visu nākamo vasaru ik dienas viņa gāja uz Lielajiem kapiem, un ļaudis viņu tur redzēja sēžam pelēku, sāpju izmocītu uz balti krāsota koka soliņa.

Kad Katrīne sastapās ar Strautmali, viņa jau bija manāmi atspirgusi un pievērsusies dzīvei. Tas nemaz nelikās noticis tik sen. Un tomēr — kā laiks bija skrējis! Katrīne bija kļuvusi veca; viņas acu zīlums izplēnējis, sīkais augums sallecies kā tāss, un Katrīne gandrīz nemaz nevarēja ticēt, ka viņas mūžs tik ātri aizsteidzies.

(Turpinājums sekos)

Alise Dzirkale-Cenne

Pēdējā tikša

MŪZIKAS UN RITMIKAS PAIDAGO

Iecienītās, arvien smaidīgās un ar visu apmierinātās mūzikas paidagoģes Annas Ašmanes-Sietinsones vairs nav mūsu vidū. Par viņu skumst audzēkņu, draugu un cienītāju saime, jo piederīgo, kas viņu apraudātu, vairs nav. Viņas vienīgo dēlu Franci komūnisti noslepkavoja Vācijā, bet viņas dzīves draugu Aleksandru Sietinsonu sabrauca automašīna Santa Barbarā, Kalifornijā. Viņš atdusas skaistā kapsētas kalnā pie Klusā okeana, un viņam līdzās nu guldīja arī 16. jūlijā aizgājušo prieku un bēdu līdzgaitnieci.

Kas gan varēja iedomāties, ka mana kādreizējā skolotāja šķirsies no dzīves tikai dažas dienas pēc mana apciemojuma Santa Barbarā? Kopš Ādolfa Kaktiņa aiziešanas viņsaulē viņa gan arvien domāja un rakstīja par šķiršanos, jo tīcēja horoskopam un arvien uzsvēra, ka viņai ar Kaktiņu vienāds liktenis — abi esot dzimuši vienā gadā, dienā un stundā. Un ir patiešām savdabīgi, ka abi aizsaules ceļos arī aizgāja jūlijā. Par šķiršanos no šīs pasaules viņa domāja tik reāli un ar tādu mieru, bez jebkādām šaubām, bez bailēm un nožēlas, ka vienmēr jutos ļoti savādi. Katrā vēstulē viņa mani aicināja to apciemot, jo jūtot, ka drīz būsot jāaiziet, bet pirms tam gribot mani vēl redzēt, lai parunātos un paklausītos manas mūzikas skaņās. Jūtos priecīga, ka to vēl paguvu, jo biju viena no viņas iemīļotajām ritmikas skolniecēm, vēlāk arī kolēģe un draudzene Cēsu mūzikas skolā, kur viņa vadīja ritmikas, bet es klavieru klasi. Anna Ašmane savas audzēknes ieslēdza sirdī, un viņas arī „vijās ap savu skolotāju kā stīgas ap apiņi" visos priekos un bēdās, kā atzina nesen mirušais Felikss Krusa, kas bija ar Annu Ašmani sirsnīgā draudzībā.

Visu savu 82 gadu garo mūžu (dzimusi 1885. gada 27. jūlijā Rīgā) līdz aiziešanai no šīs pasaules Anna Ašmane ar lielu mīlestību kalpoja mūzikai. Pat ciešot no vecuma kaitēm un sirds vājuma, viņa Santa Barbarā vēl pasniedza dažiem audzēkņiem klavierstundas: tie atbrauca ar automašīnu viņai pakaļ un aizveda uz savām mājām. Būdama bez piederīgajiem tālajā Kalifornijā, viņa sadraudzējās ar klavieru firmu pārstāvja Štrausa ģimeni, kuŗas bērni arī bija aizgājējas pēdējie audzēkņi un izvadīja savu skolotāju pēdējā gaitā ar pašu mūzikas skaņām, kamēr viņu tēvs kārtoja visas izvadīšanas lietas. Anna Ašmane bija izcila skolotāja; viņas audzēkņi ātri progresēja,

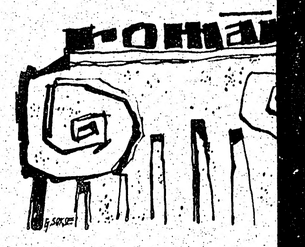

(45. turpinājums)

Lapas augšmalā bija Ilgas ro raksts: „Mana mūža zelta dienas rākas lappuses ar desmitiem fot ros bija redzami gan Avotu R svētdienīgi uzposta ēdamistaba, istaba, gan tās pašas telpas vies jās drūzmējās cilvēki. Dažās fo grupās sakārtoti, citās fotogra uzņemt fotografējamiem to nez lēm un uzkodām nokrauta galda rī sarunājoties, vai arī dejojot uzņēmumā viesību dalībnieki bij lā uz grīdas — uz visām pusēm kas un smieklos izvalbītas sejas. fotografiju, kuŗās Aivars un Ilg pas vidū; kāda maza meitene I zes. Aivars stāvēja blakus un sm tie bija redzami blakus Ulmani ar valsts ministriem.

— Ko tu lamājies! — Kārlis Viņai tās bija zelta dienas, un reiz viņa bija precēta ar vienīg mūža mīlējusi.

— Bet kas viņu krāpa pa labi Avots dzīvoja kā turks un vēl kai, lai sieviņu taupītu. Apskati gailis vidū, bet vesels bars siev lai varu tuvāk apskatīt . . . K

TVIJA

ENA, 1967. GADA 12. AUGUSTS

EDAKCIJA TORONTO.

— Alfrēds Viņķelis, 506 Palmerston
t.; tālr. 531—4593;

— Silvija Ancāne, sasniedzama re-
89;

Rūdolfs Norītis, 1749 Victoria Park
rough, Ont.; tālr. 759—8076;
iis Teteris, 17 Chester Hill Rd.,
83—4226.

CIJA EIROPĀ:

44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

kriptus pēc vajadzības iesūt. Ne-
neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta at-
markā (Kanadā) vai starptautiskais
šos). Ar autora vārdu vai iniciāļiem
iktāta domas ir rakstītāja personīgs
umā atbilst arī redakcijas viedoklim.

V un Kanadā — par mēnesi $1.50;
mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu
.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

ludinājumu daļā $1.60, bet tekstā
.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

☆

VAI NEVAJADZĒTU PĀRDOMĀT

„Latvija Amerikā" 2. augusta numurā lasāma čikagieša Frīča Grīnberga vēstule 1940. gada 20. jūlijā izšķirās Latvijas liktenis".

Latvijas liktenis uz vienu gadu izšķirās 1940. gada 17. jūnijā, kad sarkanarmija okupēja zemi. 20. jūlijā izšķiršanās būtu tad, ja notiktu demokratiska tautas nobalsošana.

Ja minētās vēstules virsrakstu pārrakstītu šādi: „1940. gada 20. jūlijā komūnisti izšķīra Latvijas likteni", arī tad tas nepārliecinātu, jo komūnisti nekad nav devuši kādai okupētai zemei brīvību. Braukšana pa vienvirziena ielu nav izšķiršanās.

Jēdziens „izšķīrās Latvijas liktenis" ir neierobežots laika ziņā. Tas nozīmē, ka Latvijas liktenis ir izšķīries jau 1940. gadā. Ar to it kā kļūst nenozīmīga starptautiska Latvijas pieminēšana pēc otra pasaules kara, un to arī nepieminēja... Nenozīmīgi it kā kļūst arī latviešu leģionāri.

Publikācijās šo gadu piemin kā komūnistu okupācijas sākumu, bet tas nav tiesa. Šī okupācija ilga tikai vienu gadu, tad sākās vācu okupācija, kas ilga četrus gadus. Otrreizējā komūnistu okupācija, kas turpinās vēl tagad, sākās 1945. gada pavasarī, tādēļ Latvija otrā pasaules karā būtu minama kopā ar Poliju un Austrumvāciju, kuras arī okupētas 1945. gadā. Vai Latvijas pieminēšanu varam sagaidīt no citiem, ja paši sakām, ka Latvijas liktenis ir izšķīries jau 1940. gadā?

Nujorkietis

---

atru dienu sliktāk, Katrīne iesēja
balu kabatas lakatiņā stūrī, un,
aizes šķēles, izgāja dzīvē.

bija pirmais gads ārpus mājas.
ka viņa neprata vācu valodu un
a latviski. Pat putekļus slaukot,
zmanības Katrīnei uz grīdas no-
caurspīdīga porcelāna vāzīte, vai
iecinš, kādu viņa nekad agrāk ne-
turējusi. Sevis kaunēdamās un
bīdamās, Katrīne nezināja kur
ms bija tas, ka kundzes dusmas
drīz viņa tā iemīļoja Katrīni, ka
rāk nekā tām kalponēm, kas pie
ājušas ilgāku laiku. Vasarās, uz
kdama, kundze atstāja Katrīnei
kapja atslēgas. Un vēlāk kungi
ja viņai kāzas.

Katrīnes vīrs saslima ar plaušu
ra gandrīz reizē ar viņu mazo dē-
a tā sagrauzta, ka tūlīt izgāja no
agad aizsedza sauli viņas dzīvok-
āca šai divstāvu namiņā, kas at-
na nedarīja tādēļ, ka nebūtu bijis
maksāt īri par gaišajām telpām
t Katrīnei likās, ka tādam bēdu
viņa sevi iedomājās, nemaz nav
ulainas istabas. Visu nākamo va-
na gāja uz Lielajiem kapiem, un
edzēja sēžam pelēku, sāpju izmo-
sota koka soliņa.

sastapās ar Strautmali, viņa jau
irgusi un pievērsusies dzīvei. Tas
icis tik sen. Un tomēr — kā laiks
rīne bija kļuvusi veca; viņas acu
sīkais augums sallecies kā tāss,
rīz nemaz nevarēja ticēt, ka viņas
steidzies.

(Turpinājums sekos)

Alise Dzirkale-Cenne

Pēdējā tikšanās Santa Barbarā

MŪZIKAS UN RITMIKAS PAIDAGOĢES ANNAS AŠMANES-SIETINSONES PIEMIŅAI

Iecienītās, arvien smaidīgās un ar visu apmierinātās mūzikas paidagoģes Annas Ašmanes-Sietinsones vairs nav mūsu vidū. Par viņu skumst audzēkņu, draugu un cienītāju saime, jo piederīgo, kas viņu apraudātu, vairs nav. Viņas vienīgo dēlu Franci komūnisti noslepkavoja Vācijā, bet viņas dzīves draugu Aleksandru Sietinšonu sabrauca automašīna Santa Barbarā, Kalifornijā. Viņš atdusās skaistā kapsētas kalnā pie Klusā okeana, un viņam līdzās nu guldīja arī 16. jūlijā aizgājušo prieku un bēdu līdzgaitnieci.

Kas gan varēja iedomāties, ka mana kādreizējā skolotāja šķirsies no dzīves tikai dažas dienas pēc mana apciemojuma Santa Barbarā? Kopš Adolfa Kaktiņa aiziešanas viņsaulē viņa gan arvien domāja un rakstīja par šķiršanos, jo ticēja horoskopam un arvien uzsvēra, ka viņai ar Kaktiņu vienāds liktenis — abi esot dzimuši vienā gadā, dienā un stundā. Un ir patiešām savdabīgi, ka abi aizsaules ceļos arī aizgāja jūlijā. Par šķiršanos no šīs pasaules viņa domāja tik reāli un ar tādu mieru, bez jebkādām šaubām, bez bailēm un nožēlas, ka vienmēr jutos ļoti savādi. Katrā vēstulē viņa mani aicināja to apciemot, jo jūtot, ka drīz būšot jāaiziet, bet pirms tam gribot mani vēl redzēt, lai parunātos un paklausītos manas mūzikas skaņās. Jūtos priecīga, ka to vēl paguvu, jo biju viena no viņas iemīļotajām ritmikas skolniecēm, vēlāk arī kolēģe un draudzene Cēsu mūzikas skolā, kur viņa vadīja ritmikas, bet es klavieru klasi. Anna Ašmane savas audzēknes ieslēdza sirdī, un viņas arī „vijās ap savu skolotāju kā stīgas ap apīni" visos priekos un bēdās, kā atzina nesen mirušais Felikss Krusa, kas bija ar Annu Ašmani sirsnīgā draudzībā.

Visu savu 82 gadu garo mūžu (dzimusi 1885 gada 27. jūlijā Rīgā) līdz aiziešanai no šīs pasaules Anna Ašmane ar lielu mīlestību kalpoja mūzikai. Pat ciešot no vecuma kaitēm un sirds vājuma, viņa Santa Barbarā vēl pasniedza dažiem audzēkņiem klavieršturdas: tie atbrauca ar automašīnu viņai pakaļ un aizveda uz savām mājām. Būdama bez piederīgajiem tālajā Kalifornijā, viņa sadraudzējās ar klavieru firmu pārstāvja Štrausa ģimeni, kuŗas bērni arī bija aizgājējas pēdējie audzēkņi un izvadīja savu skolotāju pēdējā gaitā ar pašu mūzikas skaņām, kamēr viņu tēvs kārtoja visas izvadīšanas lietas. Anna Ašmane bija izcila skolotāja; viņas audzēkņi ātri progresēja, daži no viņiem pat uzstājās atklātos koncertos, radiofonā un televīzijā.

Kad pēc dziesmu svētkiem Sanfrancisko 10. jūlijā ierados Annu Ašmani apciemot, viņa jutās ļoti iepriecināta. Kopīgi pavadījām trīs jaukas dienas. Viņa dzīvoja Kalifornijas viesnīcas 4. stāvā, pašā okeana krastā. Pa logu pavērās brīnišķīgs skats uz okeanu un palmu aleju gar tā krastmalu. Kad peldējos, viņa smiedamās stāvēja pie loga un acīm sargāja manas drēbes. Maltītes ieturējām viesnīcas ēdamzālē, nevarēja manīt, ka viņa justos slikti. Visas dzīves nastas un darbus Ašmane veica ar kaut kādu īpašu vieglumu, ejot cilvēkos ar apskaidrotu mieru, laipnību un mākslas vairotājas prieku.

Annas Ašmanes palielajā istabā bija arī klavieres. Kad atskaņoju virkni klaviergabalu, viņas acis iemirdzējās asaras. Sevišķi viņai patika Fr. Bacha-Stradala ērģeļu koncerta ievads ar dramatiskajiem akordu kāpinājumiem. Aizgrābta viņa izteica vēlēšanos, lai es to atskaņotu viņas aiziešanas brīdī, jo smagie akordi atgādinot kapu zvanus. Diemžēl, nespēju šo viņas vēlēšanos izpildīt, jo bēru dienā nemaz nezināju par viņas aiziešanu un klejoju pa Losandželosas apkārtni. Arī manu pēdējo skatu kartīti ar sveicienu viņa vairs nesaņēma. Neviļus jāatceras, ka tāpat notika Ādolfa Kaktiņa nāves gadījumā, kad sūtīju telegrammu ar suminājumiem dzimšanas dienā, bet viņš jau bija aizgājis.

Ašmanes mūžs bija bagāts un interesants. Spilgtu mūzikas talantu viņa jau parādīja kā meitene, uzstādamās Augusta Dombrovska rīkotajos koncertos Ziemeļblāzmā. Pēc Rīgas ķeizariskā mūzikas institūta absolvēšanas, kuŗā mācījās kopā ar J. un P. Jurjāniem un čellinieku O. Fogelmani, viņa aizbrauca papildināties uz Vāciju, kur klavierskolotājas bija Marija fon Žilinska (Antona Rubinšteina skolniece) un E. Smolians no Drēzdenes konservātorijas. Tā kā Ašmane pārāk neinteresējās par pianistes karjēru, bet vairāk domāja par paidagoģiju, viņa devās pie slavenā prof. Žaka Dalkroza uz tā vadīto ritmikas un mūzikas institūtu, kuŗu pabeidza 3 gados.

Atgriezusies Latvijā, viņa kļuva par dedzīgu Dalkroza ideju un darba atbalstītāju, atverot

Anna Ašmane-Sietinsone †

1922. gadā pirmo ritmikas un mūzikas skolu Rīgā, kuŗa sekmīgi darbojās līdz 1942. gadam. Pirms skolas atvēršanas viņa divus gadus darbojās Latvijas konservātorijā par ritmikas un klavierklases vadītāju, kādu laiku arī Cēsu mūzikas skolā. Par nopelniem mūzikas paidagoģijā viņa apbalvota ar Trijzvaigžņu ordeni.

Kādu laiku Ašmanes ritmikas skola atradās lielā savrupmājā ar plašu dārzu Valdemāra ielā. Atceros jaukos audzēkņu vakarus lielajā stikla verandā un zālē, kā arī daudzās sanāksmes viņas viesmīlīgajā mājā, kur arvien pulcējās mākslas un kultūras darbinieki, sprēgāja domu izmaiņa un radās jaunas idejas mūzikas un kultūras laukā. Notika arī daudz atklātu ritmikas un mūzikas audzēkņu vakaru lielajās Rīgas zālēs, bet arī provincē, kuŗos Ašmane demonstrēja savus ritmikas un mūzikālitātes attīstīšanas principus un metodi. Tie bija kupli apmeklēti sarīkojumi, guva lielu piekrišanu un atzinību, saņēma atsaucīgas J. Zālīša, J. Poruka, J. Graubiņa, V. Dārziņa u.c. kritikas; tādas parādījās arī Rīgas vācu un krievu presē.

Ašmane uzsvēra, ka ritmiskā audzināšana nav tikai mākslinieka izglītošana un apmācīšana, bet arī cilvēka gara un ķermeņa harmoniska attīstība. Viņa pamatojās uz atziņas, ka cilvēkā psiholoģiskās normes var ietekmēt un attīstīt ar atbilstošu locekļu un muskuļu grupu kustībām. Ķermeņa kustību pareiza racionālitāte atkarīga no apziņas un nervu pilnīgas un netraucētas darbības. Par Ašmanes ideju un mūzikālās audzināšanas principu pareizību pārliecinājos, būdama viņas skolniece, un liecinot viņas metodes savā mūzikālajā bērnu dārzā un klavierstudijā Rīgā.

Annas Ašmanes audzēkņu vidū bija daudz vēlāku gadu personību, mākslinieku un kultūras darbinieku. Lai no viņiem še minēti tikai nedaudzi: komponisti V. Dārziņš, L.Reinholde, dziedātāja P. Brīvkalne, pianisti V. Vaite-Cakki (slavenā italiešu pia-

(Nobeigums 5. lpp.)

KULTŪRAS CHRONIKA

Zviedrijas baznīcas žurnālā, kas iznāk Stokholmā, nesen bija ievietots mācītāja Leona Čuibes raksts par luterāņu baznīcas apdraudēto stāvokli okupētajā Latvijā, kas izpelnījās plašu ievērību. To sīki atreferēja arī vairāki lielie zviedru dienas laikraksti — Stokholmas „Svenska Dagbladet", Upsalas „Nya Tidning" u.c.

Eiropas latviešu 2. dziesmu svētkiem, kas notiks nākošajā gadā laikā no 1.—4. augustam Hanoverā, Vācijā, izstrādāta un apstiprināta programma, kaut datumi un atsevišķo sarīkojumu sākuma laiki vēl nav noteikti. Svētkus ievadīs ar luterāņu un katoļu dievkalpojumiem, tad notiks rakstnieku vakars, svētku atklāšanas akts, teātra izrāde, divi jaundarbu koncerti (instrumentālais un vokālais), kokļu ansambļa koncerts, bērnu pēcpusdienas, kopkora koncerts, tautas deju uzvedums un svētku balle. Virsdiriģenti būs komponists Alberts Jērums no Anglijas un prof. Arvids Norītis no Zviedrijas. Bez tam dziesmu svētku ietvaros notiks izstāde „Latvija 50 gados", būs iekārtota mākslas skate, daiļamatniecības stends, grāmatu galds, filatelijas stends, plaša dziesmu svētku pasta nodaļa u.c.

Dejotāja Vija Vētra starptautiskajā deju institūtā Ņujorkā atvērusi deju klasi, kuŗā mācības notiek katru dienu. Izcilā dejotāja nesen piedalījās arī indiešu deju programmā Ņujorkas valsts universitātē Kortlendā.

Tenors Ernests Maršaus Melburnā saņēmis Austrālijas valsts radiofona ABC aicinājumu sniegt pārraidīšanai Jāņa Kalniņa dziesmas. Viņš tās skaņu lentē iedziedāja 2. augustā, izvēloties 11 dziesmu un Edgara Āriju no operas „Ugunī". Gada beigās Ernests Maršaus cer doties koncertturnejā uz Ziemeļameriku.

Oļģerts Liepiņš

Bija gaidits daudz vairāk

JĀNIS PORIETIS „PREZIDENTS ATBILD", ŽURNĀLISTA ATMIŅAS UN PIEZIMES, IZDEVIS TILTA APGĀDS, 1966. GADĀ

(Nobeigums)

E. Blanks strādāja „Latvijas Sargā" nevis A. Krodera laikā (107. lp.), bet pēc Krodera aiziešanas. J. Bankavs un K. Upītis nestāvēja „ārpus redakcijām", bet darbojās jaunsaimnieku „Latvijā". „Dzimtenes Vēstnesis" Latvijas patstāvības laikā nav iznācis. Par „Jauno Dienas Lapu" (pareizi tā saucās „Dienas Lapa") teikts: „Kad pietrūka līdzekļu, pārtrauca iznākt." — „Dienas Lapa' bija sociāldemokratu pēcpusdienas izdevums, kas tīri glīti pastāvēja blakus „Jaunākajām Ziņām", bet pēc 15. maija valdība to slēdza tāpat kā „Sociāldemokratu" un „Latvi". Pēc Porieša versijas viņa avīze it kā būtu izkonkurējusi arī „Pēdējo Brīdi"; patiesībā šo laikrakstu tāpat slēdza autoritārā valdība, lai radītu „vienveidīgu presi".

Aplams ir Porieša apgalvojums, ka „Jaunāko Ziņu" atbildīgais redaktors P. Blaus kā Maskavas korespondents rakstījis „Pēdējā Brīdī" aprakstu par Pad. savienību un dzīvi tajā (227. lp.). Nevienai Latvijas avīzei Maskavā korespondenta nebija. „Pēdējā Brīža" tā laika galvenais redaktors A. Avots aizsūtīja B. Blauu ziņot tikai par sūtniecības darbinieces Bertas Ašmanes prāvu it kā par spekulāciju, kad bija „ragos" ar „Latvi", jo Ašmane stāvēja tuvu „Latvja" izdevēju aprindām. Pēc tam pats Avots pārgāja pie „Latvja". Komūnistu laikā P. Blaus kļuva par ministru, bet Avotu deportēja. Tādas lietas taču nevar atstāstīt uz labu laimi!

Grāmatu apgādi vienā laikā nebija A. Gulbim un A. Mālītim, bet Mālītis bija Gulbja apgāda mantinieks un turpinātājs. Laikam jau Jāņa Porieša atmiņa būs cietusi arī lielās gadu nastas dēļ, jo viņš raksta, ka trimdā „dzīvojot" mirušie žurnālisti J. Vāgners un A. Klāvsons (106. lp.); grāmata datēta ar pagājušo gadu. Var arī būt, ka viņš manuskriptu nav rūpīgi apstrādājis, jo agrāk bija kā reportieris paradis pajauties uz redaktoru („Jaunākajās Ziņās" vietējo nodaļu vadīja Porieša kādreizējais skolotājs Nik. Šiliņš). Varbūt būtu bijis pareizāk, ja Porieša grāmatu palīdzētu sarakstīt kāds intervētājs (tāds paradums ir amerikāņiem), katrā ziņā nepieciešams būtu bijis redaktors.

Beidzot kādi vārdi par „Jaunākajām Ziņām", kuŗās Porietis nostrādājis vairāk nekā 20 gadu. Grāmatas 11. lappusē aprakstīta „kabineta" (tas ir — galveno noteicēju) sēde „Jaunāko Ziņu" redakcijā: „Izdevēju

Lidija Auzāne - Vitoliņa

TĀLAVAI

Tu esi, Tālava,
kā maza daļiņa
no mūsu dzimtenes. —
Es acis aizveru
un klausos klusumā
Tavu viļņu valodā,
bet dzirdu runājam
Gauju un Lielupi,
Ventu un Daugavu. —
Es klausos klusumā
Tavu bērzu šalkoņā
un dzirdu, kā nopūšas
apses pelēkās
par mīļo Latviju. —

Tavā zaļajā dievnamā,
koku lapotnēs ieslēgtā,
pazūd nemiers un raizes,
dienas steidzīgās trauksmainās.
Acis paceļot lūgšanā,
nokrīt svešuma nasta,
un kā sētā dzimtajā
jūtu sirdī ienākam
gaišu un svētītu
sestdienas vakaru.

visvairāk interesēja Saeimas darbība un partiju strīdi, lai atrastu laikrakstam izdevīgāko nostāju visos jautājumos." Tā jau bija, ka A. Benjāminš centās izlietot politisko stāvokli savā labā, bet nepūlējās politiku ietekmēt, lai tā būtu veselīga un nāktu par labu Latvijai. „Jaunākās Ziņas" ziņoja to, kas notiek, nepasakot savu viedokli, un tā lasītāji pamazām pierada pie uzskata, ka „viss ir labs, kas notiek". Plašas aprindas kļuva pasīvākas valsts dzīvē, un tā vēlāk tumšajai varai bija vieglāk mūs nomākt. Šo rindu autora uzskats ir, ka „Jaunākās Ziņas" latviešu tautai nodarījušas lielu postu. Ka šķietami „demokratiskās" avīzes darbiniekiem kontakti ar komūnistiem bijuši jau sen, to apliecina pirmās okupantu ieceltās valdības sastāvs. Benjāmiņa padomnieks Arvids Kalniņš, kas, protams, arī piedalījās iepriekš minētajās redakcijas sēdēs, ir bijis viens no galvenajiem Latvijas garīgās boļševizēšanas vadītājiem. Viņa darbību tēlota arī citur, piemēram, O. Krolla atmiņās, Aleksandra (Kundrata) grāmatā „Zilā aploksne" u.t.t.

Labākās nodaļas Porieša grāmatā veltītas autora bērnībai un jaunībai, strēlnieku laikiem; tad vēl varam pateikties par īsajiem, bet saturīgajiem avantūristu K. Viziņa un P. Ašaka aprakstiem. Bet lai šie memuāri visumā pakalpotu nākamajiem vēsturniekiem, kā vēlas autors, tad iepriekš jāizlabo šai recenzijā pieminētās un citas kļūdas.

☆

Tik tālu Oļģerta Liepiņa recenzija. No LA redakcijas puses vēl gribas piebilst, ka vācu ģenerālis fon der Golcs un avantūrists Bermonts nav viena un tā pati persona, kā to var izprast no neveiklā formulējuma 89. lappusē. Tāpat var likties, ka Rainis pēc atgriešanās dzimtenē nav vēlējies darboties politiskajā laukā (133. lp.), tikai nodoties literārajam darbam, bet sociāldemokratu partija viņu spiedusi būt arī politiķim. No vairāku sociāldemokratu (F. Cielēna, V. Bastjāņa u.c.) grāmatām gan izriet pilnīgi pretējais. Grūti arī saprast, kādēļ J. Porietis vispār stāstījis par kapteiņa Kristofora jokiem, kas taču ir vienkāršas, virsnieka necienīgas muļķības. Nav gan autora vaina, bet beigās tomēr jāatzīst, ka arī grāmatas techniskais iekārtojums varēja būt rūpīgāks, kas sevišķi sakāms par lappušu teksta nevienmērīgo augstumu.

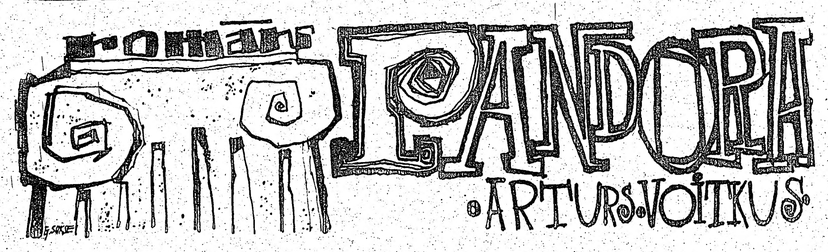

(45. turpinājums)

Lapas augšmalā bija Ilgas rokas rakstīts virsraksts: „Mana mūža zelta dienas . . ." Sekoja vairākas lappuses ar desmitiem fotouzņēmumu, kuŗos bija redzami gan Avotu Rīgas dzīvoklis — svētdienīgi uzposta ēdamistaba, viesistaba, guļamistaba, gan tās pašas telpas viesību laikā, kad tajās drūzmējās cilvēki. Dažās fotografijās tie bija grupās sakārtoti, citās fotografs bija pacenties uzņemt fotografējamiem to nezinot — ap pudelēm un uzkodām nokrauta galda, kādā istabas stūrī sarunājoties, vai arī dejojot un dziedot. Vienā uzņēmumā viesību dalībnieki bija sakrituši kamolā uz grīdas — uz visām pusēm rēgojās kājas, rokas un smieklos izvalbītas sejas. Bija vesela rinda fotografiju, kuŗās Aivars un Ilga bija ļaužu grupas vidū; kāda maza meitene Ilgai pasniedza rozes, Aivars stāvēja blakus un smaidīja. Kādā citā tie bija redzami blakus Ulmanim; vairākās kopā ar valsts ministriem.

— Ko tu lamājies! — Kārlis brālim pārmeta. — Viņai tās bija zelta dienas, un neaizmirsti, ka toreiz viņa bija precēta ar vienīgo cilvēku, ko savā mūžā mīlējusi.

— Bet kas viņu krāpa pa labi un kreisi? Aivars Avots dzīvoja kā turks un vēl smējās: es jau tikai, lai sieviņu taupītu. Apskati šo bildi: pats kā gailis vidū, bet vesels bars sievišķu apkārt. Dod, lai varu tuvāk apskatīt . . . Kā tad! Redzi, kur Meldru Vitas roka? Šam ap kaklu! Brīnos tikai, ka mūsējā tādas bildes glabājusi . . .

— Par ko ne? Senos laikos daži mūki paši sevi mocīja un mokās atrada prieku. Pagātnē skatoties, viņai tā laika grūtības, droši vien, arī likās skaistas.

o
o o

Un grūtību Ilgai laulībā nebija mazums.

Jau kāzu ceļojuma laikā Ilga skaidri redzēja, ka Aivars bija skaista čaula bez nopietna satura. Ziepju burbulis. Aivars īstenībā bija pagļēvs, bezgribas cilvēks. Toties Ilgai pietika gribas diviem.

Pēc atgriešanās no ārzemēm svarīgākais uzdevums bija gādāt, lai Aivars nobeigtu augstskolu. Tas nebija viegli, jo viņš bija radis strādāt vienīgi tik daudz, cik nepieciešams, lai — kā pats teica — turētos virs ūdens. Bet tagad stāvoklis mainījās.

Ja kāzu ceļojumā Ilga likās domājam vienīgi par glāstiem un par to, kā patīkamāk pavadīt laiku, Rīgā atgriezusies, viņa neatlaidīgi un mērķtiecīgi vadīja vīru pretim augstskolas gala pārbaudījumiem. Agrākos gados Aivaru mācīšanās prieks pārņēma tikai tad, kad radās vekseļu sastrēgumi, bet tas neilga vairāk kā pāris nedēļu. Kad Aivars pagājušajā ziemā runāja par universitātes beigšanu, tad patiesībā tas bija tikai tālas nākotnes sapnis. Domās viņš bija lielu gabalu priekšā īstenībai.

Ilga to uzzināja, kad reiz nejauši ieskatījās vīra lekciju grāmatiņā.

— Bet....— viņa apmulsusi šķirstīja tās lapas, — es domāju....

— Ko tu domāji? — Aivars pašreiz pārģērbās; kabatu saturu viņš bija izsviedis uz galda; tikai tagad tas pamanīja, kas Ilgai rokās. — Ej, ko tu dari? Kas tev ļāva rakņāties pa manām lietām?

— Tu runāji, ka drīz beigšot, bet neesi vēl lāga pusē! — Ilga neievēroja pārmetumu. — Kāpēc tu meloji?

— Es nevienam nekā neesmu melojis. Es teicu, ka šogad taisos beigt. Kāzas visu izjauca.

— Jāsmejas. Kāzas tev tikai devušas labu aizbildinājumu. Nē, ka tu pat mani esi varējis piemuļķot....— Ilga grozīja lekciju grāmatiņu un neticīgi raudzījās pustukšajās lapās.

— Nu, — un tad? Kas par to? Cik nav tādu, kas augstskolu nebeidz? — Aivars paraustīja plecus, kad pāris dienu vēlāk Ilga atkal atsāka runāt to pašu. — Vai es tāpēc sliktāks? Galvenais ir cilvēks, ne diploms. Ko tu mīli? Mani vai kaut kādu papīra gabalu?

— Es mīlu tevi, Aivar. Tevi. Un pie tam tik ļoti, ka necietīšu, ka kāds uz tevi varētu rādīt ar pirkstu un teikt: lūk, Aivars Avots, kas nespēja nobeigt augstskolu. Aivars Avots, kas allaž tikai plātījās. Aivars Avots, kas vienmēr prata tikt cauri pa glumo un kam visas durvis atvērās, jo viņš prata laipni smaidīt, labi izskatījās, zināja runāt glaimus un visus mācēja sev iegūt par draugiem. Nē, Aivar. Es gribu, lai tu tāds arī būtu, par kādu visi tevi uzskata: kaut kas izcils.

— Es neesmu ne izcils, ne pārcilvēks. Un es to nevienam arī neesmu teicis. Es esmu viduvējība — un tāpēc visus tos trūkumus, ko tu man tagad pārmet, atvietoju ar savas personības neatvairāmību. Ar šarmu. Vai tas grēks?

— Nē. Bet es gribu, lai tu būtu pārākais. Jo tu tāds esi un vari būt.

Kas Aivaru Avotu pazina no agrākiem laikiem, rudenī brīnījās: Aivars gāja uz pārbaudījumiem. Neviens nezināja, ka Ilga to bija panākusi, bet vasaras otrā pusē viņš bija mācījies, un, rudens sēmestrim sākoties, tā lekciju grāmatiņā radās trīs jauni paraksti.

Astoņpadsmitajā novembrī, viesojoties pie Ekertiem — Elizabete ar Rudolfu sen atkal bija salabusi, Krišjānis Rūsiņš uz īsu brīdi iegriezās arī pie meitas.

— Tu uz augstskolu vairs neej?—Rūsiņš mazliet skumji jautāja meitai.

— Divus darbus reizē darīt nav iespējams. Kad nobeigs Aivars, tad redzēs. Pagaidām man jāgādā par viņu.

Vienā ziemā Aivars Avots paveica to, ko nebija spējis iepriekšējās četrās. Nākoša gada Ziemsvētku sesijā viņš izturēja valsts pārbaudījumus un Lieldienās iesniedza diplomdarbu. Maijā Aivaram Avotam piešķīra cand. iur. gradu, un viņš sāka strādāt par zvērināta advokāta palīgu pie Rīgas pašreiz populārākā civillietu advokāta Pušelnieka. Tai pašā laikā, izmantojot plašo pazīšanos Rīgas finanču iestādēs, Aivars dabūja juriskonsulta vietu Ostas darbinieku krājaizdevu kasē. Darba tur daudz nebija, bet katru mēnesi ienāca neliela, bet droša summa.

Pie Pušelnieka Aivaram negāja viegli. Pušelnieks bija pedants un gribēja, lai tā palīgs katru rītu pulksten deviņos jau sēdētu birojā pie rakstāmgalda un sagatavotu prāvas. Tas bija garlaicīgs, apnicīgs darbs. Vajadzēja salīdzināt dokumentus, pētīt mantinieku radu rakstus, lasīt un pārlasīt vecus tiesas spriedumus, senāta lēmumus un meklēt precedentus. Civillietu tiesā trūka mirdzuma, kustības, straujas, elpu aizraujošas darbības; tā bija lēna, pacietīga atsevišķu detaļu meklēšana, kamēr beidzot varēja sākt māju celt. Darbu atdzīvināja vienīgi laulību šķiršanu prāvas. Ja gadījās tāda, kuŗai pamatā bija laulības pārkāpšana, tad reizēm aktīs varēja lasīt kā saistošā romānā.

(Turpinājums sekos)

DV Toronto nodaļai jauns nams

BIEDRU ĀRKĀRTAS SAPULCE APSTIPRINA PILNVARNIEKU IESNIEGUMU PAR KANADAS VETERĀNU SKOTU LIGAS NAMA PIRKŠANU

Jau 21. jūlijā DV Toronto nodaļas pilnvarotie pārstāvji parakstīja pirkšanas piedāvājumu par 55.000 dol. Kanadas kaŗa veterānu skotu ligas namam (125 Broadview Ave.), kas aptveŗ plašas sabiedriskās telpas trīs stāvos. Tagad nama īpašnieki piedāvājumam piekrituši. Šai sakarā galīgā lēmuma pieņemšanai nodaļas valde 8. augustā bija sasaukusi biedru ārkārtas sapulci, kas notika pirkšanai izraudzītajā ēkā. Pēc nama apskates, valdes ziņojumu uzklausīšanas un vispārīgām debatēm sapulces 54 dalībnieki aizklātā nobalsošanā izteicās par šī īpašuma iegādi, 39 balsojot par, 12 pret un 1 atturoties, bet 2 zīmītes bija nederīgas. Jauno namu varēs pārņemt jau 31. augustā.

Ārkārtas sapulcē no 230 nodaļas biedriem piedalījās 56, kas par sapulces vadītāju izraudzīja E. Krūku, viņa vietnieku K. Purmalu un sekretāriem R. Puriņu un A. Čivželi. Valdes priekšsēdis I. Zamlovskis savā ziņojumā pakavējās pie telpu sagādes jautājuma kopš agrākā DV nama pārdošanas. Ievērojot to, ka Latviešu namā pašreizējos apstākļos nav iespējams rast piemērotas telpas DV Toronto nodaļas un DV apgāda spiestuves vajadzībām, jau ilgāku laiku apsvērtas iespējas par jauna īpašuma iegādi. No visām līdz šim apskatītajām ēkām tagad izraudzītais nams pēc lietpratēju vērtējuma ir pieņemamākais un piemērotākais, jo tajā ir plašas puspagraba telpas, kuŗas ar nelielu pārbūvi pielaikojamas DV spiestuves un laikraksta redakcijas vajadzībām. Abus augšējos stāvus aizņem zāles un blakustelpas, kas ērti pārkārtojamas nodaļas prasībām. Pirkšanas cena ir 55.000 dol. ar 25.000 dol. iemaksu un 30.000 dol. kā hipotēkāru aizdevumu par 8%. Nama uzturēšanai gadskārtējie izdevumi — pilsētas nodoklis, apkure, elektrība, apdrošināšana, pārvaldnieka alga un aizdevuma deldējumi kopsummā būtu ap 9200 dol. Nodaļas regulārie ienākumi no agrākā īpašuma pārdošanas vēl izstāvošās summas un spiestuves telpu īres būtu ap 3800 dol.. Starpība ap 5000 dol. apmērā būtu jāsagādā ar telpu izīrēšanu, sarīkojumiem u.c. Bez tam nepieciešamajiem pārkārtojumiem un uzlabojumiem, namu pārņemot, vajadzēs 3000—5000 dol., ja nodaļas biedri daļu no darbiem uzņemtos veikt talku veidā.

Debatēs izskanēja arī kritiskas domas, galvenokārt par nepieciešamajām pārbūvēm, kuŗas bieži prasa ievērojami vairāk darba un līdzekļu nekā sākumā paredzēts. Tāpat jārēķinās ar pilsētas pārbūves plāniem, kaut nama rajonu tie neskars tuvāko 10 gadu laikā. Tomēr, kā rādīja nobalsojums, biedru vairums bija par šī nama iegādi. Tā turpmākās pārrunas risinājās par jaunā īpašuma apsaimniekošanas jautājumiem.

Sapulces dalībnieki vienojās, ka visiem nodaļas biedriem jāpiedalās darba talkās, kuŗu apmērus noteiks valde. Atsevišķā sarakstā 37 nodaļas biedri pieteikuši katrs 100 dol. ziedojumu nama iegādei, no kuŗiem J. Krūmiņš pirmais nodeva savu čeku. Īpašai loterijai ziedojumu — savas rūpnīcas gatavotu laivu 300 dol. vērtībā pieteica R. un M. Kadiķi.

Sakarā ar jaunā nama iegādes jautājuma nokārtošanu darbību izbeidz īpašā telpu sagādes komisija, kuŗai sapulces dalībnieki izteica pateicību par veikto darbu.

R. N.

Jauniegādātais DV Toronto nodaļas nams (125 Broadview Ave.) pašreizējā izskatā. Pēc pārbūves un ārpuses izdaiļošanas uz šo namu pārcels arī DV spiestuvi un laikraksta redakciju. Foto: JAK

Ceļojošais kauss paliek Saulainei

Laika paregiem bija reiz palaimējies uzminēt untumainā laika nodomus un uzdāvināt Ontario provincei divas saulainas dienas garajā nedēļas nogalē. Tā bija patīkama balva arī Saulaines nometnes bērniem viņu svētku dienās no 5.—7. augustam. Pirmā no šīm trim dienām pagāja svētku priekšnesumu mēģinājumos un atkārtojumos, tāpat daudz kas bija uzpošams un kārtojams.

Vakarā zem spoži zvaigžņainām debesīm liels pulks bērnu, vecāki un citi svētku viesi pulcējās ugunskura priekšnesumiem. Ugunskuru atklāja archibīskaps A. Lūsis ar īsu uzrunu. Kāda indiāņu rakstniece attēlojusi drāmatiska sasprindzinājuma pilnu notikumu, kādam vīram mežā kurinot ugunskuru, kamēr visapkārt gailējušas plēsīgu vilku acis, kas gatavi vīru saplosīt mirklī, kad pēdējā liesmiņa izdzisīs. Tā uguns var būt kā postīgs, tā dzīvību sargātājs spēks, gaisma un stiprinājums.

Priekšnesumos bija gara virkne tautasdziesmu, kas, plašā pulka dziedātas, sacentās ar upes šalkoņu. Klātesošie nopriecājās arī par trīsgadīgās Anitas Ozoliņas ritma izjūtu, kas enerģiski palīdzēja „diriģēt" savai māsai Elgai, dzīvi un atsaucīgi sekojot visam notiekošajam. Tāda pati atsaucība raisījās skatītāju vidū, jo priekšnesumu virkne bija gaŗāka, raibāka un rūpīgāk sagatavota nekā agrākos gados. Starp vairākiem īsdialogiem lielie zēni nospēlēja arī skeču „Nemierīgo raksturiem nometnē", kad prāts knieš pastrādāt kādu nedarbu, mazu atriebību vai panerrot kādu biedru.

Vija Ūdenāne vadīja pasakas „Rijnieks un velns" meiteņu uzvedumu, nolasot nepieciešamos paskaidrojumus. Inese Krastiņa un Elga Ozoliņa turpināja „televīzijas komercuzvedumu" seriju. Šoreiz sludinājumos dominēja kādas firmas pārtikas vielu slavinājumi un veselības uzlabojuma pulveŗa ieteikums, kad patērētāji būs sasirguši no labajām mantām.

Svētdienas rītā vēl kuplāks apmeklētāju pulks sanāca pie Kritušo karavīru pieminekļa. Atbraukuši bija arī 40 Sidrabenes nometnes bērnu, tā ka laukums bija pilns dievlūdzēju. Archibīskapa svētrunas temats bija no latviešu dzīves gudrību pūra — „Esi mījš". Šī senču dzīvesziņa mūsu laikos dažu varas grupu ietekmē pārvērsta naidā, kas rīda cilvēku pret cilvēku, tautu pret tautu. Nākotnes veidotājiem, šāsdienas bērniem, būs jādzīvo tādā vidē un apstākļos, kādus paši izveidos, — tādēļ vienmēr un visur jācenšas iedzīvināt mūsu senču dzīvesziņu „esi mījš".

Saulaines pārvaldes loceklis prof. E. Reinbergs no Gvelfas novēlēja sekmes bērnu svētku norisē un patīkamu nometņošanu.

Uzrunu teica LNAK izglītības nozares vad. J. Mežaks:

„Mūsu laika parādība, kas rada bažas, ir vienas jaunatnes daļas intereses trūkums un vienaldzība pret visu, kas notiek latviešu sabiedrībā. Visvairāk šī parādība ir izteikta tā saucamos Jorkvilles tipos, kas uzskata, ka nav jādomā un jāgādā par rītdienu, jo rīt jau pasaule varot iet bojā. Viņi dzīvo vienai dienai. Bet šādi uzskati, interešu trūkums un dzīvošana vienai dienai nobeidz un iznīcina garu un īpašības, kas cilvēkus atšķir no dzīvniekiem," teica J. Mežaks un brīdināja klātesošos jauniešus no šādas gara ievirzes, jo normāls jaunietis vienmēr tiecas pēc ideāliem, cenšas arī tos sasniegt. „Dzīvē cilvēkam ir tik daudz uzdevumu, ka neatliek laika sevis žēlošanai un baudu meklēšanai, ja gribam piepildīt Dieva uzlikto dzīves sūtību. — Neklūstiet vienaldzīgi, ielieciet interesi un sajūsmu katrā savā solī!" mudināja jaunatnes audzinātājs.

Bērnu svētku priekšnesumi risinājās upmalā pie peldētavas, kas bija rotāta diviem vairākus metrus gaŗiem Latvijas karogiem. Svētku noskaņu pavairoja 14 tautas tērpos ģērbtu bērnu tautas deju uzvedumi: Garais dancis, Māte teica Jancītim, Gailītis un vistiņa, Tūdaliņ, tagadiņ. Raita un dzīva ritēja 6 pāru dejotā Trīspāru deja. Tautas dejām mūzikālo pavadījumu spēlēja Inese Akmene. Skaņi un koši Elgas Ozoliņas vadībā bērni nodziedāja vairākas tautas dziesmas, izpelnoties skaļus aplausus. Zēni G. Siliņa vadībā ļoti saskaņoti vingroja ar nūjiņām, bet Inese Krastiņa un Elga Ozoliņa skaņu plašu mūzikas pavadījumā saistīja skatītāju uzmanību ar veiksmīgi veidotiem ritmoplastikas vingrojumiem, kuŗos ievijās deju elementi. Sekoja lielāko meiteņu kopvingrojums, ko uz brīdi pajauca miseklis ar nepiemērotu pavadījuma melodiju un ritmu. Tomēr Elga Ozoliņa to drīz novērsa un vadīja priekšnesumu līdz dzīvu atsaucību guvējam nobeigumam. Beidzot zēniem vajadzēja lēkt pār kārti, apmest kūleni un mudīgi mesties prom, jo nepārtraukti sekoja nākošie vingrotāji. Šāda precizitāte jo vairāk kļuva nepieciešama, kad nācās lēkt pāri dzīviem šķēršļiem — zemē gulošiem zēniem, kuŗu skaits palielinājās no viena līdz septiņiem. Pēdējo šķērsli pārvarēja tikai viens vingrotājs. Priekšnesumu nobeigumā Inese Krastiņa un Valda Siksna mūzikas pavadījumā rādīja savu māku daiļpeldējumā. Raksturīgas bija skatītāju piezīmes par visu uzvedumu iespaidiem: „Tiešām lieliski!", „Laba izdoma", „Patīkams pārsteigums", „Neapšaubāmi laba vadība", „Kas to varēja domāt, ka tādi knīpas to iespēj!", „Bija vērts braukt un redzēt!"

Pēc kopīgām pusdienām visa raibā drūzma sabira pagalmā pie nodarbību novietnēm, lai rādītu savu māku un zināšanas. B. Senkēviča vilināja gaŗāmgājējus ar šokolādes tāfelītēm par pasaku un teiku stāstīšanu un mīklu minēšanu. Daži arī tekoši un bez kļūmēm uzbūra kādu pasakas brīnumu. Veiksmīgākais mīklu minētājs bija Andris Briedis. Guntis Siliņš ar palīgiem, paraduši bērnus vest meža gājienos, izkārtoja šķēršļu gājienu — līšanu caur „kāpnēm" pagalmā. Nebija daudzi, kas mēģināja līst caur gumijas riņķiem, jo

(Turpinājums 5. lpp.)

Top tautas deju krājums

Diezin vai jebkad latviešu tautas dejas ir diskutētas pamatīgāk un ilgāk nekā 29. un 30. jūlijā Toronto, kad 18 patiešām ieinteresēti tautas deju darbinieki tikās darba sēdē. Tāpat diezin vai vairāk jūdžu kādreiz nobraukts tai pašā nolūkā. Ceļš bija mērots no Ņujorkas, Čikagas un pat Anglijas, no kurienes bija ieradies ilggadējais latviešu kultūras pētītājs un tautas deju zinātājs Jānis Kūlis ar dzīvesbiedri.

Darba sēdes galvenais uzdevums bija pārrunāt iecerēto apvienotā tautas deju krājuma deju aprakstus, pie kuŗiem milzu darbu pielicis Jānis Kūlis. Par jaunām deju mūzikas apdarēm jeb harmonizācijām bija rūpējies komponists Andrejs Jansons, pieaicinot šai darbā arī grupu citu komponistu. Diemžēl, A. Jansons nevarēja piedalīties sēdē darba apstākļu dēļ. Financiālu un morālu atbalstu šī krājuma izdošanai sniedz Latviešu dziesmu svētku biedrība Kanadā, kas atvēlējusi šim pasākumam 2400 dol.

Sēdi atklāja un vadīja sagatavojamā krājuma redakcijas kolēģijas koordinātors A. Bāliņš, norādot, ka šis izdevums iezīmes jaunu ceļa posmu mūsu tautas deju pierakstīšanas vēsturē, tādēļ darbam jāpieiet ar vislielāko noptietnību un atbildības sajūtu. Laikā, kad mūsu kultūra padota svešām ietekmēm kā Latvijā, tā visur citur pasaulē, vissvarīgākais uzdevums ir atšķirt tautā novērotās tautas dejas no pēdējo paaudžu mēģinājumiem tās uzlabot vai padarīt daiļākas, kaut arī latviskā garā. Latviešiem dzimtenē, dabīgi, ir tiesības un arī pienākums turpināt veidot mūsu kultūru tālāk, tāpat kā latviešiem svešumā, kas dziļi izprot mūsu tautas dvēseli un kultūru, bet šīs dejas jāreģistrē kā latviskas choreografijas, un to sacerētāju vārdi ir vienmēr zināmi. Laika tecējumā tauta šīs dejas izsijās un paturēs tās, kuŗas tai piemērotas. Dažas no tām jau iegājušas tautā, piemēram Stumbra un Kūļa choreografijas. Mūsu visjaunākā paaudze, kas vitāli ieinteresēta šai jautājumā, ieguva vērtīgu informāciju no J. Kūļa, kuŗš ilgus gadus sadarbojies ar nelaiķi J. Stumbri Latvijā un pēc tā nāves vadījis arī viņa deju kopu Diždanci Rīgā. Domājams, ka latviešu tautas deju celmlauze Johanna Rinka ir tikai pierakstījusi tautā radušās un viņai priekšā nodejotās dejas.

Visvairāk laika sēdē veltīja jauno deju aprakstu skaidrības kritikai, jo jauniem kopu vadītājiem aizstājot aizejošos, arvien mazāk paliks piedzīvojušu vadītāju, kuŗiem prasīt padomu. J. Kūlis ļoti sistēmatiskā veidā bija sagatavojis atbildes un paskaidrojumus visiem iesūtītajiem ierosinājumiem un kritikai. Jo dedzīgas pārrunas izvērtās par vairākiem latviskajiem apzīmējumiem, piemēram, lietot vārdu virkne kolonnas vietā u.t.t. Visi piekrita jēdzienu latviskošanai un atzina, ka tā tiešām vēlama, bet grūtības rada pašreiz lietotā terminoloģija un esošie deju krājumi. Šīs grūtības tomēr būtu pārejošas, jo grāmatas ievadā jaunie termini būtu izskaidroti.

Sēdes dalībnieki neapmierinājās tikai ar runāšanu vien, bet, palīgā nākot vairākiem Toronto Diždanča dejotājiem un akordeonistam A. Semenovam, nodejoja visas tās dejas, kuŗu apraksti varētu radīt pārpratumus. Neapšaubāmi, deju krājums vēl prasīs daudz laika, jo vēl jāisteno visi pieņemtie ierosinājumi, jāsagatavo tirrakstā zīmējumi grupējumiem u.t.t. Sēdē izšķīrās, ka fotografijas nelietos dažādu īpatību parādīšanai, bet gan skaidrus, stilizētus zīmējumus — vienveidības un pareizības dēļ.

Pirmās dienas pavakarē sēdes dalībniekiem pievienojās komponisti Arvīds Purvs un Imants Sakss, lai noklausītos jaunās deju mūzikas apdares jeb harmonizācijas. Šī daļa izvērtās par ļoti intriģējošu, jo visiem bija jāizteic atklāti un aizklāti uz papīra savas domas par katru dziedāto deju. Blakus jaunajai apdarei klausījās arī veco, ierasto pavadījumu. Šis uzdevums komponistam A. Jansonam bija gaužām grūts, jo apdarei jābūt latviskai noskaņā, piemērotai dejas raksturam, kā arī techniski samērā vienkāršai, lai pavadītājiem nerastos pārāk lielas grūtības. Kā jau bija sagaidāms, vērtējumi izrādījās dažādi, ne visas apdares apmierināja. Deju mācītāji ar pateicību uzklausīja abu klātesošo komponistu domas. Liekas, šīs pārrunas bija ļoti svētīgas kā mūziķiem, tā deju mācītājiem. Atklātas domas par katru jauno apdari izteica arī Hamiltonas deju kopas Rota pavadītāja Māra Ezerkalne, kas īsā laikā bija sagatavojusi pavadījumus. Komponista A. Jansona darbs vēl nav galā, jo viņam nodos visu sēdes dalībnieku atzinumus un piezīmes.

Par darba sēdes labu izdošanos paldies pienākas arī Latviešu nama saimniecēm Grēkerei un Āpšei, kas divas dienas gādāja garšīgus azaidus. Tā sēdes gaita varēja risināties ar tikai maziem pārtraukumiem. Daudz ir paveikts, bet daudz vēl arī darāmā, tomēr katrā ziņā jau tikts par soli tālāk labākai mūsu deju izprašanai un arī to apvienošanai jaunā krājumā.

A. B.

Sēdes dalībnieki, kas Toronto apspriedās par sagatavojamo tautas deju krājumu: pirmā rindā no kreisās — E. Brūna, G. Ozoliņa, L. Āboliņa, A. Kūle, J. Kūlis, G. Bāliņa, Z. Gaujeniece un A. Bāliņš; aizmugurē — M. Ezerkalne, A. Purvs, V. Āpše, E. Āpše, Āboliņš, P. Ozoliņš, L. Morusa, Z. Miezītis, Āruma, V. Ārums, S. Butāne un V. Butāns. Foto: JAK

RAKSTAMMAŠĪNAS
par visizdevīgākām cenām
ALEKSANDRS KANBERGS,
65 Ferrier Ave., pie Danforth Ave, Tel: 463-2667

ANDREJSONS
APDROŠINA
463-7313

TORONTO ZIŅAS

○ Latviešu katoļu vienības lauku īpašuma Mežciema pārvaldes rīkotā gadskārtējā Rudzpuķu balle 5. augustā bija pulcinājusi ap 100 deju draugu, kas priecājās pie jaunās skaņu plašu ierīces sniegtās mūzikas. Ar humoristiskām „izdarībām" ballieniekus uzjautrināja J. Klincāns un D. Švirksts. Jaunu skaņu plašu iegādei rīkotajā loterijā laimētāja bija Katrīna Garjāne. Jaukie laika apstākļi gaŗajā nedēļas nogalē Mežciemā pievilka daudz ļaužu, kas peldējās, pabraukājās laivās vai makšķerēja, bet citi aizrāvās ar sēņu lasīšanu, kuŗu šogad saaudzis bagātīgi. Vasaras mājiņu, tagad jau 23, īpašnieki centīgi uzkopuši savas vasarnīcas. Mežciema pārziņa pienākumus ar darba mīlestību un pienākuma apziņu veic A. Budže. Īpašuma pārvaldē bez pr-ža A. Gertmaņa vēl darbojas A. Rēķis, A. Stikuts, A. Začs un V. Miklaševics.

○ TLMM kluba eksternās šaušanas sacīkstes ar Hamiltonas, Sv. Katrīnu un vairāku ASV pilsētu šaušanas sporta cienītāju piedalīšanos notiks 12. augustā plkst. 9. rītā Bērzainē.

○ DV Toronto nodaļas šaušanas meistarsacīkstēm, kas notiks 26. augustā Bērzainē, dalībnieki var trenēties, iepriekš sazinoties ar sacīkšu vadītāju K. Deklavu (tālr. 461—9911). — Nodaļas virves vilcēju komandas treniņi paredzēti 13. augustā Sidrabenē plkst. 2 pēcpusdienā un 26. augustā Bērzainē plkst. 4 pēcpusdienā. Jauni interesenti, kas vēlas nodarboties ar šo sporta veidu, aicināti sazināties ar O. Kļavenieku (tālr. 466—0432).

○ Pēc mākslinieka J. Dekšņa meta darināto piemiņas plāksni pirms pusotra gada mirušajam dziesminiekam un koklētājam Antonam Ķivleniekam 30. jūlijā Holy Cross kapos iesvētīja prāv. Dr. B. Kokins. Piemiņas plāksnē bez latviskiem rakstiem un kokles attēla ietilpināta arī nelaiķa rotas lietu veikala „Kalupe" zīme. Piemiņas plāksnes iesvētīšanā un aizlūgumā bez dzīvesbiedres, dēliem un tuvākajiem piederīgajiem kuplā skaitā bija ieradušies arī nelaiķa draugi un līdzgaitnieki, to vidū Marisa Vētras dziedāšanas studijas bijušie audzēkņi un katoļu studentu apvienības Dzintars biedri.

○ Peldoties Muskokas ezerā, 5. augustā visai neparastu negadījumu piedzīvoja jaunais architekts Juris Galdiņš. Kāds neuzmanīgs motorlaivas braucējs uzdrāzās J. Galdiņam, bet laimīgā kārtā ievainota vienīgi kreisā roka. Pēc pirmās palīdzības sniegšanas vietējā slimnīcā cietušais atlaists ārstēties mājās. Vainīgais līdz šim vēl nav zināms, bet par negadījumu izziņu ievadījusi policija.

○ Dr. E. Upenieka ierosmē organizētais ārstu centrs tagad uzsācis darbu un atrodas 559—563 College St. No apmēram 20 ārstiem centrā piedalās arī trīs latvieši — Dr. E. Upenieks, Dr. V. Mileiko un Dr. P. Ivanāns. Pacientu pieņemšanas laiks ir līdzšinējais, arī telefonu numuri paliek līdzšinējie.

○ Labus panākumus ASV rietumkrasta 3. latviešu dziesmu svētkos Sanfrancisko guvusi Kalupes zeltkaļa un rotas lietu veikala īpašniece Aldona Ķivleniece. Līdzpaņemtās 150 rotas lietas visas pārdotas, saņemti arī vairāki pasūtinājumi. Kalupes veikalā tuvākajā laikā būs jauna veida kakla rota, kas gatavota pēc mākslinieka J. Dekšņa meta.

○ Bergdona mākslas galerijas īpašniece Silvija Berga nesen atgriezusies no Eiropas ceļojuma, kur Francijā un Anglijā ieguvusi dažādus antikus priekšmetus klientiem. Antīki priekšmeti ir viena no Bergdona galerijas specialitātēm, un pirms rudens sezonas atklāšanas paredzēts vēl otrs antīko lietu „medību" ceļojums uz Eiropu. Ceļojuma laikā S. Berga iepazinusies arī ar jauno latviešu mākslinieku Laimoni Mieriņu Anglijā, kuŗa gleznu izstāde Bergdona galerijā notiks no 13.—30. septembrim. Oktobrī paredzēta mākslinieka Daiņa Miezāja gleznu izstāde.

○ Vasaras izskaņas sarīkojums Sidrabenē notiks 26. un 27. augustā. Gadskārtējā balle un Sidrabenes karalienes vēlēšanas paredzētas 26. augustā plkst. 8 vakarā, bet 27. augustā plkst. 2 dienā brīvdabas koncerts, kuŗā piedalīsies Hamiltonas latviešu jaunatnes pulciņa Rota meiteņu kvintets, kā arī solisti A. Skudra-Kārkliņa un A. Cers.

Iesvētīts brīvdabas altāris Tālavā

Toronto Austrumu ev.-lut. draudzes lauku īpašumā Tālavā 6. augustā pulcējās ap 130 draudzes locekļu un viesu, lai piedalītos jaunceltā brīvdabas altāra iesvētīšanā. Svinīgajam gadījumam piemērotu svētrunu teica un altāri iesvētīja viesis no Hamiltonas — prāv. A. Skrodelis, piedaloties draudzes mācītājam A. Briedim. Viesu vidū bija arī māc. E. Ķeŗģis no Hamiltonas. Svētbrīdi ar dziesmām kuplināja baritons Alberts Vītols.

Brīvdabas altāris darināts pēc mākslinieka Otto Grebžes meta un izmaksājis ap 900 dol., kuŗus devusi draudzes padome un dāmu komiteja. Tuvākajā laikā vēl paredzēta altāra apkārtnes izveidošana un izdaiļošana.

Pēc altāra iesvētīšanas draudzes pr-ks E. Ziplāns uzrunā cildināja visus darba darītājus un norādīja, ka jaunais altāris ir ievērojams ieguvums Tālavai un draudzes garīgajai rosmei. Nododot brīvdabas altāra tālāko kopšanu un izveidošanu Tālavas pārvaldes pr-kam A. Amoliņam, draudzes priekšnieks pateicās mākslniekam O. Grebžem par jaukā meta izstrādāšanu, kā arī draudzei un dāmu komitejai par atvēlētajiem līdzekļiem.

Pateicības vārdus teica arī Tālavas pārvaldes pr-ks A. Amoliņš, aicinot visus draudzes locekļus arī turpmāk atbalstīt brīvdabas baznīcas tālāko veidošanu. Altārim piemērotu sedziņu dāvinājusi audēja V. Vilsone, bet svečturus A. Vītiņa. Mastā plīvoja arī no Latvijas līdzpaņemtais plkv. Lūkina sarkanbaltsarkanais karogs, kuŗu draudzei dāvinājusi pulkveža atraitne.

Nākošais sarīkojums Tālavā būs veltīts vasaras sezonas nobeigumam un paredzēts 16. septembrī.

R. N.

Ceļojošais kau…

(Pārnesums no 4. lpp.)

iesprūstot nesanāca vis palīgi, bet ķircinātāji. Zīmētājus uzraudzīja H. Gaļķis, tautasdziesmas lika skandināt K. Ozols, bet bumbu mešanu māla cilindros pārraudzīja V. Ūdenāne un V. Siksna. Skautu novietnī ar dažādu stādu noteikšanu vadīja A. Brumele, bet koku šķirnes varēja minēt pie V. Brumeļa. Šai novietnē sekmes izrādījās gaužām vājas, pat nosaukumus angļu valodā zināja tikai retais. Īsts meistars tad nu izrādījās Andris Steinbachs, uzminot veselu septiņu koku nosaukumus, pie tam latviešu valodā. V. Slavieša lika minēt ogu nosaukumus latviešu valodā. Še patīkamākais bija tas, ka uzminētās ogas tūlīt varēja nodot īstajam „izvērtētājam" — kārajai mutei.

Upmalā kareivīgāk noskaņotie bērni lielā dedzībā plikšķināja mazkalibra šautenes, mēģinot pārspēt viens otru. Pie šķūņa vingrinājās vismazākie. Patīkams sporta veids šķiet šaušana ar bultām, ko savā pārziņā bija ņēmusi V. Šmite. Diemžēl, šāvēji neprata ne lāgā šaut, ne tēmēt. Zem 10 gadiem labākie šāvēji bija: V. Vasarājs, K. Brencis un H. Pālens. Virs 10 gadiem uzvarēja Ivars Bārs, saņemot Blumberga dāvāto balvu. Otrā vietā palika V. Upenieks, trešā A. Leimanis. No meitenēm labākās bija V. Siksna, I. Grīķe un B. Kampe.

Pēc vakariņām sākās volejbola sacīkste starp Saulaines un Sidrabenes nometnes komandām. Sidrabenieši bija atbraukuši ar stingru apņemšanos nezaudēt trešo spēli pēc kārtas. Viņi arī bija labi „bruņojušies" ar veselu grupu uzgavilētāju-mudinātāju un krāsainus vēdekļus plivinošām dancotājām, kuŗas nelāvās iebiedēties arī tad, kad tām neļāva darboties laukuma galos. Saulaines atbalstītāju pulks, protams, bija vēl skaļāks un lielāks. Tomēr šķiet, ka ilgstoša un skaļa klaigāšana spēlētājiem neļauj pilnībā koncentrēties spēlei un rada nervozitāti. Pirmajā puslaikā noteiktā pārsvarā bija sidrabenieši. Spēli ietekmēja arī zemu pie apvāršņa slīdošā saule, pret kuŗu vajadzēja lūkoties saulainiešiem. Aina krasi mainījās, kad nākošā puslaikā abas komandas apmainījās vietām. Saulaines spēlētāju pārsvars turpinājās arī trešā setā, kad divas reizes mainīja vietas. Pēdējās minūtēs cīņa izvēr-

Kā Austrālijā pazud…

(Pārnesums no 1. lpp.)

referātus, to gaitā tomēr bieži novirzoties no atzīmju secības. Tā sidnejieši dzirdējuši vienu otru vēsturisku faktu, kuŗu citu pilsētu latvieši nedzirdēja. Tā, piemēram, prof. E. Andersons atzina:

— Amerikā nav bijis lielāka Baltijas valstu ienaidnieka kā ASV prezidents Vilsons, kas nav vēlējies ne dzirdēt par šo valstu nodibināšanos. Vilsona padomdevējs prof. Masariks, vēlākais Čechoslovakijas prezidents, vēlējies stipru Krieviju un vāju Poliju. Arī Francijas interesēs bijusi stipra Krievija, cerot atgūt kaut daļu savu ieguldījumu Krievijā. Šie ieguldījumi sasnieguši ceturto daļu Francijas nacionālās bagātības. — Dīvaini skanēja profesora vēsturiskās patiesības atgādinājums, ka Pad. savienība pirmā atzina Baltijas valstu neatkarību de jure...

Vēlāk atbildot uz jautājumiem, prof. E. Andersons atkārtoti uzsvēra, ka nav nākotnes zīlētājs, bet vēsturnieks. Uz jau-

ATKAL DZIMTAJĀ . . .

(Pārnesums no 2. lpp.)

tēvu zemi, tagad redz un paši uz savas ādas izjūt, kas krievi īstenībā ir — kolonizātori! Katrs cilvēks tomēr grib dzīvot, un tā daudziem jāsamaksā mesli komūnistiskajai iekārtai, kaut sirds dziļumos to ienīst. Bet — vai mēs, brīvās pasaules drošībā dzīvodami, spējam to saprast?

Sarunās arī izrietēja, ka pašreiz Latvijā tāda terrora, kādu mēs pazinām, vairs nav. Pēdējos piecos gados neesot notikušas lielākas politiskas apcietināšanas. Taču nedrošība, kāda valda ikvienā totālitārā iekārtā, pati par sevi jau ir daļa no terrora!

Vēl dienu pirms aizbraukšanas, staigājot pa senajām takām, kuŗas tik pilnas atmiņu, sirds velti meklēja kādu atskaņu no pagātnes. Tā bija mirusi reizē ar nogrimušo brīvības zvanu.

NTO ZIŅAS

bas lau-
ārvaldes
udzpuķu
tcinājusi
priecā-
lašu ie-
r humo-
ballinie-
cāns un
u plašu
laimētā-
. Jaukie
ējas no-
daudz
raukājās
bet citi
u, kuŗu
. Vasa-
3, īpaš-
vas va-
iņa pie-
tību un
. Budže.
or-ža A.
. Rēķis,
Miklā-

nās šau-
hiltonas,
ASV pil-
ienītāju
augustā

šauša-
s notiks
lībnieki
zinoties
Deklavu
ajas vir-
miņi pa-
drabenē
26. au-
pēcpus-
kas vē-
rta vel-
O. Kļa-

šņa me-
plāksni
rušajam
dētājam
. jūlijā
ja prāv.
s plāk-
ziem un
arī ne-
a „Kal-
snes ie-
bez dzī-
ākajiem
tā bija
augi un
risa Vēt-
bijušie

ivdabas altāris Tālavā

u. drau-
lavā 6.
0 drau-
i pieda-
s altāra
gadīju-
u teica
no Ha-
krodelis,
ācītājam
bija arī
miltonas.
uplināja

nāts pēc
es meta
l., kuŗus
e un dā-
laikā vēl
es izvei-

s drau-
runā cil-
ājus un
ris ir ie-
avai un

daudzēkņi un katoļu studentu apvienības Dzintars biedri.

❶ Peldoties Muskokas ezerā, 5. augustā visai neparastu negadījumu piedzīvoja jaunais architekts Juris Galdiņš. Kāds neuzmanīgs motorlaivas braucējs uzdrāzās J. Galdiņam, bet laimīgā kārtā ievainota vienīgi kreisā roka. Pēc pirmās palīdzības sniegšanas vietējā slimnīcā cietušais atlaists ārstēties mājās. Vainīgais līdz šim vēl nav zināms, bet par negadījumu izziņu ievadījusi policija.

❶ Dr. E. Upenieka ierosmē organizētais ārstu centrs tagad uzsācis darbu un atrodas 559—563 College St. No apmēram 20 ārstiem centrā piedalās arī trīs latvieši — Dr. E. Upenieks, Dr. V. Mileiko un Dr. P. Ivanāns. Pacientu pieņemšanas laiks ir līdzšinējais, arī telefonu numuri palikuši līdzšinējie.

❶ Labus panākumus ASV rietumkrasta 3. latviešu dziesmu svētkos Sanfrancisko guvusi Kalupes zeltkaļa un rotas lietu veikala īpašniece Aldona Ķivleniece. Līdzpaņemtās 150 rotas lietas visas pārdotas, saņemti arī vairāki pasūtinājumi. Kalupes veikalā tuvākajā laikā būs jauna veida kakla rota, kas gatavota pēc mākslinieka J. Dekšņa meta.

❶ Bergdona mākslas galerijas īpašniece Silvija Berga nesen atgriezusies no Eiropas ceļojuma, kur Francijā un Anglijā ieguvusi dažādus antīkus priekšmetus klientiem. Antīki priekšmeti ir viena no Bergdona galerijas specialitātēm, un pirms rudens sezonas atklāšanas paredzēts vēl otrs antīko lietu „medību" ceļojums uz Eiropu. Ceļojuma laikā S. Berga iepazinusies arī ar jauno latviešu mākslinieku Laimoni Mieriņu Anglijā, kuŗa gleznu izstāde Bergdona galerijā notiks no 13.—30. septembrim. Oktobrī paredzēta mākslinieka Daiņa Miezāja gleznu izstāde.

❶ Vasaras izskaņas sarīkojums Sidrabenē notiks 26. un 27. augustā. Gadskārtējā balle un Sidrabenes karalienes vēlēšanas paredzētas 26. augustā plkst. 8 vakarā, bet 27. augustā plkst. 2 dienā brīvdabas koncerts, kuŗā piedalīsies Hamiltonas latviešu jauktnes pulciņa Rota meitenu kvintets, kā arī solisti A. Skudre-Kārkliņa un A. Cers.

daudzes garīgajai rosmei. Nododot brīvdabas altāra tālāko kopšanu un izveidošanu Tālavas pārvaldes pr-kam A. Amoliņam, draudzes priekšnieks pateicās mākslinieka O. Grebžem par jaukā meta izstrādāšanu, kā arī draudzei un dāmu komitejai par atvēlētajiem līdzekļiem.

Pateicības vārdus teica arī Tālavas pārvaldes pr-ks A. Amoliņš, aicinot visus draudzes locekļus arī turpmāk atbalstīt brīvdabas baznīcas tālāko veidošanu. Altārim piemērotu sedziņu dāvinājusi audēja V. Vilsone, bet svečturus A. Vītiņa. Mastā plīvoja arī no Latvijas līdzpaņemtais plkv. Lūkina sarkanbaltsarkanais karogs, kuŗu draudzei dāvinājusi pulkveža atraitne.

Nākošais sarīkojums Tālavā būs veltīts vasaras sezonas noslēgumam un paredzēts 16. septembrī.

R. N.

Ceļojošais kauss . . .

(Pārnesums no 4. lpp.)

iesprūstot nesanāca vis palīgi, bet ķircinātāji. Zīmētājus uzraudzīja H. Gaiķis, tautasdziesmas lika skandināt K. Ozols, bet bumbu mešanu māla cilindros pārraudzīja V. Ūdenāne un V. Siksna. Skautu novietni ar dažādu stādu noteikšanu vadīja A. Brumelē, bet koku šķirnes varēja minēt pie V. Brumeļa. Šai novietnē sekmes izrādījās gaužām vājas, pat nosaukumus angļu valodā zināja tikai retais. Īsts meistars tad nu izrādījās Andris Steinbachs, uzminot veselu septiņu koku nosaukumus, pie tam latviešu valodā. V. Slavieša lika minēt ogu nosaukumus latviešu valodā. Še patikamākais bija tas, ka uzminētās ogas tūlīt varēja nodot īstajam „izvērtētājam" — kārajai mutei.

Upmalā karelvīgāk noskaņotie bērni lielā dedzībā plikšķināja mazkalibra šautenes, mēģinot pārspēt viens otru. Pie šķūņa vingrinājās vismazākie. Patīkams sporta veids šķiet šaušana ar bultām, ko savā pārziņā bija ņēmusi V. Smite. Diemžēl, šāvēji neprata ne lāgā šaut, ne tēmēt. Zem 10 gadiem labākie šāvēji bija: V. Vasarājs, K. Brencis un H. Pālens. Virs 10 gadiem uzvarēja Ivars Bārs, saņemot Blumberga dāvāto balvu. Otrā vietā palika V. Upenieks, trešā A. Leimanis. No meitenēm labākās bija V. Siksna, I. Grīķe un B. Kampe.

Pēc vakariņām sākās volejbola sacīkste starp Saulaines un Sidrabenes nometnes komandām. Sidrabenieši bija atbraukuši ar stingru apņemšanos nezaudēt trešo spēli pēc kārtas. Viņi arī bija labi „bruņojušies" ar veselu grupu uzgavilētāju-mudinātāju un krāsainus vēdekļus plivinošām dancotājām, kuŗas nelāvās iebiedēties arī tad, kad tām neļāva darboties laukuma galos. Saulaines atbalstītāju pulks, protams, bija vēl skaļāks un lielāks. Tomēr šķiet, ka ilgstoša un skaļa klaigššana spēlētājiem neļauj pilnībā koncentrēties spēlei un rada nervozitāti. Pirmajā puslaikā noteiktā pārsvarā bija sidrabenieši. Spēli ietekmēja arī zemu pie apvāršņa slīdošā saule, pret kuŗu vajadzēja lūkoties saulainiešiem. Aina krasi mainījās, kad nākošā puslaikā abas komandas apmainījās vietām. Saulaines spēlētāju pārsvars turpinājās arī trešā setā, kad divas reizes mainīja vietas. Pēdējās minūtēs cīņa izvērtās tik spraiga un koncentrēta, ka skatītāji neviļus piekluva. Saulainei gūstot pēdējo punktu, saistīgā cīņa beidzās ar gavilēm un uzvarētāju, Saulaines komandas, sumināšanu. Sv. Andreja draudzes dāvātais ceļojošais kauss otru gadu palika Saulaines nometnei. Tādā brīdī mostas tīri nesportiskas domas — vai nebūtu labi un skaisti šādos gadījumos apsveikt arī zaudētājus, pateicoties par centību un spēli? . . .

Spēles rezultāti Saulainei pret Sidrabeni pirmajā setā — 5:15, otrā — 9:5, trešajā — 15:10. Tiesnesis bija I. Cinovskis.

Peldēšanas sacensībās līdzdalība bija plaša, atbalsta klaigas cēlās līdz mākoņiem. No meitenēm labākās bija V. Siksna, A. Florija un S. Knostenberga. No zēniem jaunākajā grupā (1957.—1959. g. dzimušie) uzvarēja E. Goba, vidējā grupā (1954.—1956. g. dzim.) — Ivars Bārs, un vecākajā grupā (1951.—1953. g. dz.) —N. Goba.

Vakarā notika bērnu masku balle, kuŗā bez maskas neredzēja neviena dalībnieka. Enerģiskākie gāja nevis glītā parādes soli kā vairums, bet lēca polkas taktī apli pēc apļa. Redzēja gan princeses, līgavas, ziedus, gan lāčīti, siena kaudzi, avīzi, kūļīju, veļas žāvētājas, kovbojus un citus fantazijas tēlus. Komisija piešķīra 1. godalgu Kūlējam (G. Brūmanis), 2. godalgu saņēma Baltā puķe (A. Tilups), bet trešo Gaviņš (A. Ozoliņš). Pēc tam sekoja dejas, un ikviens dejoja, kā prata — savā stilē.

Pirmdien, 7. augustā, sacīkstes turpinājās skriešanā, tāllēkšanā, augstlēkšanā un lodes grūšanā. Visilgāk un sīvāk nocīnījās augstlēcēji.

Skriešanā mazo meiteņu grupā uzvarēja S. Knostenberga, vidējo — R. Šabanska, vecāko — S. Lubgane. Zēnu vidū uzvarētāji bija E. Goba, I. Strautmanis, G. Roze. Lodes grūšanā labākie izrādījās A. Florija, I. Bārs, N. Batraks, bet tāllēkšanā zēniem — G. Tannis, I. Bārs un A. Siliņš. Augstlēkšanā meitenēm uzvarēja S. Knostenberga, V. Florija un L. Kalniņa, bet zēnu grupā — G. Tannis, I. Bārs un A. Lakstīgala. Saulaines pārvaldes dāvātās balvas piešķīra mazāko grupā G. Tannim un I. Brolei; vidējo grupā tās izpelnījās I. Bārs un V. Florija, bet vecāko grupā — M. Siliņš un R. Ezeriņa.

J. U.

Kā Austrālijā pazuda . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

referātus, to gaitā tomēr bieži novirzoties no atzīmju secības. Tā sidnejieši dzirdējuši vienu otru vēsturisku faktu, kuŗu citu pilsētu latvieši nedzirdēja. Tā, piemēram, prof. E. Andersons atzina:

— Amerikā nav bijis lielāka Baltijas valstu ienaidnieka kā ASV prezidents Vilsons, kas nav vēlējies ne dzirdēt par šo valstu nodibināšanos. Vilsona padomdevējs prof. Masariks, vēlākais Čechoslovakijas prezidents, vēlējies stipru Krieviju un vāju Poliju. Arī Francijas interesēs bijusi stipra Krievija, cerot atgūt kaut daļu savu ieguldījumu Krievijā. Šie ieguldījumi sasnieguši ceturto daļu Francijas nacionālās bagātības. — Divaini skanēja profesora vēsturiskās patiesības atgādinājums, ka Pad. savienība pirmā atzina Baltijas valstu neatkarību de jure . . .

Vēlāk atbildot uz jautājumiem, prof. E. Andersons atkārtoti uzsvēra, ka nav nākotnes zīlētājs, bet vēsturnieks. Uz jautājumu, vai Latvijas valdība zinājusi par Ribentropa-Molotova vienošanos, prof. Andersons norādīja uz toreizējā sūtņa Vācijā Dr. E. Krieviņa atmiņu grāmatu „Viņās dienās", kuŗā teikts, ka valdība bijusi informēta. To rakstveidā apliecinājis arī bijušais sabiedrisko lietu ministrs Alfreds Bērziņš. Jautāts par iespējamo attieksmi uz pašreizējo stāvokli Eiropā — sadalīto Vāciju, īpato Poliju, profesors norādīja, ka ASV archīvus viņa rīcībā nodod līdz 1942. gadam, tādēļ dokumentāriski nekā nevar pamatot, bet nojauta esot, ka ASV un daudzas citas valstis vēlas, lai pašreizējais stāvoklis pastāv. Baltiešu vienīgā cerība varētu būt evolūcija resp. zināma demokratizēšanās Pad. savienībā. Atomkarā stratēģiski nozīmīgās Baltijas valstis pirmās noslaucītu no zemes virsas.

ATKAL DZIMTAJĀ . . .

(Pārnesums no 2. lpp.)

tēvu zemi, tagad redz un paši uz savas ādas izjūt, kas krievi īstenībā ir — kolonizātori! Katrs cilvēks tomēr grib dzīvot, un tā daudziem jāsamaksā mesli komūnistiskajai iekārtai, kaut sirds dziļumos to ienīst. Bet — vai mēs, brīvās pasaules drošībā dzīvodami, spējam to saprast?

Sarunās arī izrietējа, ka pašreiz Latvijā tāda terrora, kādu mēs pazinām, vairs nav. Pēdējos piecos gados neesot notikušas lielākas politiskas apcietināšanas. Taču nedrošība, kāda valda ikvienā totālitārā iekārtā, pati par sevi jau ir daļa no terrora!

Vēl dienu pirms aizbraukšanas, staigājot pa senajām takām, kuŗas tik pilnas atmiņu, sirds velti meklēja kādu atskaņu no pagātnes. Tā bija mirusi reizē ar nogrimušo brīvības zvanu.

nājās no viena līdz septiņiem. Pēdējo šķērsli pārvarēja tikai viens vingrotājs. Priekšnesumu nobeigumā Inese Krastiņa un Valda Siksna mūzikas pavadījumā rādīja savu māku daiļpeldējumā. Raksturīgas bija skatītāju piezīmes par visu uzvedumu iespaidiem: „Tiešām lieliski!", „Laba izdoma", „Patīkams pārsteigums", „Neapšaubāmi laba vadība", „Kas to varēja domāt, ka tādi knīpas to iespēj!", „Bija vērts braukt un redzēt!"

Pēc kopīgām pusdienām visa raibā drūzma sabira pagalmā pie nodarbību novietnēm, lai rādītu savu māku un zināšanas. B. Senkēviča vilināja gaŗāmgājējus ar šokolādes tāfelītēm par pasaku un teiku stāstīšanu un mīklu minēšanu. Daži arī tekoši un bez kļūmēm uzbūra kādu pasakas brīnumu. Veiksmīgākais mīklu minētājs bija Andris Briedis. Guntis Siliņš ar palīgiem, paraduši bērnus vest meža gājienos, izkārtoja šķēršļu gājienu — līšanu caur „kāpnēm" pagalmā. Nebija daudzi, kas mēģināja list caur gumijas riņķiem, jo

(Turpinājums 5. lpp.)

Kolorado Springā iesvētītas divas latviešu jaunavas: no kreisās Brigita Žigure, mācītājs Zanis Upīte, Kristīne Bērziņa un draudzes priekšnieks Osvalds Sāpe. Foto: E. Zirnītis

Ādolfs Ābele guldits zemes klēpī

Paša komponētā mūzika un dziesmas un pāris simtu pavadītāju ar ziedu kalniem bija pēdējie atvadu sveicieni skaņraža prof. Ādolfa Ābeles izvadīšanā pēdējā gaitā 5. augusta pēcpusdienā no Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzes baznīcas Kalamazū.

Allegānas metodistu draudzes mācītāja sponsorēts, prof. Ā. Ābele ar dzīvesbiedri un tās mīļotā 1950. gadā ieradās Kalamazū, kur drīz uzņēmās abu latviešu draudžu ērģelnieka pienākumus, vēlāk gan paliekot tikai pie Kalamazū ev.-lut. latviešu draudzes, kuŗā tad arī nokalpoja bez pārtraukuma vairāk nekā 16 gadu, spēlējot ērģeles apm. 740 dievkalpojumos. Bez tiešā ērģelnieka darba profesors līdz pat pēdējam laikam daudz laika veltīja arī jaunu dziesmu un mūzikas radīšanai. Kādu no viņa simfoniskajiem darbiem savā repertuārā uzņēmis arī Kalamazū simfoniskais orķestris.

Apklusušajam latviešu mūzikas senioram veltīts aizlūgums notika Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzes baznīcā 4. augustā, piedaloties abiem latviešu draudžu ganiem — prāv. J. Turkam un māc. A. Piebalgam. Koris Dziesmu Vairogs dir. A. Kalnāja vadībā no sava labvēļa un drauga atvadījās ar viņa paša dziesmu „Lūgšana" un „Kad Dievs zied tavā dvēselē", kuŗa ir viena no Ābeles pēdējām kompozicijām. Ērģeļu mūziku un dziesmu pavadījumus sniedza Ed. Grīnvalds.

No baznīcas 5. augusta pēcpusdienā, piedaloties gandrīz 200 pavadītājiem, to vidū daudziem arī no attālākiem vietām, kā Klīvlendas, Čikagas, Grand Rapidiem un citurienes, aizgājēju izvadīja pēdējā gaitā uz Riversaidas kapsētu. Vairāk nekā 160 automašīnu garo bēru braucienu vadīja tā, lai tas uz mirkli apstātos pie profesora ģimenes mājas un tad virzītos tālāk uz kapu kalniņu. Baznīcā izvadīšanu kuplināja vijolnieks prof. V. Rušēvics un ērģelnieks brīvm. Arn. Kalnājs ar Ābeles darbu „Eleģija", bet Kalamazū un Grand Rapidu sieviešu ansamblis dir. J. Zuikas vadībā dziedāja vēl vienu Ābeles kompozīciju ar Annas Zuikas tekstu. Pie šķirsta goda sardzē stāvēja koŗu Dziesmuvara un Dziesmu Vairogs koristi. Goda vietā bija izliktas profesora godazīmes—Trijzvaigžņu ordenis, tāpat Igaunijas un Zviedrijas Gustava Vāzas ordeņi, kuŗus Ābele saņēmis Latvijas brīvvalsts laikā par nopelniem mūzikas laukā.

Arī kapsētā dievvārdus teica abi mācītāji, bet ar vainagiem un ziediem atvadījās V. Grīnbergs (Sv. Jāņa draudze), J. Salna (Kalamazū draudze), prof. V. Rušēvics (Latvijas konservātorija un audzēkņi), Ed. Ramats (Čikagas koris un diriģenti), J. Ģiķis (Dziesmuvara), L. Puže (Dziesmuvaras koristi), A. Sīle (Dziesmu Vairogs), A. Kalnājs (Koŗu apvienība), I. Šalme (4. dziesmu dienā rīcības komitejas un Klīvlendas koris), R. Zuika (Anglijas koŗi un diriģenti), A. Bašķers (Kalamazū vīru koris), A. Zuika (Kalamazū, Grand Rapidu sieviešu ansamblis), Judovics (Grand Rapidu koris), P. Austriņš (ALAs valde un kultūras birojs), E. Vennere (studentu korporācijas Kalamazū), O. Reinvalds (Kalamazū Latviešu b-ba), P. Lizenbergs (latviešu skolas), A. Lode (latviešu skauti, prof. Ābele bija skautu himnas komponētājs), I. Kāps (DV un vecie strēlnieki), P. Lielzuika un citi. Vairāki no runātājiem jau pieteica iemaksas nodibinātajam prof. Ā. Ābeles mūzikas fondam. Kā pēdējie atvadījās Dziesmuvaras koristi, nodziedot „Integer vitae". V. Boķis

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

NUJORKA

❶ Rosīgais jaunatnes darbinieks Alvis Pauga Longailendas laikrakstam „Newday" iesūtījis lasītāja vēstuli, kuŗā, izmantojot Vidējo austrumu krizi, atgādina Latvijas un citu Austrumeiropas tautu nokļūšanu komūnistu jūgā. Norādījis, ka ASV pavērušas durvis šo tautu bēgļiem ieceļošanai, A. Pauga aicina Pad. savienību tagad uzņemt bez pajumtes palikušos arabus, kas kaŗa rezultātā no savām dzīvesvietām padzīti un kļuvuši par bēgļiem.

MIČIGENA

❶ Šāgada Apspiesto tautu nedēļa Mičigenā aizvadīta. Šai sakarā Apspiesto tautu komiteja dienvidrietumu Mičigenā devusi zināmu atskaiti par veikto. Uz komitejas lūgumu Grand Rapidu un Kalamazū pilsētu pašvaldības bija vienprātīgi nolēmušas ieturēt vienas minūtes klusuma brīdi, „lai justu līdz tautām, kas vēl 20. gadsimtā smok apspiestībā, un domātu par rīcību, kas aizkavētu vēl citām tautām nokļūt komūnisma jūgā". Grand Rapidu pilsētas vecākais bija izdevis īpašu Apspiesto tautu nedēļas proklamāciju, bet Kalamazū vietēja avīze „Kalamazoo Gazette" ievietojusi šai nedēļai veltītu rakstu un uzņēmumu. 17. jūlijā Grand Rapidu televīzijas raidāmstacija WZZM sniedza interviju ar komitejas darbiniecēm M. Rozinu un A. Balisaiti, bet 18. jūlijā WKZO raidītājs Kalamazū 45 min. ilgu jautājumu un atbilžu ciklu, paskaidrojumus sniedzot Dr. E. Nodelam un Dr. V. Muižniekam. 21. jūlijā televīzijas stacija WKZO „Special Assignment" serijas ietvaros savukārt noraidīja panejdiskusiju, no komitejas puses piedaloties T. Cepurītim, I. Kazekam un Dr. V. Muižniekam; tai pašā dienā „Accent" informātīvajā televīzijas raidījumā paskaidrojumus sniedza V. Rituma un P. Austriņš. Komiteja arī norāda uz iespējām, kas izmantojamas, lai Latvijas brīvības jautājumu neaizmirstu. Komiteju vada Pēteris Austriņš Kalamazū. V. Z.

MINESOTA

❶ Apspiesto tautu atbrīvošanas padome Minesotā E. Dundura vadībā Apspiesto tautu nedēļas sarīkojumus plašākas publicitātes dēļ pēdējos gados kārto, pārejot uz radio un televīzijas raidījumiem. Šāgada Apspiesto tautu nedēļas ietvaros jau notikuši 3 radioraidījumi KTCA (Ch.2) televīzijā. Galvenajā, lielākajā Minesotas (C.5) televīzijas raidītājā Makgiverna vadībā 6. augustā diskusijās piedalījās apspiesto tautu pārstāvji — latvietis E. Dundurs, ukrainis Dr. M. Kozaks un igauņu mācītājs J. Talls. E. Dundurs norādīja, ka, sākot ar 1917. gadu, jau 30 brīvvalstis pakļautas komūnistu varai. Uz jautājumu, vai ir pazīmes, ka Pad. savienība sākusi atkāpties no Marksa-Ļeņina doktrīnām un kļūst pielaidīgāka, Dr. M. Kozaks atbildēja, ka Pad. savienības konstitūcijā skaidri deklarēts — palikt uzticīgiem starptautiskām revolūcijām līdz komūnisma uzvarai un dominācijai visā pasaulē. To apstiprina arī Kosigina rīcība. Māc. J. Talls savukārt norādīja, ka mainīta ir tikai taktika, ne gala mērķis. E. Dundurs papildināja, ka pielaidīgāka sadarbība (koeksistence) ar kapitālistiskajām valstīm attiecas tikai uz taktiku — vienu soli atpakaļ, divus uz priekšu — pretim komūnisma uzvarai visā pasaulē. Tie paši mērķi sarkanai Ķīnai. Starpība vienīgi taktikā: Ķīna ir nepacietīga un grib kaŗot tūlīt, Pad. savienība turpretim apdomīgāka, koeksistē un rīkojas ar zīda cimdiem. Kaŗš Vietnamā un Vidējos austrumos ir cīņa komūnisma ekspansijas apturēšanai.

Komūnisma gala mērķi un taktiku savā laikā pavisam skaidri pateicis Chruščovs: „Vienīgā starpība starp mūsu un Ķīnas politiku ir veids, kādā mēs jūs iznīcināsim!" And. L.

KALAMAZŪ

❶ ASV latviešu skautu jendas pr-ks Adolfs Artmanis atgriezies no komandējuma Anglijā, kur uzturējās amerikāņu skautu vadības uzdevumā nu jau ceturto reizi. Šogad starptautiskais skautu vadītāju apmācības centrs Gilwella parkā bija izraudzījis A. Artmani sevišķi atbildīgam amatam — par skautu vadītāju „Meža zīmes" 334 kursu vadības locekli. Tajā A. Artmanis bija vienīgais no ASV un, cik zināms, vispār pirmais latvietis, kas ieguvis starptautiskajā skautu kustībā tik izcilu pienākumu. Savu uzdevumu viņš veica visu 7 dienu gaŗo kursu laiku, apmācot 32 kursantus no Eiropas un Afrikas valstīm. — Drīzi pēc atgriešanās savā dzīvesvietā Kalamazū, A. Artmanis no jauna devās ceļojumā — uz 12. vispasaules skautu džamboreju Idaho pavalstī ASV. Piezīmējams, ka līdztekus darbam komitejā un skautu organizācijā viņš veic daudzus un dažādus pienākumus amerikāņu skautu Fruit Belt apgabalā, tagad arī starptautiskā mērogā.

❶ Kapu svētki vietējās ev.-lut. latviešu draudzes nodalījumā Riversaides kapsētā 30. jūlijā bija pulcinājuši vairāk nekā 150 apmeklētāju. Šogad kapu svētku runu teica ciemiņš no Vācijas — prāv. V. Sanders. Kopīgi ar draudzes māc. A. Piebalgu viņš iesvētīja arī kapa pieminas zīmi pērn mirušajam J. Malceniekam.

MINEAPOLE

❶ Mineapoles un St. Paulas latviešu katoļu draudzē par priekšnieku atkal ievēlēts Henrijs Kokars, bet sekretāra pienākumus veiks V. Kancāns un kasiera D. Greižkalns. Dāmu komitejas darbu vadīs N. Pavlovska ar palīdzēm Z. Mozgu un S. Pavlovsku. Draudzi aprūpē prelāts V. Strelēvics, kam nesen piepildījās 79 mūža gadi.

MILVOKI

❶ Ļoti atsaucīgas bijušas vietējās latviešu organizācijas un atsevišķi labvēļi, ziedojot līdzekļus, lai iespējami lielākam skautu un gaidu skaitam nodrošinātu piedalīšanos lielajā Tēvzemes jubilejas nometnē Gaŗezerā. Tā kopā ar pašu skautu un gaidu sarīkojumu atlikumiem īpaši radītais Tēvzemes nometnes fonds saņēmis 638 dol. (Sv. Jāņa draudze vien ziedoja 100, bet DV apvienība un bērnu svētku rīcības komiteja pa 50 dol.), kas samazinās atsevišķiem skautiem un gaidām nometnes dalības maksu un dos iespēju 52 jauniešiem piedalīties šai lielajā notikumā. Lai atveieglinātu vadītāju darbu, pie skautu un gaidu vienībām noorganizēta īpaša komiteja, kas turpmāk gādās par skautu un gaidu sarīkojumu izkārtošanu un līdzekļu sagādi nometnēm un citām abu vienību darbības vajadzībām. Šai komitejā darbojas pr-dis J. Ozols, viņa vietnieks V. Aparjods, sekretāre A. Briede, kasieris E. Šeniņš, sarīkojuma daļas vadītājs A. Baltmanis, saimniecības daļas vadītāja A. Puķīte ar palīdzi L. Pētersoni un abu vienību priekšnieki A. Mundeciems un A. Namatēvs.

❶ Rasinē 22. jūlijā 73 gadu vecumā miris kādreizējais Talsu pilsētas galva un vēlākais skolu pārzinis Gaujienā un Kursīšos Aleksandrs Reiznieks. Trimdas gaitās pēc otra pasaules kaŗa viņš Vircburgas bēgļu nometnē Vācijā bija IRO darbinieks un vadīja kori, bet Rasinē 16 gadu darbojās par ērģelnieku latviešu dievkalpojumos, mācīdams arī jauniešiem ērģeļu spēli. Savu mazdēlu Ati Dargēvicu viņš šai mākā paguva sagatavot tiktāl, ka viņš nu var pārņemt sava vectēva pienākumus draudzē. Nelaiķi 25. jūlijā pēdējā gaitā uz Milvoku kapiem izvadīja māc. Ed. Putniņš.

GRAND RAPIDI

❶ Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes bērnu vasaras nometne Mežvidos beidzās 29. jūlijā, kad māc. Kr. Hermanis vadīja atvadu svētbrīdi, bet nometnes vadītāja cand. theol. V. Fricsone pateicās visiem par sadarbību, čaklumu un sirsnību kopīgajā darbā. Bērni bija pavadījuši skaistas divas nedēļas mežu klusumā tieši laikā, kad pilsētā notika nēģeru nemieri. Nometnē piedalījās bērni ne tikai no Grand Rapidiem, bet arī no Detroitas, Čikagas un Grand Hevenas.

❶ Kuplā draugu pulkā 5. augustā 65 mūža gadus nosvinēja un reizē 50 mūzikai veltītus gadus atzīmēja divu orķestru vadītājs Jānis Sulainis. Svētbrīdi vadīja Vienības draudzes māc. J. Lazda, bet galda runas teica no jauniešu orķestra dalībnieku vecākiem A. Pastars, no Latviešu biedrības A. Meiers, no Vienības draudzes P. Golts, no DV apvienības A. Balodis, no draugiem J. Celmiņš, A. Unglenieks, K. Krūmiņš u.c. Sevišķi sirsnīgi bija K. Krūmiņa jubilāram veltītie vārdi, pasvītrojot, ka J. Sulainis ar savu darbu cēlis dzīvu piemineklī bērnu un jauniešu sirdīs. Bija daudz dāvanu. Vakara norisi gavilnieka dēls Imants uzņēma skaņu lentē. Par jautrību un omulību gādāja abi orķestri, apliecinot savu māku un varēšanu.

❶ Uz 85 mūža gadiem nesen atskatījās Karlīne Maine, dzim. usi Zalves pagastā, kur pavadījusi bērnību un vēlāk kopīgi ar vīru saimniekojusi, izaudzinot meitu-skolotāju. Viņas dzīvesbiedrs miris 1952. gadā. Šūpļa svētkos gavilnieci sveica draudzes mācītājs Kr. Hermanis, viņas dzīvesvietā pie meitas vadīja īsu svētbrīdi, pieņemot jubilāri ar pārējiem piederīgiem pie dievgalda. V. Z.

❶ Ēģiptes prezidents Nasers apsolījis Pad. savienībai divas bāzes Ēģiptē kā kompensāciju par Maskavas militāro un politisko palīdzību. Viena baze atrastos kādā zvejas ostā, 140 jūdžu rietumos no Aleksandrijas, bet otra — ejas baze līdmašīnām Sīrijā, līdzīgi amerikāņu bāzēm Lībijā.

Jānis Arājs ieradies Rinkonā

Toronto latviešu baptistu draudzes rosīgākais darbinieks, kas izšķīries turpmāk strādāt latviešu baptistu uzturētajā Rinkonas misionē Bolīvijā, 10. jūlijā ar Varig sabiedrības lidmašīnu no Ņujorkas ieradās Sanpaulā, Brazilijā, lai apciemotu savu brāli Andreju Arāju, kas vietējā latviešu baptistu draudzē veic mācītāja pienākumus, reizē būdams arī Brazilijas latviešu baptistu draudžu apvienības priekšnieks. Abi brāļi kopīgi devās uz Vārpas latviešu koloniju, kur laikā no 23.—25. jūlijam notika BLBDA gadskārtējais kongress, pēc kuŗa Jānis Arājs kopā ar Rinkonas darbiniekiem Rutu un Hariju Jansonu devās uz savu jauno darba vietu Bolīvijā.

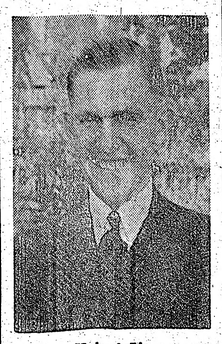

Jānis Arājs

Iepriekš, 15. jūlijā, Jānis Arājs Sanpaulas latviešu baptistu draudzē kalpojumā sveicināja visus no Toronto latviešu baptistu draudzes mācītāja R. Ekšteina un pārējiem draudzes locekļiem. Īsajā viesošanās laikā Sanpaulā J. Arājs paguva apmeklēt arī 140 km attālo latviešu koloniju Nova Odesā, tā labāk iepazīstot latviešu baptistu dzīvi Brazilijā. Viņš izteicies, ka klimata maiņa nekādu iespaidu nav atstājusi. Esot gan domājis, ka nepatīkami pārsteigs liels karstums šai izslavētajā augstu temperatūru zemē, taču dabūjis pat iegādāties siltu vilnas vamzi, lai nesaltu . . . Otrs pārsteigums bijis, ka, iemainot 50 dolaru, saņēmis pretvērtībā tik lielu kaudzi Brazilijas jauno kruzeiru, ka nācies grūti tos saskaitīt. Taču vēlāk veikalos iepērkoties, kaudze tik ātri sarukusi, ka „miljonāra" lepnums drīz vien izgaisis.

Rinkonā Jānim Arājam paveras plašs darba lauks. Būdams pēc aroda dārzkopis (beidzis Latvijā plaši pazīstamo Bulduru dārzkopības skolu), viņš Rinkonas plašajā misiones sētā, kā paši rinkonieši to godā, saņems pārziņā plašu dārzniecību ar citronu un citu augļu kokiem. Jānis Arājs ir Kanadas pavalstnieks, pārskolojies par būvamatnieku un dažādos būvdarbos Toronto labi pelnījis, tomēr pamazām nācis pie pārliecības, ka viņa īstais darba lauks būtu misionē, lai tur strādātu ar mazcivilizētiem cilvēkiem un atbalstītu tos, viņus no mežoņiem pārvēršot par kristiešiem. Ierodoties Rinkonā, J. Arājs izteicies, ka jutis skubinājumu klausīt Bībelei un pildīt Kristus doto pavēli, neprasot, kas par veicamo darbu tiks. Rinkonas misionē viņam noteikts atlgojums arī nav paredzēts, tikai visvienkāršākais uzturs. J. Puķniņš

Latvijas zeme un tās pasta vēsture

Tāds bija temats Latvijas pastmarku izstādei ASV rietumkrasta 3. latviešu dziesmu svētku ietvaros Sanfrancisko. Izstādes rīkotāji godalgošanas komisijā bija aicinājuši pazīstamus amerikāņu filatelistus, kuŗu uzdevums — izsijāt labāko no labākā — nebija viegls, jo skatē piedalījās 29 izstādītāji ar savu teicamāko materiālu izlasi.

Kopnovērtējumā par labāko izstādē atzina ņujorkieša Bernharda Zuša klāstu, kuram piešķīra latviešu filatelistu apvienības dēvināto piemiņas medaļu zeltā un pirmo vietu vispārējā klasē. Otru vietu tai pašā klasē ieguva Uģis Ziemelis no Hamiltonas, Kanadā, bet trešā vietā ierindojās Līvija Rapa-Hakami no Sietlas.

Par Latvijas pasta zīmogojumiem pirmo vietu ieguva Erna Alberinga no Bramptonas, Kanadā, otru — Valters Nortons no Filadelfijas un trešo — Andrejs Petrēvics no Perijas, Ņujorkā.

Speciāltematu sacensībā par Rīgas reprezentāciju pastmarkās pirmā vietā ierindojās Erna Alberinga, otrā — Aleksandrs Vēveris no Detroitas (par Latvijas brīvvalsts laika dziesmu svētku zīmogojumiem), trešajā — Oskars Pilants no Anglijas (par Latvijas pastmarku viltojumiem).

Dziesmu svētku rīcības komitejas atzinību par vēsturiski un racionāli nozīmīgiem klāstiem izteica Dr. Agnim Balodim no Zviedrijas, bet par Latvijas pēckaŗa pasta zīmogojumiem un Latvijas brīvvalsts laika tūrisma un propagandas markām Andrejam Petrēvicam.

Jaunatnes klasē par labāko klāstu atzina Anša Veinberga (Grand Rapidos) aicinājuma spiedogus uz Latvijas aplokšņēm, piešķirot Amerikas jaunatnes filatelistu savienības diplomu.

Latviešu filatelistu apvienības dāvinātās sudraba medaļas ieguva Pēteris Bērzkalns no Detroitas un Jānis Reinbergs no Toronto. Otras vietas diplomus saņēma detroitieši Mārtiņš Junkulis, Ivars Lenšs un Andris Rēvalds. Trešās vietas diplomu ieguvēji: Edvīns Bērziņš no Mičigenas, Jānis Sudmalis no Ilinojas un Lalmonis Kavalieris no Austrālijas. Amerikāņu filatelijas presē bija raksti par šo izstādi un Latviju. Citu tautu apmeklētājiem labs palīgs bija izstādes 8 lappušu katalogs angļu valodā. Philicus

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave., Toronto 12, tel. 782-7246

NEMAKSAJIET VELTI IRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDĪTĒŠANOS UN MĀJAS IEMAKSAS. IEPERCIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Danforth Broadview: Atsevišķa 8 istabu dubultīgeļu māja. 2 virtuves, garāža. Cena $26.500, iemaksa $6.500.

Willowdale: Atsevišķa 6 istabu māja ar piebūvētu garāžu. Cena $21.900.

Danforth — Broadview: Atsevišķa 6 istabu māja, 2 virtuves, 2 vannas istabas, garāža.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI ŠAGADĀT BEZ GALVU NIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVELE VISĀ PILSETĀ.

1967. g. vasaras koncerti Toronto

Pilsētu padomes sadarbībā ar Parku un atpūtas departamentu, Toronto mūziķu apvienību, kā arī ar Trust Fund of the Recording Industries un Toronto Daily Star piemaksu izkārtoti šādi koncerti:

SVĒTDIEN, 13. AUGUSTĀ

2.30 p.p. High Park — 411th. Squadron RCAF orķestris.
2.30 p.p. Kew Gardens — Royal Regiment orķestris
2.30 p.p. Williwale Park — Rudy Spratt un varietē trupa
5.30 vak. High Park — Erģeļu priekšnesumi, Ronnie Padgett
7.30 vak. Earlscourt Park — Bobby Minns un viņa orķestris

PIRMDIEN, 14. AUGUSTĀ

8.30 vak. Ramsden Park — Square dejas, Bob Scott un viņa ork.

OTRDIEN, 15. AUGUSTĀ

8.00 vak. Allan Gardens — 48th. Highlanders militārais ork.
8.30 vak. Withrow Park — Square dejas, Bob Scott ar orķestri

TREŠDIEN, 16. AUGUSTĀ

12.15 p.p. Nathan Philips Square — Bob Scott, lauku stila konc.
8.30 vak. Ramsden Park — Dejas zem zvaigznēm
8.30 vak. Riverdale Park — Michael Clark, Michael Sherman, Klaas Van Graft
8.30 vak. Monarch Park — Square dejas, Bob Scott ar orķestri
8.30 vak. Dufferin Grove — Square dejas, Angus McKinnon un viņa orķestris

CETURTDIEN, 17. AUGUSTĀ

7.30 vak. Eglinton Park — Charlie Rallo, leģendārais Benny Winestone un viņa simtgades sekstets
8.00 vak. Nathan Phillips Square — Toronto Workshops drāmas uzvedums
8.30 vak. High Park — Square dejas, Bob Scott ar orķestri
8.30 vak. Kew Gardens — Square dejas, Al. Aylward ar ork.

SVĒTDIEN, 20. AUGUSTĀ

2.30 p.p. High Park — Royal Regiment orķestris
2.30 p.p. Kew Gardens — Toronto Garrison artilerijas orķestris
2.30 p.p. Nathan Phillips Square — Toronto Workshops drāmas uzvedums
5.30 vak. High Park — Erģeļu priekšnesumi, Ronnie Padgett.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

26. augustā — pl. 1 p.p. Bērzainē —DV Toronto nod. šaušanas sacīkstes. Pēc tam ugunskurs un zaļumballe.

26. un 27. augustā — Sidrabenē vasaras atskaņu balle, karalienes vēlēšanas un koncerts.

Speciāli uz Latviju itaiešu nailona lietusmēteļi

Šie ir mēteļi, ko pieprasa jūsu piederīgie. Mūsu „Lilion" nailona lietusmēteļi ir gatavoti pēc pasūtinājuma Itālijā no 100% nailona. Tie ir populārākā un vērtīgākā dāvana Padomijā.

US$

1 LIETUSMĒTELIS 23.40
2 LIETUSMĒTELI 36.30
3 LIETUSMĒTELI $51.20

Vīriešu vai sieviešu — krāsas: tumši zils, tumši zaļš, tumši brūns un melns. Cenā ieskaitīts viss, tā ka jūsu piederīgiem nekas nav jāmaksā. Piegāde 4—5 nedēļu laikā. Garantēta piegāde. Saņēmēja paraksti.

Jūs varat šos lietusmēteļus sūtīt atsevišķi, vai arī pielikt klāt citas lietas un sūtīt lielāku saini.

JAUNUMS—JAUNUMS

Tagad jūs varat šos mēteļus pasūtināt sev par ļoti zemu cenu — $12.90 par mēteli katrā vietā ASV.

Pasūtiniet tagad tikai caur

INTERTRADE
EXPRESS CORP.
125 East 23rd. Street,
New York, N.Y. 10010, USA

Pieprasiet mūsu jaunāko cenrādi.

DV
JAUNATNES UN SPORTA SVĒTKI SIDRABENĒ
š. g. 9. un 10. septembrī.

SESTDIEN, 9. septembrī, plkst. 1 dienā

ZIEMEĻAMERIKAS LATVIEŠU MEISTARĪBAS IZCIŅA FUTBOLĀ
(ASV un Kanadas izlases vienības)

SPECIĀLI autobusi ceļā no Toronto latviešu sestdienas skolas pēc mācību beigām. Brauciena cena (uz abām pusēm) 50 centu no personas.

Pirms BĒRNU SACENSĪBU sākuma Toronto vanadzes pacienās mazos viesus ar launagu.

JAUNIEŠU SACENSĪBAS ŠAUŠANĀ (līdz 16 g.) un ŠACHĀ (līdz 18 g.)

Plkst. 5.10 p.p. JAUNATNES BASKETBOLA SACĪKSTE starp ASV UN KANADAS IZLASES VIENĪBĀM

Tam sekos VIRVES VILKŠANA starp sastādīto un Toronto vienību.

Plkst. 7 vakarā UGUNSKURS PAR TEMU

„ES ESMU LATVIETIS"

Priekšnesumos piedalās JAUNĀS un JAUNĀKĀS paaudzes pārstāvji, skautu jendas priekšnieka E. Dāvidsona vadībā.

Pēc ugunskura KOPĪGS AZAIDS UN DEJA.

SVĒTDIEN, 10. septembrī, plkst. 10 no rīta

SVĒTBRĪDIS

Plkst. 10.30 SACENSĪBAS VOLEJBOLĀ
un, ja būs vajadzīgs, nobeigums ŠACHA spēlē un šaušanā, kā arī vieglatlētu reģistrācija.

No plkst. 11.30 — 3.00 p.p. sacensības VIEGLATLETIKĀ
Uzvarētāju apbalvojumi un svētku noslēgums.

Ieejas maksa svētku abām dienām $1.50, bērniem līdz 16 g. v. (iesk.) ieeja brīva.

Visus laipni ielūdz
DV Jaunatnes un Sporta svētku rīcības komiteja

SIDRABENĒ
VASARAS ATSKAŅAS
26. un 27. augustā

Sestdien, 26. augustā,
pl. 8 vak. BALLE ar Sidrabenes balles karalienes vēlēšanām. Žūrijā piedalās latviešu organizāciju pārstāvji.

Svētdien, 27. augustā,
pl. 2 p.p. — KONCERTS brīvdabas skatuvē. Piedalās Hamiltonas jaunatnes pulciņa meiteņu kvintets „ROTA" A. Skudras - Kārkliņas vadībā. Solo dziesmas un duetus dziedās A. Skudra - Kārkliņa (soprāns), A. Cers (tenors) un D. Kārkliņa M. Ezerkalnes pavadījumā.

Ieejas maksa $1.50 abām dienām.
Svētdien bērniem ieeja brīva.

Sarīkojumu dienās darbosies kafejnīca ar siltiem un aukstiem ēdieniem; atspirdzinājumi. Visus laipni ielūdz

SIDRABENES PĀRVALDE

PIEDĀVĀJAM AUGSTĀKĀS KVALITĀTES AUTOMAŠĪNAS

CHEVROLET CHEVELLE
CAMARO
OLDSMOBILE CHEVY II

ROBERTSON MOTORS
1515 DANFORTH AVE., TORONTO

Sazinieties ar mūsu firmas latviešu pārstāvi
Hans PLAUDE
Tel. HO 6-1131

LP 8

Stokholmas Filharmonijas orķestris, diriģents Teodors Reiters
Jānis Mediņš ARIJA; E. Dārziņš MELANCHOLISKAIS VALSIS; J. Kalniņš SUITU DANCIS; A. Ābele MEDITĀCIJA; J. Vītols 6 TAUTAS DZIESMAS: Skaisti dziedi, iakstīgala, Āvu, āvu baltas kājas, Pūt, vējiņi, Tautiešam roku devu, Ej, saulīte, driz pie Dieva.

LP 4

Ziemsvētku dziesmas:
Reitera koris ar simf. ork. diriģents Teodors Reiters
J. Vītols DIEVIŠĶAIS MIRDZUMS; E. Melngailis ES SKAISTU ROZĪT ZINU; L. van Beethoven SVĒTA NAKTS, AK IZLEJ TU; E. Melngailis KLUSA NAKTS, SVĒTA NAKTS; J. Graubiņš NĀVES ĒJAS, A. Kalniņš SENA AUKLES DZIESMA; A. Kalniņš NAKTS DZIESMA; W. A. Mozart AVE VERUM CORPUS.

LP 7

Adele Pulciņa - Karpa, soprāns; Latviešu Stīgu Kvartets: A. Norītis, V. Ruškevics, E. Vīnerts, A. Ozoliņš.
J. Vītols PIE TAVA AUGSTĀ BALTĀ LOGA; AIZVER ACTIŅAS; MAN PRĀTA STĀV; MAZIŅŠ BIJU, NEREDZĒJU; W. A. Mozart MEDĪBU KVARTETS (K. 458).

LP 6

Marisa Vētras dziedoņi, A. Štrombergs, klavieres.
A. Štrombergs LOKATIES, MEZU GALI, M. MacVicar, soprāns, M. Bērziņa, alts, K. Šūns, tenors, J. Cīrulis, barītons; MAZA BIJU, NEREDZĒJU M. MacVicar; P. Licīte DZEGUZE KUKO M. MacVicar, M. Bērziņa, K. Šūns; E. Dārziņš MATES DZIESMIŅA M. MacVicar; I. Ķeniņš EJ, SAULĪTE, DRIZ PIE DIEVA I. Birne - Veinberga, soprāns, M. Bērziņa; A. Štrombergs EJ, SAULĪTE Mariss Vētra (60 g. v.); H. Pavasars PROTU PROTU, REDZU REDZU Kalvis, dubultkvartets; T. Ķeniņš AI, ZAĻĀ LĪDACIŅA M. MacVicar, soprāns; A. Štrombergs PILNA UPE BALTU ZIEDU M. Bērziņa, alts, A. Kivlenieks, tenors; M. Zariņš DZEGUZE UN PRECINIEKS A. Vītols, barītons; A. Štrombergs REDZ, KUR JĀJA DIV' BAJĀRI A. Kivlenieks, A. Vītols; A. Kalniņš JURKA, PUIKA, MADI ĶERA A. Kivlenieks; A. Štrombergs APSEGLOJU MELNO KUILI M. Vētra (60 g. v.); T. Ķeniņš MIESTIŅŠ J. Cīrulis, barītons PIECI GADI KALPIŅŠ BIJU M. MacVicar, A. Kivlenieks, J. Cīrulis.

LP 11

Jānis Mediņš UZ AUGŠU, AKA, BIRZTALIŅA, TORĒIZ, DĀRZS, IR VIENS VAKARS, PIESKAŅA, MĪĻĀ SKŪPSTS. Ludmila Šepe - Eše, soprāns. Pie klavierēm autors GLĀSTS, MAN SIROŠ IR ATKAL JAUNA, Leonarda Daine, mecosoprāns. TAUTAS DZIESMU RAPSODIJA 2 VIJOLĒM AR ORĶESTRI solisti: Marita un Gunārs Larsens.

LP 19

Ksenija Bidiņa, mecosoprāns, Josephine Lee, klavieres.
Volfgangs Dārziņš 10 TAUTAS DZIESMAS: Sudrabiņa lietiņš līja, Šūpo mani māmuliņa, Man' māmiņa tā glabāja, Kūko, mana dzeguzīņa, Brālīti, brālīti, Man bij zelta atslēdziņa, Es adiju raibus cimdus, Puiši, puiši, Ņem iekš rokas, Ej projām, ledutiņ.

8 tautas dziesmas:
Aura Raiskuma, soprāns, Ernests Mārsaus, tenors un vijole, Roger Heagney, klavieres, E. Melngailis ES BIJ' PUIKA — tenors ar vijoli. J. Ķepītis KUR TU AUGI, DAIĻA MEITA; A. Plīčs SIJA AUZAS, TAUTU MEITA; J. Vītols ROŽU DĀRZIŅŠ, AUN, MEITIŅA, BALTI KĀJAS. Soprāna un tenora duets. L. Garūta SUDRABOTA ZĪLE BREKA, NO JŪRIŅAS IZPELDĒJA. Soprāna solo. J. Vītols AIJĀ, ANCĪT, AIJĀ, Tenora solo.

LP 1

Reitera koris, diriģents Teodors Reiters;
E. Dārziņš SENATNE; H. Pavasars BĒRZĪ; A. Kalniņš SVEŠUMA KLĪSTOT; P. Barisons PAVASARA JAUSMA, solo E. Ziverte; J. Graubiņš AIZ KRŪMIŅA AIZVĒJIŅA, solo E. Ziverte; J. Graubiņš ALUTIŅŠ — BALELIŅŠ; E. Melngailis JĀŅU VAKARS, solo V. Brodiņa.

LATVIAN MUSIC

LP 2

Reitera koris, Stokholmas Filharmonijas orķestris, diriģents Teodors Reiters;
K. Baumanis DIEVS SVĒTI LATVIJU; J. Graubiņš EZERZEMĒ, solo H. Holm un E. Ziverte; A. Kalniņš ŪDENSROŽU VAINAGS; J. Vītols BEVERĪNAS DZIEDONIS; E. Melngailis DZIEDĀT MĀKU, DANCOT MĀKU, solo E. Jaunvīksna; V. Ozoliņš MAN SAJĀJA TRĪS TAUTIEŠI; E. Melngailis CIRULA VEDĪBAS solo E. Ziverte; J. Poruks PAVASARA DZIESMA.

LP 5

Stokholmas Filharmonijas orķestris, Zviedrijas I karaliskais diriģents Sixten Ehrling;
Jānis Mediņš LATVIJAS AINAS, III svīta: Kurzeme, Vidzeme, Zemgale, Latgale; LATVJU RAPSODIJA I; PUIŠU DEJA; MEITEŅU DEJA

LP 6

Paula Brīvkalne, soprāns, Stokholmas Filharmonijas orķestris; Jānis Mediņš VĒSTULES PĒRAM GINTAM I, II — Elzas Kezberes teksts, diriģents — autors; 6 TAUTAS DZIESMAS: Saulīt' tecēj' tecēdama, Puiši jāja pieguļ, Aiz ezera augsti kalni, Tautiešam roku devu, Ziedi, ziedi, rudzu vārpa, Raibie cimdi, diriģents Arvids Norītis.

LĪGO LP 021

J. Reinholds LĪGO DZIESMU VIRKNE, diriģents D. Gailis; P. Jurjāns LĪGO DZIESMU VIRKNE, L. Vīgnera koris, diriģents L. Vīgners; LĪGO MELODIJU VIRKNE, kokļu ansamblis; J. Ķepītis LĪGO DZIESMU VIRKNE; E. Melngailis AI, ZAĻĀ LĪDACIŅA, t. dz.; A. Jurjāns PŪT, VĒJIŅI, t. dz., T Kalniņa koris, diriģents T. Kalniņš.

LP 022

J. Vītols ZIEMEĻBLĀZMA, kantāte, L. Vīgnera koris ar simf. ork., solo H. Ozolītis, diriģents L. Vīgners; J. Graubiņš TEK SAULĪTE TECĒDAMA, t. dz., diriģents J. Dūmiņš; A. Kalniņš PURI PURI, MEŽI MEŽI, t. dz., T. Kalniņa koris, diriģents T. Kalniņš; A. Ķalniņš JŪRAS VAIDI; J. Vītols KLAUSIES, ŠPULGACĪT, Anna Ludiņa, soprāns; A. Zilinskis AUDĒJAS DZIESMA; E. Dārziņš AIZVER ACTIŅAS, Elfrida Pakule, soprāns; E. Dārziņš MANA LAIME, Arturs Vanags, tenors; A. Jurjāns KĀ ZAGŠUS, Žermēna Heine-Vāgnere, soprāns; M. Zariņš KĀ GULBJI BALTI PADEBEŠI IET; J. Vītols LĪGODAMA UPE NESA, t. dz., Ērika Tipaine, soprāns.

LP 025

Jāzeps Vītols DZIESMA, kantāte, L. Vīgnera koris ar simf. ork DŪKŅU SILS, SAULES SVĒTKI, L. Vīgnera koris, diriģents Leonīds Vīgners; 7 tautas dziesmas: J. Graubiņš SMAGI LIECU TO LAZDIŅU, DZIEDĀTĀJA LIGAVIŅA, ZIEDĒJ' ROZES, MAGONITES; E. Melngailis MEITAS GULA ĀBOLĀ; KAD PĀRNĀKSI, BALELIŅ; V. Kaminskis BĒDA MANA, LIELA BĒDA; A. Jurjāns ČUČI, MANA LĪGAVIŅA,T. Kalniņa koris, diriģents Teodors Kalniņš.

LP 026

E. Dārziņš PIE TĒVU ZEMES DĀRGĀS, viru koris, diriģents J. Dūmiņš; 7 tautas dziesmas: I.Kalniņš JĀ, JŪRIŅA, TU MAN DOTU, līdziņu t. dz.,vokāls un instr. ansamblis autora vadībā; E. Melngailis PŪSRITĀ SAULE LĒCA; A Kalniņš ES SAVAI MĀMIŅAI, solo L. Pēsle; E. Melngailis LABS ZĪRDZIŅŠ TAUTIEŠAM, APLIK KALNU SAULE TEK, BĒRZIŅŠ AUGA TRIM LAPĀM, T. Kalniņa koris, Diriģents T. Kalniņš; A. Melnbārdis SUPNI ZAĶIM PĒDAS DZIŅA. Viru vokāls kvartets, 4 tautas dejas: DANČOT GAJU AR MEITAM. Vokāls un instrumentāls ansamblis, ZEMNIEKU DEJA. Pūtēju orķestris; LĪKUMU DEJA. Vokāls un instr. ansamblis; LUDZAS KADRILA. Pūtēju orķestris; I. Kalniņš SILAVAS VALSIS, instr. ansamblis autora vadībā.

LP 9

Paula Brīvkalne, soprāns, Gerhard Huber, klavieres.
Bruno Skulte 11 BĒRNU DZIESMAS, J. Raiņa teksts: 1. Lielais slinkums, 2. Kārlītis, 3. Jaunais bērziņš, 4. Visi desmit, 5. Zivtiņa un meitiņa, 6. Kara kungs, 7. Rudens — rūķis, 8. Kaķenīte, 9. Čaukstītes dziesma, 10. Pavasara gaņības, 11. Glomena precības.

6 tautas dziesmas:
Jāzeps Vītols NO KURZEMES BĒRNIŅŠ BIJU; Pāvuls Jurjāns AIZ UPĪTES ES UZAUGU; Jāzeps Vītols DZIEDĀJ' TAUTU TIRUMĀ; ES NEIETU TO ČELIŅU; SKAISTI DZIEDI, LAKSTĪGALA; AI CIEMIŅI, AI KAIMIŅI.

LP 10

Ernests Mārsaus, tenors, Valija Reizniece - Baranoviča, klavieres.
P. Šuberts SAPĒS UN CERĪBAS; J. Ivanovs MĀRAS ZEME: ARĀJA TICĪBA; J. Kalniņš MOCEKĻI; J. Norvilis AGLONA; J. Ķepītis AGRĀ PAVASARĪ; Jānis Mediņš TEV MŪŽAM DZĪVOT, LATVIJA.

LP 019

A. Jurjāns TĒVIJAI, kantāte, Žermēna Heine - Vāgnere, soprāns, L. Vīgnera koris ar simf. ork., diriģents L. Vīgners.
J. Graubiņš KAS TIE TĀDI, KAS DZIEDAJA, jaukts koris, diriģents J. Dūmiņš; Jēkabs Mediņš STADIJU IEVIŅU, sieviešu vokāls sekstets.

9 dziesmas bērniem:
A. Zilinskis KAĶĪTS MANS, LELLES JAKA, ZIRNEKLĪTIS AUZ SLINKAIS JĀNĪTS, V. Singajevska, bērna balss; A. Zilinskis, klavieres; J. Vītols KARLĪTIS, KAĶENĪTE, A. Vanags, tenors; V. Cīrule, klavieres; BALTĀ BĒRZA ŠŪPOLĪTE, E. Tipaine, soprāns; V. Cīrule, klavieres; P. Licīte ŠŪPO MANI MĀMULĪTE, sieviešu vokāls sekstets; J. Vītols AIJĀ ŽUŽU, LĀČA BĒRNIS, T. Kalniņa koris; diriģents T. Kalniņš

LP 020

Latviešu karavīrs tautas dziesmās
J. Vītols STRAUJA, STRAUJA UPE TECĒJ', KARAVĪRI BĒDAJAS, NU AR DIEVU, VIDZEMĪTE, DIV' DŪJIŅAS GAISĀ SKRĒJA, PADZIEDĀSIM NU, BĀLIŅI; P. Jurjāns ES KARĀ AIZIEDAMS; J. Vītols APKART KALNU GĀJU, ČUČI, MANA LĪGAVIŅA.

Latgaļu tautas dziesmas:
AIZ AZARA AUGSTI KOLNI, AIZ AZARA BOLTI BĀRZI, SĒRMI ZYRGI, JAUNI PUIŠI, KAS MAN BEJA NADZEIVOT ES SOVAI MĀMEŅAI, BOLTA PUCE AZARĀ; St. Broka latgaļu jaukts koris, diriģents Stanislavs Broks; LATGOLAS POLKA, kokļu ansamblis; PYRMO DIŅA, ŪTRO DIŅA; STOVĒJU, DZIDOJU; VYSI MAN I VĒJI PYUTE; AI, GALDEŅI; NADŪD, DIVS, VEITULAM; MYUS' CIMA MEITIŅA, T. Brokas latgaļu sīvīšu koris ar kokļiem, diriģente Tereze Broka; NAUTRAŅU POLKA, orķestris.

LP 023

Alfreds Kalniņš, dejas no baleta STABURAGS: 1. VALSIS,2. ANDANTE AMOROSO, 3. ŠKAIDRĪTES DEJA, 4. JANDAĻS, 5. VALSIS, 6. MARSS.

10 TAUTAS DZIESMAS
Dziedot dzimu, dziedot augu, Aiz ezera augsti kalni, Div' dzelteni kumeliņi, Smiekls man, Pūt vējiņi, Lecu, lecu dārziņā, Visu dienu bitēs dzinu, Stādīju ieviņu, Tautiešam roku devu, Kraukļīts sēž ozolā, latviešu simfonisks orķestris, diriģents Leonīds Vīgners.

LP 024

E. Vīgners KĀ DAUGAVA VAIDA (Trimpula), vīru koris Tēvzeme ar ērģelēm, diriģents H. Mednis; A. Jurjāns LIGOJIET, LIKSMOJIET, kantāte, L. Vīgnera koris ar simf. ork., diriģents L. Vīgners ;A. Zilinskis 14 DZIESMAS BĒRNIEM: Pelītes, Rita dziesmiņa, Cepurīte, Pavasara un dzenis, Sēņotāji, Pēteritis ar Mikeļiti, Skaišas zaķēns, V. Singajevska (bērna balss); Jautrie zēni, Ziemas miegs, Svētki ledus pilī, Laba slava smiedzinam, Krusa un saule, Taurenītis, Negaisā, J. Zābers, tenors, pie klavierēm autors.

DV GRĀMATNICĀ,
491 College Street, Toronto 4, Ont.
CENA $6.00 + 3% PST.

KLUSĀ MĀJĀ
izīrējamas
divas istabas, virtuve
pirmajā stāvā, pēc vajadzības viena istaba otrā stāvā. Garāža. Ja vajadzība, pieskata bērnus. Zvanīt Toronto 531-6076

MEKLĒ
sievieti pie 5 g. veca bērna uzraudzīšanas un ēdienu gatavošanas.
Zvanīt vakaros Toronto HU1-1557

Bathurs
IZĪ
nemē
Parkoša
Zvanīt

TORO
IZ
liela
ar atpū
Zvani

SWEATER SPE
Vairumtirdzniecība un
atvērta publikai uz dažān
776 Yonge Street (dienvidos no B
Veikals atvērts no pirmdienas —
pl. 11.30 — 9.30

ELZA PĒR
Sejas un matu kopšana. Preparāti. Matu
ilgviļņi. Ik dienas.
DEBORAH—ANN'S Beauty
1 A Browning Ave., HO 8—519

Jaunākās grām

E. Kalme — Starp divām Jāņu naktīm,
G. Janovskis — Sola, rom.
A. Dziļums — Saplēstā krūze, rom.
E. Ķiploks — Viņš runāja kalnā, spred
J. Porietis — Prezidents atbild, atm.
A. Johansons — Vecrīgas ziņģu grāma
G. Janovskis — Smieklīpam, pastāsti un
A. Runģis — Pats esi kungs, pats
Latviešu tautas teikas un pasakas VIII
P. Rozītis — Granātu ziedi, stāsti
A. Rasa — Cilvēki un zeme, st.
Z. Lagerleļa — Antikrista brīnumi
ARCHIVS VII sējums, raksti par zinātn
A. Bērziņš — The Two Faces of Co-Ex
Latvju tautas teikas un pasakas VIII
I. Grebžde — Ēnas dzeltenā stiklā, stā
E. Aistars — Tu nāci nakti, rom.
K. Hamsuns — Pēdējais cēliens, rom.
J. Jaunsudrabiņš — Zaļā grāmata
M. Kovaļevska — Astoņpadsmit, atm.
Latviešu sinonīmu vārdnīca
Jūlijs Jēgers un latviešu māksla
Latviešu kultūra laikmetu maiņā
A. Dziļums — Vilka zobs, rom.
A. Michelsons — Rīga dimd, vēst. rom.
T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā meklē līgu
T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā cinās ar slev
P. Jurevics — Idejas un īstenība
J. Klāvsons — Zīmes, dzeja un proza
Prāv. P. Ķirsons — Teici to Kungu, ma
O. Krolis — Dārgakmeņi
Z. Zemdega — Iznīcības ceļā, stāsti
E. Virza — Straumēni IV
B. Bičole — Atrita, dzeja
Aizsila Zilite — Trīs māsas
O. Rozītis — Pavedieni, stāsti
E. Dunsdorfs — Mūžīgais latviešu kaj
J. Sarma — Salemas ķēniņš, rom.
F. M. Dostojevskis — Idiots, rom. I d.
Edg. Ardenss — Svētais un dēmoni, ro
E. Kelšs — Globāla būšana, karik.
BIBELE
J. Širmanis — Brīnuma pasaule
A. Šmits un A. Čika — Neaizmirstami zvaigznes
A. Johansons — Rīgas svārki mugurā
Novadu tērpi
Latvju raksti I grāmata
Latvju raksti II grāmata
J. Vītola — 200 latviešu tautas dziesma
Z. Mauriņa — Trimdas traģika
Latviešu tautas teikas un pasakas 7. g
J. Veselis — Latvju teiksmas
K. Pētersons — Apvārsņi aicina
Raiņa un Aspazijas gada grāmata
Dzintarjūras vasara
A. Niedra — Uguni
J. Jaunsudrabiņš — Sliņķu virsnieks
T. Krūka — Tu debesis turi savās rokā
P. Algars — Atkusnis sākās oktobrī
Ang. Gailīte — Dzīves zaļais koks, ro
Rob. Hiršs — Rīgas audums, atm.
Ed. Salna — Ausmas atblāzma, stāsti
J. Sudrabiņš — Aiz dzelonžoga, atm.
A. Amenda — Apasionāta, rom. par Bēt
Z. Karlsons — Divi reiz divi ir pieci
L. Tolstojs un kristīgā baznīca
O. Krolis — Aiz zelta priekškara
P. Dreimanis — Ģimene un tās bērnu au
Korn. Raiens — Pēdējā kauja
G. Janovskis — Svešumā, noveles
M. Timma — Miglas ķamolīņā, pasaka
A. Apse — Saules pukes, dzejoļi un lir
A. Kraujiete — No aizpirktās paradīze
St. Anders — Bībeles stāsts ar 102 ilustr

DVG GRĀMAT
491 College St., T

KLUSĀ MĀJĀ
izīrējamas
divas istabas, virtuve
pirmajā stāvā, pēc vajadzības viena istaba otrā stāvā. Garāža. Ja vajadzība, pieskata bērnus.
Zvanīt Toronto 531-6076

Bathurst — Ranee rajonā
IZĪRĒJAMAS
nemēbelētas istabas
un virtuve.
Parkošanas iespējas, garāža.
Zvanīt Toronto — 781-6358.

MEKLĒ
sievieti pie 5 g. veca bērna uzraudzīšanas un ēdienu gatavošanas.
Zvanīt vakaros Toronto HU1-1557

TORONTO ZIEMEĻOS
IZĪRĒJAMA
liela saulaina istaba
ar atpūtas telpu, garāža.
Zvanīt Toronto 635-5519

SWEATER SPECIAL

Vairumtirdzniecība un imports
atvērta publikai uz dažām nedēļām

776 Yonge Street (dienvidos no Bloor) Toronto.

Veikals atvērts no pirmdienas — piektdienai no pl. 11.30 — 9.30

ELZA PĒRKONE

Sejas un matu kopšana. Preparāti. Matu veidošana, krāsošana, ilgviļņi. Ik dienas.
DEBORAH—ANN'S Beauty Salon
1 A Browning Ave.. HO 8—5198, Toronto.

Jaunākās grāmatas

E. Kalme — Starp divām Jāņu naktīm, rom.	$4.00
G. Janovskis — Sola, rom.	$4.00
A. Dziļums — Saplēstā krūze, rom.	$4.80
E. Ķiploks — Viņš runāja kalnā, sprediķi	$2.40
J. Porietis — Prezidents atbild, atm.	$4.00
A. Johansons — Vecrīgas ziņģu grāmata	$4.00
G. Janovskis — Smiekliņam, pastāsti un feļetoni	$4.50
A. Ruņģis — Pats esi kungs, pats	$4.00
Latviešu tautas teikas un pasakas VIII	$7.80
P. Rozītis — Granātu ziedi, stāsti	$4.50
A. Rasa — Cilvēki un zeme, st.	$3.80
Z. Lagerlefa — Antikrista brīnumi	$4.75
ARCHIVS VII sējums, raksti par zinātni un teātri	$5.70
A. Bērziņš — The Two Faces of Co-Existence	$6.00
Latvju tautas teikas un pasakas VIII sēj.	$7.80
I. Grebzde — Ēnas dzeltenā stiklā, stāsti	$4.00
E. Aistars — Tu nāci naktī, rom.	$4.00
K. Hamsuns — Pēdējais cēliens, rom.	$5.00
J. Jaunsudrabiņš — Zaļā grāmata	$7.80
M. Kovaļevska — Astoņpadsmit, atm.	$6.00
Latviešu sinonimu vārdnīca	$6.00
Jūlijs Jēgers un latviešu māksla	$6.00
Latviešu kultūra laikmetu maiņā	$6.00
A. Dziļums — Vilka zobs, rom.	$4.80
A. Michelsons — Rīga dimd, vēst. rom.	$3.80
T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā meklē līgavu, rom.	$4.50
T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā cīnās ar sievu un trimdu, rom.	$4.50
P. Jurevics — Idejas un īstenība	$6.00
J. Klāvsons — Zīmes, dzeja un proza	$3.80
Prāv. P. Ķirsons — Teici to Kungu, mana dvēsele, spred.	4.50
O. Krolls — Dārgakmeņi	$3.00
Z. Zemdega — Iznīcības ceļā, stāsti	$3.80
E. Virza — Straumēni IV	$4.00
B. Bičole — Atrita, dzeja	$3.80
Aizsila Zīlīte — Trīs māsas	$3.00
O. Rozītis — Pavedieni, stāsti	$3.00
E. Dunsdorfs — Mūžīgais latviešu karavīrs	$4.60
J. Sarma — Salemas ķēniņš, rom.	$5.00
F. M. Dostojevskis — Idiots, rom. I d.	$4.50
Edg. Ardenss — Svētais un dēmoni, rom.	$4.50
E. Keišs — Globāla būšana, karik.	$5.00
BĪBELE	$4.50
J. Širmanis — Brīnuma pasaule	$4.00
A. Šmits un A. Čika — Neaizmirstami sporta brīži un zvaigznes	$4.50
A. Johansons — Rīgas svārki mugurā	$4.50
Novadu tērpi	$20.00
Latvju raksti I grāmata	$37.50
Latvju raksti II grāmata	$37.50
J. Vītola — 200 latviešu tautas dziesmas	$5.50
Z. Mauriņa — Trimdas traģika	$5.50
Latviešu tautas teikas un pasakas 7. gr.	$7.80
J. Veselis — Latvju teiksmas	$10.00
K. Pētersons — Apvāršņi aicina	$6.50
Raiņa un Aspazijas gada grāmata	$2.00
Dzintarjūras vasara	$6.80
A. Niedra — Uguni	$4.00
J. Jaunsudrabiņš — Sliņķu virsnieks	$4.00
T. Krūka — Tu debesis turi savās rokās	$3.50
P. Aigars — Atkusnis sākās oktobrī	$3.90
Ang. Gailīte — Dzīves zaļais koks, rom.	$4.50
Rob. Hiršs — Rīgas audums, atm.	$5.00
Ed. Salna — Ausmas atblāzma, stāsti	$4.00
J. Sudrabiņš — Aiz dzeloņžoga, atm.	$3.80
A. Amenda — Apasionāta, rom. par Bēthovena dz.	$9.60
Ž. Karlsons — Divi reiz divi ir pieci	$7.00
L. Tolstojs un kristīgā baznīca	$3.50
O. Krolls — Aiz zelta priekškara	$3.50
P. Dreimanis — Ģimene un tās bērnu audzināšana	$0.50
Korn. Raiens — Pēdējā kauja	$6.56
G. Janovskis — Svešumā, noveles	$4.50
M. Timma — Miglas kamoliņš, pasakas	$3.25
A. Apse — Saules puķes, dzejoļi un lir. poemas	$3.50
A. Kraujiete — No aizpirktās paradīzes, dzejas	$3.80
St. Anders — Bībeles stāsts ar 102 ilustrāc.	$8.50

DVG RĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.

No dzimtenes saņemta ziņa, ka pēc grūtas slimības aizgājis mūžībā

Jēkabs INDZERS

Dzimis Alsviķu pag. „Kūdupos",
miris 1967. g. 20. jūlijā Rīgā.

Mīlestība nemitas,
Tā jūs godam daudzinās.

Pēc viņa sēro:
MEITA UN DĒLI AR ĢIMENĒM ASV,
DĒLS AR ĢIMENI KANADĀ, MEITA AR MAZMEITĀM UN DĒLS DZIMTENĒ

ANNA EGLITE

dzimusi 1879. gada 20. jūlijā,
mirusi 1967. gada 5. augustā Toronto.

Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzes Toronto
PALIDZIBAS FONDS

NOTĀRS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā iepriekš pieteicoties pa tālr.
LE 5-5555, Toronto

Vai esat nokārtojuši abonementu?

PĀRSŪTĀM
naudu uz
LATVIJU
US $10.- pret 9 jauniem rubļiem Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14—21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.
DV SAINIŠU NODAĻA,
491 College St, Toronto 4, Ont.

Estd. 1874
Turner & Porter
APBEDĪŠANAS
BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 2-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
RO 7-3153
Parkošana abās bēru mājās.

PUĶU
VEIKALS
Venus
Ziedi un ziedu sakārtojumi visām vajadzībām
Piegādā Lieltoronto robežās un pārsūta uz visām pilsētām brīvajā pasaulē. 231 Roncesvalles Ave., tālr. LE 4—4645, Toronto, pēc darba LE 3—4087.
A. PUTNIŅŠ

LATVIEŠU NAMS
izīrē telpas
sarīkojumiem un viesībām
Birojs atvērts katru dienu no pl. 11—1 p.p. un 6—8 vak. Sestd. no pl. 11—1 p.p. un 4—6 vak.
Uz vēlēšanos nama dāmu komiteja rīko arī godību galdus.
TELEFONS 922—2931
491 College St. Toronto.

Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās filmas attīstīšanai un kopēšanai
DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

LATVIEŠU DZIESMAS

VISVALDIS GEDULIS — bass-baritons
pie klavierēm Anatolijs Bērzkalns

Latviešu dziesmas .... LP 33 ⅓ $3.00

1. Jaunībai — E. Dārziņš
2. Vēl tu rozes plūc — E. Dārziņš
3. Kā zagšus — E. Dārziņš
4. Skan zvani — Alf. Kalniņš
5. Aizejot — Alf. Kalniņš
6. Dainu zeme — Br. Skulte

Dabūjama
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA,
491 College St., Toronto 4, Ont. Canada
Ontario dzīvojošajiem jāpieskaita 15 c tirdzniecības nodoklis

MĒS IESPIEŽAM

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZĪTKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BIĻETES
- PLAKATUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS

Labs darbs. — Mērenas cenas.

PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.

LATVIJA - AMERIKĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

Sūtiet naudu uz
LATVIJU
un saņemiet par to vairāk, nemaksājot sūtīšanas izdevumus.
US dolaru certifikāti
vislabākā dāvana
TIKAI US DOLARU CERTIFIKĀTI
dos jūsu piederīgiem izdevību četrreiz vairāk iepirkties nekā skaidrā naudā rubļos. To jums piederīgie apliecinās.
TIKAI AR US DOLARU CERTIFIKĀTIEM
jūsu piederīgie spēs iegādāties visu, kas viņiem vajadzīgs — pārtiku, apģērbu un daudzas citas lietas — amerikāņu un rietumeiropiešu un vietējos ražojumus caur speciāliem
VNESHPOSYLTORG
dolaru veikaliem par pazeminātu cenu dolaros.
To jūsu piederīgie apstiprinās.
PILNIGA GARANTIJA.
BEZ PIEMAKSAS.
Par šiem pakalpojumiem nav jāpiemaksā ne sūtītājam, ne arī saņēmējam, jo visus izdevumus sedz Vneshposyltorgs.
Pasūtiniet
TAGAD TIKAI CAUR
INTERTRADE
EXPRESS CORP.
125 East 23rd. Street,
New York, N. Y. 10010.
Pieprasiet jaunāko bezmaksas cenrādi.

VALUPE
LATVISKAS ROTAS
DIMANTI - PULKSTEŅI
Zeltkales
Aldonas KIVLENIEKS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W., Toronto 4 Ont., tālr. 533—2887 Tautiešiem atlaide

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

Toronto Window MFC Co. Ltd
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.
Piedāvā augstākās kvalitātes aluminija logus un durvis.
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.
Nesaistošai informācijai zvanīt
darbā 889-1471, mājās BA 5-5314.
Edvardam vai Aldonai SPROĢIS

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
TELEPHONE 924-1408 • 467 SHERBOURNE STREET, TORONTO 5 ONTARIO
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU
IZKĀRTOŠANA

A. EGLITIS — TV RENTAL
17" — $ 8.- mēnesī
21" — $ 9.- mēnesī
23" — $10.- mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

KAS? KUR? KO? TORONTO

BROADVIEW DELIKATEŠU veikals
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview)
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. CUKULS

789-1511
Alfred Stikuts Realtor
Diplomēts Kanadas Realtoru Institūta biedrs
A. STIKUTS, FRI.
2889 Dufferin St. 789-3949

UNO MANKIN REALTOR Pārstāvis:
KONST. KĀRKLIŅŠ
392 Danforth Ave., Toronto 6
Birojā HO 1-1114 mājās 691-3873

BĒRZIŅŠ Realty Ltd.
Arnolds Bērziņš
316 Harbord St. LE 4-8447
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — visos pilsētas rajonos.
APDROŠINĀŠANA — auto, mēbeles, mājas un dzīvību.
OBLIGĀCIJAS — māju un auto aizdevumi.
NOTĀRS — līgumi, noraksti, tulkojumi.

O. J. PUĶĪTIS, B.A., LL.B.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
Tālrunis 364—9276
885 Dundas Street West
Toronto 3, Ontario

Everlast Heating Co. 463-3613
Ierīko jaunas un labo vecas gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA Tālr. mājās 465-5317

CREST FLORISTS HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. A. Nulliša, V. Reinholda un G. Tiltiņa gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS, TRIVETT & PARK
BARRISTERS and SOLICITORS
365 Bay Street, Toronto
tel. 863—4451

KRĀSU UN MELNBALTĀS FILMAS
attīstīšana ▪ palielinājumi ▪ duplikāti ▪ citi darbi ▪ izcilus kvalitāte ▪ atlaide
BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont.
Tel. 363—6496

SPORTS

DV FUTBOLA VIENĪBAS KRIZE TURPINĀS

Pēc smagā zaudējuma īgauņu Estonia futbolistiem neveiksme neatstājas no Toronto DV vienības pilsētas un apkārtnes 2. līgas meistarsacīkšu spēlēs, vienpadsmitam piedzīvojot vienu zaudējumu pēc otra. Tādēļ ir pamats runāt par zināmu krizi, kas vienībā iestājusies. Pēdējo četru spēļu bilance ir šāda: 24. jūnijā 0—6 zaudējums pret MacLean vienību; 30. jūlijā 0—4 „pēriens" no East York Todmorden spēlētājiem; 1. augustā 0—7 katastrofa pret Scarboro Thistle komplektējumu, bet 7. augustā pat 1—2 neveiksme pret līgas pēdējā vietā esošo Toronto Canadians sastāvu.

DV vienības krizes pamatā ir spēlētāju neierašanās uz spēlēm, treniņu trūkums un vienaldzība sacīkstes gaitā. Par spīti tam, ka vienībā atgriezušies rūdītie veterāni A. Sudmalis un I. Kajaks, stāvoklis nav uzlabojies, un kaut turpmāk spēlēs arī J. Vilmanis un E. Petmanis, jau taged var puslīdz droši teikt, ka Toronto DV futbola vienībai nākošajā sezonā nāksies vai nu likvidēties, vai — labākā gadījumā — spēlēt zemākā līgā, jo pašreiz tā 2. līgas meistarsacīkstēs jau noslīdējusi tabulas pašā apakšā.

Vai nebūtu ieteicams sasaukt Toronto DV sporta kluba ārkārtas biedru sapulci, lai vismaz vēl mēģinātu glābt situāciju, ja tas vispār vairs iespējams, un pārrunātu kluba darbību un pašreizējo stāvokli?

R. K.

KĻŪDAS LABOJUMS

Dalībnieki Ziemeļamerikas latviešu meistarsacīkstēm vieglatlētikā, kas notiks 19. un 20. augustā Stofvillē, Ontario, iepriekš pieteicami G. Gubiņam — 55 Pine Crest Rd., Toronto 9, Ont., Canada; tālr. 767-1398. Mūsu laikraksta iepriekšējā izdevumā telefona numurā bija ieviesusies kļūda.

Juris Pūce Amerikas kontinenta izlasē

PANAMERIKAS SPĒĻU PIEZĪMES

Dr. Valdemaro Areno, Brazilijas starptautiskās sporta un fiziskās audzināšanas direktors izteicās, ka kopš 1955. gada, kad nākošā gada olimpisko spēļu vietā Meksikositijā risinājās 2. Panamerikas spēles, Dienvidamerikas sporta ārsti pētījuši augstienes iespaidu uz sportistu sasniegumiem un atzinuši, ka lielais augstums neatstāj nekādu iespaidu uz sniegumu, ja sportistu veselība laba un tie apzinīgi trenējušies, izņemot vidējo un garo distanču skrējienus, kuru dalībniekiem nepieciešams ilgāks aklimatizēšanās laiks.

1968. gada olimpisko spēļu vieta Meksikositija atrodas 7357 pēdu virs jūras līmeņa. Daudzi sporta ārsti izteikušies, ka „šķidrā" gaisa resp. mazāka skābekļa daudzuma dēļ būtu vēlams lietot skābekļa aparātus.

☆

Ir visai parasta parādība, ka vietās, kur pēkšņi saplūst laužu masas, galvenokārt svešinieki, kas nepazīst vietējos apstākļus, vairojas dažādu noziedzību, sevišķi zādzību skaits. Ja par šo parasto faktu sākumā uztraucās arī Vinipegas policija un spēļu rīkotāji, tad vēlāk statistika parādīja, ka pirmajās 9 Panamerikas spēļu dienās noziegumu skaits bijis par 33 mazāks nekā 9 pirmajās jūlija dienās. Liekas, nav gandrīz neviena, kas nepriecātos, ka vismaz šai „sacensībā" pastāvošie Panamerikas spēļu rekordi palika nepārspēti.

☆

Interesanti ieejas noteikumi bija airēšanas sacīkstēm: noteiktā 2 dolaru maksa nebija par personu, bet gan par katru automašīnu. Tā nekad vēl sacīkšu rīkotāji nebija redzējuši no dažāda veida un lieluma automašīnām „iznirstam" tik daudz cilvēku kā airēšanas sacīkstēs... Daudzas ģimenes, lai varētu paņemt par to pašu maksu līdz arī bērnus, vecākus un tuvākos draugus, savus vācu folksvāgus bija atstājuši mājās un no paziņām aizņēmušās lielākas mašīnas. Rezultātā airēšanas sacīkstēs noraudzījās vairāk nekā 6000 skatītāju. Kanadieši jau viemēr bijuši izdevīgu pirkumu mednieki!

☆

Kad pēc peldēšanas, daiļlēkšanas un ūdenspolo sacensībām beidzot bija izskanējušas skaļās ovācijas, kuras, kā brīžiem likās, apdraudēja tikko pabeigtās lieliskās peldētavas sienas, bezgala daudz tomēr vēl bija to, kam nebija izdevies būt aculieciniekiem nekad nepiedzīvotajām pasaules rekordu medībām. Arī Panamerikas amatieru peldēšanas savienības uzdevumā rīkoto peldētāju, daiļlēcēju, ūdenspolo spēlētāju un vienreizēji jautro un akrobatisko „daiļlēkšanas" klaunu pēdējo uzstāšanos atkal apmeklēja skatītāju rekordskaits. Nebija vienkārši iespējams šai skaistajā peldētavā ieblīvēt vairāk cilvēku, lai negātīvi neiespaidotu uzveduma labu norisi. Tā ap 2000 ieejas karšu tīkotāju bija spiesti doties mājup, patiešām vienreizējo sniegumu neredzējuši.

☆

Futbola turnīra finālspēlē, kurā noskatījās Vinipegā vēl nepiedzīvots skatītāju skaits — 14.000, sacentās Meksika ar Bermūdu. Favorizētie meksikāņi normālajās 90 spēles minūtēs nekādi nespēja panākt atzītu vārtu guvumu (gan iesita divus vārtus, kurus neatzina), tā uzvarētāju nācās izšķirt 2 x 15 min. ilgam spēles pagarinājumam. Še nu beigdzot meksikāņi bija veiksmīgāki: Vinsents Pereda pagarinājuma pirmajā daļā ieguva divus vārtus, otrā daļā tiem pievienojot vēl trešos. Dažas minūtes vēlāk skaļrunī atskanēja: „Tikko saņemta ziņa, ka Vinsents Pereda vienbalsīgi ievēlēts par Meksikositijas jauno pilsētas galvu!" Tas, protams, bija joks, kā tādu to ar smiekliem uzņēma arī skatītāji, taču, pazīstot meksikāņu temperamentu, tik neiespējami tas nemaz nebūtu...

Meksikāņi ieguva arī vēl ceturtos vārtus. Tā viņu prieks pēc spēles beigu signāla atskanēšanas bija neaprakstāms. Pēdējo vārtu ieguvējs mēģināja pazust skatītāju burzmā ar visu futbola bumbu, lai paturētu to atmiņai no brīnišķīgās uzvaras, tomēr spēles tiesnesis, īsts sava amata meistars, arī pazuda skatītāju pūlī. Nepagāja ilgs laiks, un tiesnesis atgriezās laukumā ar „nozagto" bumbu rokās. Tikai pēc bumbas atgūšanas viņš uzskatīja savu uzdevumu par nevainojami paveiktu.

☆

Nāk atmiņā kāda saruna, kas reiz notikusi starp sievu un vīru pie pusdienu galda. Skatīdamies uz tikko pasniegto vērša gaļas gabalu, vīrs noteica: „Man vairs negribas uz to skatities!" Tas saniknoja sievu, kuŗa atkliedza: „Es nesaprotu, kas ar tevi noticis! Pēdējo divu nedēļu laikā tev katru dienu pusdienās bijusi vērša gaļa, arī tāpat sagatavota, bet tu nekad nesūdzējies!"

Apmēram to pašu gribētos teikt par ASV himnu, kuŗu Panamerikas spēļu laikā nācēs dzirdēt biežāk un vairāk nekā gribējās. Pēc divu nedēļu ilgajām sacensībām dažādajos sporta veidos, kad biju ASV himnu par godu uzvarētājiem dzirdējis vairāk nekā 100 reižu, biju gandrīz no proamerikāņa kļuvis par antiamerikāni, ilgodamies, lai taču kādreiz pārmaiņas dēļ atskanētu kādas citas valsts himna.

☆

Kad biju saņēmis pirmo „peldi" vingrošanas sacensību laikā skatītāju pārpildītajā St. Džēma auditorijā, kur temperātūra sasniedza ap 110 Fārenheita gradu un kreklus mainīju divreiz dienā, nolēmu, ka vairāk gan savu kāju nespersu īpašajās preses, televizijas un radio kabīnēs, kuras telpu sacensībās allaž iekārtotas tieši visaugstākajās vietās, kur vislielākais karstums. Piemērota ventilācija bija šo spēju lielākais trūkums, kuŗu visvairāk izjuta tieši telpu sporta nozaŗu pārstāvji. Tā Panamerikas spēļu peldētavā, kur pasaules rekordi „krita" gandrīz vai katrā otrā peldējumā, kāds no Vankuveras radio reportieŗiem bija paņēmis līdz termometru preses nodalījumā un — spēļu pelbaseinam varēja pierakstīt vēl vienu jaunu pasaules rekordu: dzīvsudraba stabiņš rādīja 117 Fārenheita gradu!... Tā bija tikai temperātūra, bet gaisa mitruma procentu, kas nevarēja būt no mazajiem, vankuverietim nebija iespējams noteikt. Es savu „skolas naudu" tomēr biju samaksājis jau agrāk, tādēļ šīs mocības man pagāja secen, kaut sēdēšana preses pārstāvjiem neparedzētā, kaut kur atrodamā piemešanās vietā nebija no mīkstajām...

☆

Lielākais tautību sajaukums bija konstatējams ASV lauku hokeja vienībā, kuŗas sastāvē bija tikai pieci Amerikā dzimuši spēlētāji, bet pārējie — 4 vācieši un pa vienam no Pakistānas, Perū, Anglijas, Indijas, Ķīnas, Irijas, Jāvas un Holandes, kas visi, protams, ir ASV pavalstnieki, kā prasa spēļu noteikumi.

☆

Pasaules varenā diska metēja R. Babkas (ASV) skolnieks G. Karlsons pārsteidza savu skolotāju ar negaidītu uzvaru diska mešanā, pie tam ar visai pieticīgu 57,50 m rezultātu, atstājot favorītu Babku 2. vietā ar 56,88 m tālumu. Neviens tomēr nejutās vairāk vīlies kā Kanadas krāsu pārstāvis — mūsu Juris Pūce, kas domā, ka palaidis gaŗām vienreizēju iespēju izcīnīt zelta medaļu. „Gadās ārkārtīgi reti, kad Karlsons un Babka visos mēģinājumos met tikai 180 pēdu. Es domāju, ka būtu nepieciešams 200 pēdu (61 m) rezultāts, lai uzvarētu, un biju pārliecināts, ka to iespēšu," pēc sacensības izteicās Juris Pūce, kam ar 56,20 m tālumu nācās apmierināties ar 3. vietu un bronzas medaļu. Piezīmējams, ka līdz 5. mēģinājumam Pūce atradās 2. vietā, bet tad Babkam padevās metiens, kas tam deva sudraba medaļu.

Samērā vājie rezultāti diska mešanā izskaidrojami ar to, ka bija aizmugures vējš, jo visi labākie rezultāti sasniegti, metot disku pret vēju. Tā vienprātīgi savām spējām nepiemērotos attālumus izskaidroja visi trīs medaļu ieguvēji.

☆

Pēc Panamerikas spēļu vieglatlētikas sacensībām izraudzīja Amerikas kontinenta sastāvu spēku pārbaudei ar Eiropu, kas notika 9. un 10. augustā Montrealā. (Rezultāti līdz redakcijas slēgšanai vēl nebija zināmi. — Red.) Amerikas kontinenta vienībā kā diska metējs iedalīts arī Juris Pūce, kam ar to dota jauna iespēja sava rezultāta uzlabošanai.

Valdis Teteris

Politiskas piezīmes

No Maskavas ziņo, ka Pad. savienība izšāvusi savu 170. bezmosaukuma satelītu orbitā ap zemi. Rietumu izplatījuma lietpratēji spriež, ka ap zemi riņķojošie zemlidojuma satelīti ar iebūvētām fotokamerām kalpo ne tikai padomju territorijas fotografēšanai vien.

☆

Pad. savienība iesniegusi protestu Anglijai, Francijai un ASV, apvainojot Rietumberlīnes pārvaldi, ka tā ciešā sadarbībā ar Rietumvācijas valdību Bonnā izstrādājusi t.s. civilās aizsardzības priekšlikumu Rietumberlīnei, kas pamatos ir Bonnas līdzīga plāna kopija. Padomju notā teikts, ka tas runā pretī 1945. gadā Potsdamā parakstītajam „četru lielo" nolīgumam, kas ietvēr arī berlīniešu brīvības garantiju un pilsētas pilnīgu demilitarizāciju.

☆

Zviedrija formāli iesniegusi uzņemšanas lūgumu Eiropas koptirgū. Pretēji Anglijai, Dānijai, Īrijai un Norvēģijai, kas pieprasījušas pilntiesīga locekļa stāvokli, Zviedrija nav specificējusi, kādu nokārtojumu vēlas. Šķiet, ka zviedru uzsvars likts uz neitrālitāti. Zviedrijas lūgumu iesniedzis tirdzniecības ministrs G. Lange, kas preses koferencē izteicies, ka Zviedrija negribot sakompromitēt savu neitrālitāti, lai iegūtu tirgus atļauju: „Ja mūs tādēļ neuzņemtu, šī cena nebūtu par augstu."

☆

Franču prese uzskata, ka diskusijas starp Degollu un Kanadu izbeigtas ar Kanadas ministru prezidenta L. Pirsona īsu paziņojumu aizvadītajā nedēļā, kuŗā teikts, ka Kanadas valdība noraida citu valstu galvu iejaukšanos tās iekšējās lietās un neredz vajadzības tālākiem paskaidrojumiem. Laikraksti aizrāda, ka Pirsons nevēlas būt iejaukts polemikā ar Francijas valdību, un piezīmē, ka tā ir arī franču oficiālā vēlēšanās.

Vai Karmaikels atgriezīsies ASV?

ASV pavalstu ministrija nolēmusi uzaicināt „Melnās varas" vadoni Karmaikelu atgriezties ASV, kur viņam atņems pavalstniecību. ASV konsulārajiem pārstāvjiem ārzemēs paziņots, ka drīzumā sagaidāma Karmaikela aizbraukšana no Kubas. Tiem dots norādījums iezīmogot viņa pasē: „Derīga tikai atpakaļbraukšanai uz Savienotajām valstīm."

Ministrija šo procedūru palaikam lieto priekšlaicīgai kādas personas pavalstniecības atzīšanai par spēkā neesošu.

Karmaikels uz Kubu devies nelegāli, ceļojot caur Londonu un Prāgu, jo ASV pavalstniekiem aizliegts komūnistisko Kubu apmeklēt. Havanas konferencē viņš atkārtoti saucis pēc revolūcionāra aktivitātes visā Amerikas kontinentā un nozākājis ASV valdību.

☆

Mičigenas gubernātors Džordžs Romnijs kādā runā pasvitrojis, ka ar komūnistu aktivistiem ASV, piemēram — Stakliju Karmaikelu un citiem, jārīkojas kā ar valsts nodevējiem. Romnijs ir iespējamais republikāņu kandidāts 1968. gada ASV prezidenta vēlēšanām.

„Es nupat piedzīvoju civilo partizānu karu Detroitā," sacīja Romnijs. „Tie amerikāņi, kas musina uz revolūciju ar ieročiem lietošanu, jākvalificē kā valsts nodevēji. Katrā rasē ir kriminālais elements, kam piemērojams likums bez bailēm un saudzības, vienalga pret kādu rasi."

ASV tieslietu ministrija apm. 1000 gadījumos sniegusi izziņas par Karmaikela rosību pēdējo četru mēnešu laikā.

KASTRO ĻAUDIS NOLAUPĪJUŠI KOLUMBIJAS LIDMAŠĪNU

Kolumbijas satiksmes lidmašīna DC—4 ar 78 pasažieŗiem un apkalpes locekļiem lidojumā pāri Karaību jūrai piespiesta nolaisties Havanā. Lidmašīna atradās ceļā no Bogotas uz Karaību salām. Pirms starta tajā ielavījušies pieci bruņoti vīri — četri kolumbieši un viens ekvadorietis, kas vēlējās nokļūt Havanā, lai tur piedalītos Latīņamerikas „solidāritātes konferencē". Ceļā šie Kastro vīri piespieduši lidmašīnas apkalpi mainīt kursu uz Kubu.

Pēc nosēšanās Havanas lidlaukā, pasažieri autobusos aizvesti uz viesnīcu, kur tie pacienāti ar cigāriem un likieŗiem, kā arī apdāvināti ar Kastro grāmatām un skaņu platēm. Havanas radio paziņojis, ka pasažieŗiem un apkalpei, kas to vēlēsies, atļaus atstāt Kubu.

Pasažieŗu vidū atradies arī ASV armijas kapteinis — 25 gadus vecais Harijs Vilers ar savu 19 gadu veco sievu Helgu no Kalifornijas. Abi atradās kāzu ceļojumā un nemaz nenojauta, ka lido uz Kubu, kur ne sapnī nebija domājuši pavadīt savu „medus mēnesi".

Krievi spiežas Vidējos austrumos

Saudiarabija prasa atvilkt ēģiptiešu spēkus no Jēmenas kā noteikumu 5 gadus veca konflikta nokārtošanai. Novērotāji domā, ka Ēģipte savus spēkus atvilks no Jēmenas, cik drīz vien iespējams, sakarā ar Izraēlas karu. Kairo prese ziņo, ka Kairo un Rijada nolēmušas iesniegt priekšlikumu dibināt kopīgus arabu militāros spēkus, kas aizstātu ēģiptiešu karaspēku Jēmenā.

Pad. savienība uzsākusi sarunas par gaisa spēku novietošanas iespējām pie Janadas, tuvu Sanai. Par šīm bāzēm krievi koncesijai piedāvā Jēmenas republikāniem tiešu militāru palīdzību Ēģiptes vietā.

Iinformēts aprindas domā, ka šis darījums dos Pad. savienībai spēcīgu militāru varu Vidējo austrumu vislielākajā dienvidu punktā. Tā būtu arī Jēmenas republikāņu kreisā prezidenta ģenerālmajora Abdulla Guzeilana uzvara, kas pagājušā nedēļā izlidoja uz Maskavu.

Toronto latviešu mednieku un makšķernieku klubs rīko

BĒRZAINĒ

STARPTAUTISKAS ŠAUŠANAS SACENSĪBAS

š. g. 12. augustā plkst. 10 no rīta Pēc sacensībām plkst. 6 vak.

BALLE

PILNA BUFETE. Spēlēs Zvirbuļa deju kapella

Visus laipni ielūdz KLUBA VALDE

Neizdevies atentāts pret Rietumvācijas ārlietu ministru

Rietumvācijas ārlietu ministrs Vilijs Brants no oficiālās vizītes Rumānijā atgriezies ar rumāņu lidmašīnu, jo vācieši baidījušies, ka Branta mašīnā varētu būt novietota sprāgstbumba. Rietumvācijas ārlietu ministrija saņēmusi brīdinājumu, ka pret Brantu plānots atentāts. Ziņa tūlīt nodota tālāk Bukarestai. Pārbaudot Branta lidmašīnu Konstances lidlaukā, noskaidrojies, ka pie tās kāds slepus rīkojies tikai dažas stundas pirms ārlietu ministra izlidošanas no Melnās jūras kūrvietas, kur viņam notikušas sarunas ar Rumānijas valstsvīriem. Kādā veidā atentāts īsti plānots, nav ziņots.

☆

No sarkanās Ķīnas saņemtas ziņas, ka jauni nemieri izcēlušies vairākās valsts vietās, turpinoties cīņām par varu. Maskava apgalvo, ka sarkanā Ķīna tuvojas pilsoņu karam. Tās apceļotāji Hongkongā ziņo par asiņainām cīņām starp 20.000 atbalstītājiem un Maocetunga pretiniekiem Hunanā, Mao dzimtajā provincē.

☆

Kairo prese ziņo, ka arabu galotņu konference 29. augustā Chartumā pārrunās kaŗa sekas ar Izraēlu. 13 arabu valstu ārlietu ministri iepriekš bija apspriedušies par konferences vadjadzību, bet vēl nebija izšķīrušies par noteiktu datumu. Arabu ministri aizbrauca mājās, soloties „nojaukt visas pēdas, ko cionistu imperiālistu agresori atstājuši", bet nevienojoties, kā tas būtu izdarāms.

☆

No Jeruzalemes ziņo, ka Izraēla un Ēģipte vienojušās par kuģošanas pārtraukšanu. Suecas kanālī uz vienu mēnesi. Izraēlā piekritusi priekšlikumam par abpusēju kuģošanas pārtraukumu pēc sarunām ar norvēģu ģenerāli Odu Bullu, Apvienoto nāciju pārstāvi pamiera sarunās. Ēģipte savu piekrišanu devusi šīs nedēļas sākumā. Militārā darbība kanāļa joslā bija pārtraukta kopš vairāk nekā divām nedēļām. Kuģi kanāļa ūdeņos atradās abām pusēm, un abas bija paziņojušas, ka atbildēs ar ieroču uguni jebkādai pretinieka kuģu kustībai. Tagad saspriegums ievērojami atslābis.

Kolosāla „simtgades" blamāža

Lielos pasākumos nereti gadās miseklīši, bet pavisam reti lielāka apmēra blamāža. Tomēr tāda nav gājusi secen Kanadas simtgades izstādes Logexpo Montrealā. Jau pašā sākumā krājās apmeklētāju-tūristu sūdzības par negodīgiem moteļu saimniekiem, nepietiekamu apkalpi, sliktu standartu u.t.t. Logexpo vadība gan atkārtoti presē norādīja, ka seko moteļu un citu reģistrēto apmešanās vietu apsaimniekošanai un arī piemērojusi sodus dažos gadījumos, tomēr „biznesmeņu" ierašanas kāri grūti savaldīt.

Sūdzības par Canadiana 67 — 400 telpu finiera būdu — apmetnēm ASV iestādēs un konsulātā Montrealā tā savairojušās, ka ASV pasta departaments sācis visas uz Canadiana 67 adresētas vēstules sūtīt atpakaļ ar piezīmi „krāpīgs" (fraudulent). Kāds departamenta ierēdnis paskaidrojis, ka šī ir pirmā reize viņa piedzīvo, kad pasts ķeŗies pie šāda līdzekļa, lai aizsargātu ASV pilsoņus no izmantošanas. Canadiana 67 brošūrā reklāmējoties par pirmās šķiras moteli, kas prasa 26 dol. dienā par apmešanos, bet īstenībā motelis sastāvot no finiera barakām bez telefona un pietiekamām ventilācijas ierīcēm.

Tūkstošiem sūdzību. Logexpo vadība saņēmusi arī par citām apmešanās vietām, kas uzceltas īpaši pasaules izstādes laikam. Amerikāņu ceļojumu aģentu sabiedrība pat atsūtījusi pārstāvi uz Montrealu noskaidrot, cik šīs sūdzības pamatotas. Kvebekas premjeram Džonsonam par lielo blamāžu, kuŗā ASV iestādes „spērušas izšķirējus soļus", tik vien bija ko piebilst, kā: „Mums bija aizdomas, ka kaut kas nav kārtībā, bet mēs tur nekā nevarējām darīt..."

Izstādei aprīlī sākoties, Logexpo vadība uz Canadiana 67 apmetnēm novirzīja 25% tūristu, bet pēdējās nedēļās, apmeklētājiem izvairoties no sliktās slavas ieguvējas, Canadiana 67 vairs varējus pievilkt tikai 7% apmeklētāju.

© Par Miss Universe 1967. gadam skaistumkaralieņu konkursā Miami izraudzīta 21 gadu vecā amerikāniete Silvija Hičkoka, Alabamas universitātes studente.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
Tel. EM 6—5946
Suite 545
17 Queen Street E.,

☆ Kanadas jātnieku policija apķīlājusi 12 saiņus, kuŗus grupa ASV pilsoņu caur Lakolles robežpārejas punktu Kvebekā gribēja nosūtīt uz Sarkano krustu Ziemeļvietnamā, vietkongu diplomātisko misiju Prāgā un vietnamiešu Sarkanā krusta nodaļu Saigonā. Saiņi saturēja medicīniskus piederumus un kādu chirurģisku instrumentu. To konfiscēšanu izdarīja saskaņā ar importa un eksporta likumu. Saiņu nosūtītāji bija dažādas ticības pārstāvji, sākot ar kvēkeriem līdz presbiteriāņiem un pat „humānistiem". Asarām acīs viņi lūdza Kanadas muitniekus „apžēloties par cietējiem brāļiem Vietnamā" un laut saiņus nosūtīt, bet mauntiji pastāvēja uz likuma ievērošanu un nelikās aizkustināti.

☆ Kāda maza grupa konservatīvo partijas politiķu un akadēmiķu nolēmuši, ka Kanadai jāatzīst sarkanā Ķīna un ar to jānodibina diplomātiskas attieksmes. Grupa, kuŗas locekļu vārdus kanadiešu laikraksti nemin, nolēmusi savu rezolūciju iesniegt septembrī nākošajā partijas sanāksmē Toronto.

☆ Kratīšanās privātās mājās, gleznu veikalos un restorānos Montrealas policijai izdevies atrast vairāk nekā 600 gleznu, kas pirktas Eiropas valstu mākslas krātuvēs ar viltotiem un nesegtiem čekiem. Gleznu tirgotāji Itālijā, Holandē un Vācijā šādā kārtā kopš 1966. gada zaudējuši 1200 gleznu. Bandas vadonis jau apcietināts Šveicē, bet divus vainīgos, kas uzturas Montrealā, policija uzrauga, lai tiktu uz pēdām arī pārējām gleznām.

☆ Ar Canadiana '67 sāktā kampaņa pret krāpīgo moteļu reklāmām izvērtusies plašumā. Pašlaik Logexpo sarakstā ir jau 41 motelis, kas neatbilst savās reklāmās minētajam standartam vai arī prasa pārāk lielu maksu no tūristiem. Expo vadība uzaicinājusi visas Montrealas viesnīcas uzņemt tūristus un pārņemt Logexpo pienākumus. Pēc 5 mutes vārdu un rakstveida brīdinājumiem policija slēgusi arī Seaway Trailer nometni nesanitāru apstākļu dēļ. Simtiem sadusmotu ASV tūristu, kas pat iemaksāto naudu nesaņēmuši atpakaļ, tikai atgriežoties no izstādes apmeklējuma pirmo reizi uzzinājuši, ka dzeŗamais ūdens šai auto apmetnē ir bīstams dzeršanai. Apmetnes vadība apsolījusies savu klientu naudu atmaksāt, piesūtot čekus pa pastu. Sajukumu pavairoja apstāklis, ka tūristiem, no kuŗiem daudzi bija ar ģimenēm, netika gādāta cita apmešanās vieta.

Ir liela starpība apdrošināšanā

VALD. BEBRIS

Rūpējas par jūsu drošību jau 16 gadu

PL 9-0266.

Sūtiet naudu uz Latviju NAUDA, ko sūta GRAMERCY TIEK IZSNIEGTA KĀ NAUDA caur ārzemju tirdzniecības banku Maskavā.

Piegāde 2 nedēļās BEZ ATVILKUMIEM.

JŪS ESAT NODROŠINĀTI TIKAI AR LICENCĒTU FIRMU PAKALPOJUMIEM BEZ STARPNIECĪBAS. NAV APSLĒPTU MAKSĀJUMU.

VAIRĀK KĀ 20 GADU PIEREDZE KLIENTU APKALPOŠANĀ. VISI PĀRVEDUMI GARANTĒTI PILNOS APMĒROS UN APDROŠINĀTI.

Licenzēts pie bankas un apdrošināšanas departamenta. Nodrošināts: ar $20.000.00. Oficiālas USSR kvītis ar saņēmēja parakstu. TARIFS: 9 rubļi par US $10.00. Nodeva: līdz $30.00 — $2.75, virs $30.00 — 10%.

GRAMERCY SHIPPING, INC.
744 Broad Street,
Newark, N. J. USA.

SENSACIONĀLS PIEDĀVĀJUMS VASARĀ

Pieprasiet mūsu jauno cenrādi.

Gramercy

Dib. 1945. g.
118 E 28th Street,
New York, N. Y. 10016.